

استانبولده یارم عصرلق

وقایع مهمه

ʿAlī, Başīretçi

محرری :

بصیرت غزته‌سی صاحب امتیازی

علی

İstānbūlda yarım ʿasrlık

vakāyiʿ-i mühimme

مطبعهٔ حسین انور

درسعادت : وزیر خانی درونده نومرو ٦٠

١٣٢٥

LIBRARY
MAY 20 1971
UNIVERSITY OF TORONTO

١٢٨٣ سنه‌سنده علوم معارفدن پولتیقه‌دن بحث ایتمك اوزره
بصیرت نامیله یومی بر غزته‌نك نشری ایچون مساعده اولنمسی
معرضنده یازدیغم عرضحالی خارجیه ناظری فؤاد پاشایه تقدیم
اولنمق اوزره نظارت مشارالیها مستشاری سعید افندی‌یه (داخلیه
نظارتندن منفصل اولوب کچن سنه وفات ایدن سعید افندیدر)
ویردم سعید افندی ناظر پاشانك اوطه‌سنه کیروب براز صکره چقدیغنده
ظهرینه قرمزی مرکبله حواله‌سنی ارائه ایتدیلر (اشبو عرضحالك
شمدیلك حفظی) اشارتی یازلمش ایدی عجبا بونك سببی نه‌در
دیو صوردیغمده (شمدی کریده اغتشاش وار سکا مساعده
ایدلمش اولسه بر طاقم روملرده غزته امتیازی استیورلر آنلره‌ده
ویرمك لازمدر . اوراقدن نومروسنی الکزده بو اغتشاشك
ختامنده مراجعت ایدیکز اول وقت مساعده اولنه‌جقدر .)
بیوردیلر دیو جواب ویردیلر آرتق کرید اغتشاشنك اورته‌دن
قالقمسنه انتظارده بولندم . و ایکی سنه بکلدم . معهود
اغتشاشك مندفع اولدیغنی کوردیکمده همان مشارالیه مستشار
سعید افندینك نزدینه کیتدم ناظر پاشایه افاده ایتدکارنده ناظر پاشا
بزی ایسته‌مش حضورینه چیقدم . مطبوعات مدیری ماجد بکی
چاغردیلر . شمدی رخصتنامه‌سنی یازوب کتوریکز امرتی

ویردیلر . یارم ساعت صکره رخصتنامه یازلدی . ناظر پاشایه
تقدیم اولندی بونك اوزرینه ناظر پاشا ایشته رخصتنامه‌کز
همان بر ایکی کونه‌قدر انتشارینی آرزو ایدرم بیورد قلرنده براز
تردد ایتدم ناظرمشارالیه بوحالدن کیفیتی تفهم ایدوب محاسبه‌جی
افندی‌یی چاغروب قولاغنه برشی سویلدی هایدی محاسبه‌جی
افندی ایله کیدیکز وارالقده بنی زیارت ایدیکز بیوردیلر .
محاسبه‌جی افندی ایله برابر کیتدك (ناظر پاشا حضرتلری سزه
معاونت اولمق اوزره اوچیوز لیرا ویرلمسنی امر ایتدیلر) دیوب
مبلغ مزبوری الیمه تسلیم ایتدی . اووقتلر مطبعه بولمق پك مشكل
اولدیغندن وزیر خانده طاتیوسك قریق دوكاك بر ماكنه‌سنه
مراجعت ایتدم پازارلغی کسوب نسخه‌سی یکرمی پاره‌یه اوماق
اوزره کوچك نسخه‌ده بصیرتك نشرینه باشلادم اوچ سنه قدر
دوام انتشارینه موفق اولدم .
وقتاکه ۸۷ سنه‌سنده فرانسه وپروسیا دولتلری بیننده محاربه
ظهور ایتدی بزمده هیئت تحریریه ومترجمه‌مز ارضروم مکتو
بجلغنده ارتحال ایدن صبحی پاشازاده آیة‌الله‌بك ویمن مکتوبجلغنده
ارتحال ایدن اسماعیل افندی وفرهطاغ محاربه‌سنده شهید اولان بوله‌نز
فریق مصطفی جلال‌الدین پاشا ومحررین مشهوره‌دن پوله‌نزموسیو قارسکی
« خیرالدین امضاسنی وضع ایدر » وعدلیه مکتوبجیسی مرحوم
خالت بکلردن مرکب ایدی .
ایکی دولت معظمه بیننده اعلان حرب وقوع بولوب محاربه‌یه

باشلادقلرنده هیئت تحریریه‌مز اجتماع ایدوب « بو ایکی بیوك دولت بربرلریله محاربه‌یه باشلادیلر هرکون تلغرافلر کلیور ایکیسندن بریسنی التزام ایتمیه‌رك بیطرفانه اوله‌رق بر مسلك طوتمق برغزته ایچون لازمدر بحثی اورته‌یه وضع اولندی مصطفی جلال الدین پاشا سوزه آغاز ایله اوچنجی ناپلیون طرفندن کلمکده اولان تلغرافلره (عسکریمه ایمپراطور ویلهلمك سراینده چوربا ایچیره‌جکم قیرالیچه اوژکنتونك صالوننده دانس ایتدیره‌جکم دییور چونکه حربك ابتدالرنده فرانسزاردوسندن برمفرزه پروسیا حدودینی کچوب برکرك محلنی ضبط ایتمشلر ایدی) پروسیالیلردن کلن تلغرافلرده « دونکی کون فلان محلده وقوعبولان قانلی برمحاربه‌ده بزدن اوچیوز تلف ویر اوقدرده مجروح فرانسزلردن اون تلف ویکرمی مجروح وقوعبولمش ایسه‌ده جناب حقك عون عنایتیله غلبه بزم طرفده قالمشدر » دیو راست کویانه یازلمقده اولدیغندن پروسیالیلرده برمسلك صحیح کوریلیور . بوحالده بزمده اتخاذ ایده‌جکمز مسلك پروسیالیلرك مسلکی کبی اولملیدر دیو رأینی بیان ایلدی .

. نك اوزرینه باش محررمز آیة الله بك پك اعلا اما بوکون ناپولیونك شهرتی وعظمتی چار اقطار جهانی طوتمشدر وبالخصوص سرای همایون وباب عالی فرانسزپولتیقه‌سی طرفداریدر . بالاخره بر فلاکته دوچار اولمیه‌لم دیه رأینی ایضاح ایتمش ایسه‌ده مصطفی جلال الدین پاشانك رأیی اکثریتله قبول اولندی .

آرتق محاربه كسب شدت ايتدى . پروسيالىلر فرانسه طوپراغنده ايلرولمكه باشلادى . بك اوغلنده اژانس هواس وروتر تلغراف شركتندن آتى ايلغى يتمش بش انكليز ليراسنه ابونه اولدق . كيجه كوندوز محاربه يه دائر تلغرافلرى منتظماً اليورز . بصيرتى براز دها توسيع ايدرك درت ستون اوزرينه و بر نسخه سى قرق پاره يه اولمق اوزره يومى اون بيك نسخه نشر ايدر ايدك وزير خانندن اصمه التنده پاپاسيانك مطبعه سنه نقل ايتدك فرانسه والمانيا محاربه سى ختام بولدى . بين الدولتين معاهده عقد ايدلدى بركون مطبعه ده اوطورر كن اوطه يه بلنده قرمزى قوشاق آرقه سنده قيصه چاكت اولديغى حالده ايچرويه بر كنج كيردى بيوريكز ديدم « غالبا بنى بيلمديكز كندى كنديمى تقديم ايده يم ديه رك » بن بغدادده چيقان رسمى زورا غزته سنك محررى احمد مدحتم (اليوم صحيه نظارتى رئيس ثانيسى عطوفتلو احمد مدحت افنديدر .) ديدى ولى نعمتكز مدحت پاشا اليوم بغدادده واليدر نه سببه مبنى اوپله بر افندى يى ترك ايتديكز ديديكمده — سبب الايجاب استعفا ايتدم پاشا حضرتلرى دخى استعفا ايتمك نيتنده در ديدكدنصكره شمدى بوراده بر مأموريته تعيين اولنديكزمى ديو صوردم جواباً خير هنوز مأموريتم يوقدر . اكر قبول ايدر ايسه كز بصيرته محررلك ايديم برازده فرانسزجه بيليرم ترجمه ده ايدرم ديمسيله اساساً ولايتده چيقان رسمى غزته لر ايچنده « زورا » غزته سى قدر سربست وكوزل مقالات يازان اولمديغى كبى بعضاً

مدحت امضاسیله یازیلان بند مخصوصلو نظر دقتمزی جلب
ایتمکده اولدیغندن محررلکه دعالممنونیه قبول ایدرز . و بو کوندن
اعتباراً سزه شمدیلك بیك غروش معاش ویره‌رك اسمکزی دفتره
قیدایتدم دیدم و کندوسیده محررلکه دوام ایلدی .

بصیرتك ایکی اوچ سنه قدر دوام ایدن انتشارنده حسنی
پاشا نامنده بر ضبطیه مشیرمز وارایدی ، حسنی پاشا غایت دساس
وخون خوار بر آدم اولمغله برابر درویشلکدن ده دم اورر
الندن تسابیح دوشمز . حاصلی هر سوزدن چالار . بوقلمون
کبی بر آدم ایدی بیچاره بصیرت بو آدمك تجهٔ اعتسافنه دوشمش
بونك الندن قورتلق پك مشکل بولنمش ایدی . بوکا باشلوجه
سبب غرض شخصی ایدی . بونك اعتسافاتنی وادارهٔ ضابطه ـ
جه مستبدلکنی آره صره غزته‌یه یازدیغمزدن حقمزده حدت
وشدتنی آرتدیرر ایدی . بو آدمك خودسرانه وغدارانه
اجرآتنه متصل ایسه باب عالی مسامحه‌کارانه حرکتده
بولندیغندن هرایستدیکنی یاپار هیچ بر طرفدن مسئول اولماز
کیجه فنارسز طوتیلانلری تلف بر قاتلی عفو ایدر ایدی .
مشیریت دائره‌سنك قارشوسنده‌کی حبسخانه مخزنه قپولری
دمیردن اوله‌رق بر قاچ مخزن یاپدیروب ایشنه اویرمدیکی بریسی
جرم عادی ایله دردست ایدلدیکنده اومخزنلرك بریسنه آتار
کویا اوراسی رطوبتلی اولدیغی ایچون مجرم اوشومسون دیو
ایچروسنه کومور طولو بر منغال قویدیرر بیچاره مجرم امان افندم

تموز آینده‌یز منغاللك لزومی یوقدر دیو فریاد ایتدکجه سن بیلمزسك
هر نقدر تموز آینده ایسه‌کده بوراسی صغوقدر مشیر پاشا افندمز
ترحماً بویله امر ایتدیلر سز راحت ایدیکز دیه دمیر قپویی قپایوب
کیدرلر . بیچاره آدمك ایرته‌سی کونی اجل موعودیله وفات ایتمشدر
دیه‌رك جنازه‌سنی قالدیرتدیغی بك چوق دفعه واقع اولمشدر .
بو آدمك کویا مملکتك محافظه‌سنه و آسایشك ادامه‌سنه قارشی
اهالی‌یه ایتدیکی ظلم و استبدادینه رغماً استانبولده اولقدر امنیتسزلك
وار ایدی که تعریفدن مستغنی ایدی مثلا کیجه ساعت اوچدن صکره
باب عالی جاده‌سنده خرسزلر آدم صویارلر وبعض کره جنایتلر
وقوعبولور فاعللری یددست ایدلمزایدی . بز بونلری کوروب
ایشتدکجه مسلککمز اقتضاسنجه بصیرته یازار ایدك حتی بر کون
خرسزلر کیجه‌لری سمان زنبیل ایله اثواب ایشلرینی کوردکدن
صکره سنه سمایه چکیلوب کیدیورلر بوکا ضبطیه مشیر فلاطون
تدبیری (بو عبارەیی یازمز ایسه‌ك حسنی پاشا قزار ایدی) نه
یاپه‌بیلور . بوخصوصده معذور دکلمیدر دیو یازدیغمز مستهزیانه
فقره‌یه پك زیاده جانی صیقلمش اولدیغندن بوندن بویله بصیرت
غزته‌سنده ضابطه‌نك اجراآتنه ضد بر فقره کورلدکده همان کندیسنه
ارائه ایدلمسنه خواص اعوانندن فکری و رفیع افندیلره اکیداً
تنبیه ایلر . « فکری پاشا بتلیس والیلکنده رفیع افندی پروزه
متصرفلغنده وفات ایدنلردر » آرتق بصیرت غزته‌سی هر کون
بونلرك الندن دوشمیوب بر بهانه ارارلرایدی .

محررلرمزدن موسیو خیرالدین طرفندن یازیلان بر بند
خصوصده اوروپاده غزته جیلر اوقدر معتبردرکه بونلردن خارجیه
نظارتنه قدر ارتقا ایدنلر واردر . ترکیاده ایسه بر ضبطیه نفری
قدر حیثیتلری یوقدر فقره سنی حسنی پاشایه ارائه ایدرلر و بنم
جلبم ایچون مطبعه یه برچاوش ایله برنفر کوندرر بونلر بنی یقالایوب
بری صاغ طرفمدن اوته کی صول طرفمدن الرینی پانطولونمك
کمرینه صوقوب برقاتل کبی کتورورکبی حمیدیه جاده سندن بابمشیریته
ایصال ایدرلر . بن بونلره یولده نه ایچون بنی بویله کتوریورسکز
بن قاچماملی دیکمده مشیرپاشا افندمزك امری بویله در دیو جواب
ویرملری اوزرینه سسمی چیقارمدم بنی طوغریجه ضابطه مدیری
ارنبود کاظم بکك « اذمید متصرفلغندن منفصلدر » اوطه سنه
اورادنده مشیر پاشانك حضورینه چیقاردیلر .

بوکونکی چیقان بصیرته یازدیغك شوفقره یی بکندکمی ضبطیه
نفرینی تحقیرایتمدك طوغریدن طوغری یه ذات حضرت پادشاهی یی
تحقیر ایتدك دیه رك بر ضبطیه نفرینك حضورینه جلبنی امرایتدی
نفر کلدی ایشته باق ارقه سنده کی البسه و قرمزی غیطانلری
و بلنده کی طوقه سی بونلر هپ علامت شهریاریدر بوحالده جزاکی
شمدی کوررسك دیه رك دیوان ضبطیه یه حواله ایلدی کویا ایشلر
قانون دائره سنده کورلمك اوزره کریدلی صالح افندی ریاستنده
وقاضیعسکر کرجی شریف افندی مفتی واون اعضادن مرکب
دیوان ضبطیه نامنده بر محکمه تشکیل ایتمش ایدی . حالبوکه

ديوان ضبطيه هيئتيله برابر ضبطيه مشيری حسنی پاشا ديوان ضبطيه ايدی .

بز ديوان ضبطيه‌يه داخل اولديغمزده غرته‌يه يازيلان فقره‌نك معناسنك ايضاحنی ايستديلر . ايضاح ايتدم نه‌چاره كه بونلرده مشير پاشانك فكرينه خدمه اولدقلرندن هرنقدر مدافعه ايتمك ايستدم ايسه‌ده بر كونا تأثير ايتمدی رئيس طرفندن مذاكره ايده‌جككز مظنونی طيشاری‌يه چيقاريكز امری صادر اولدی . و بنی آز بر تنفس اوطه‌سنه كتورديلر ، بر ساعت صكره چاغرديلر ديوان ضبطيه‌يه كيردك رئيس بك بكا خطاباً باقكز يازديغك فقره اوزرينه سزك طقسان التی كون حبسكزه محكمه‌جه اتفاق آرا ايله حكم اولنوب مشير پاشا حضرتلری طرفندن‌ده جزاجه‌سی اجرا اولنمشدر . بشقه بر ديه‌جككز وارمی‌در . ديمسی اوزرينه هيچ بر ديه‌جكم يوقدر يالكز اخطاريكز وجهله طقسان التی كونی حبسخانه‌ده كچيره‌جكم بوندن بشقه چاره‌م يوقدر ديدم . بونك اوزرينه آل چاوش بونی كتوريكز ديدی چاوش بنی طوغريجه استانبول مديری مومی اليه كاظم بكك اوطه‌سنه كتوردی . كاظم بك بنی كورنجه جانم قاچنجی دفعه‌در بويله محكوم اوليورسك نقدر چوق پاره‌ك وارمش آرتق ديليكی طوتسه‌ك اولمازمی ديه‌رك اشالی‌ده ملونی اشاغيده جانيلر حبسخانه‌سی قپوسنه ايرشديردكلرنده غرديان همان قپويی آچوق صردلرنده ايكن كاظم بكه يانمده اوچ درت يوز ليرام و التون ساعت قوردونم وار بنی بو حال ايله

ایچرویه صوقار ایدیکز جانیلر بیننده تکرار برجنایه سببیت
ویرمش اولورسکز دیدیکمده امانتاً بکا ویریکزده بنده قالسون
دیدی . جواباً سکا دکل مشیریکزه بیله امنیت ایدهمم مطبعه‌ده
برادرم واردر انی چاغیریکز ویره‌یم دیدم . برادرم کلدی تسلیم
ایتدم بنی پارمقلقلی قپونك ایچروسنه صوقدیلر . جانیلر بنی
کوردکده ایکی اوچ ساعتلك مسافرمز ینه کلدی دیه‌رك یاننه
صوقولمغه باشلادیلر . بونلرله هوائی صحبتلر اراسنده برینی
یواشجه‌جق جیبمده بولنان کموش قوطویی بریسیده مندیلمی
اشیردیلر قطعیاً سس چیقارمیوب سکوت ایلدم برساعتدنصکره
اولکی حبسلرمده اولدیغی کبی عزیز احبادن مطبعهٔ عامره مدیری
بکر افندی‌یی الیوم (وزیر خانده مستقل مطبعهٔ صاحبی اولان
بکر افندیدر) جلب ایتدیروب بو دفعه‌ده مشیرپاشایه عائد اولمق
اوزره یوز اللی لیرا رسم مقطوعی یاخود فدیهٔ نجات اوله‌رق بکر افندی
محلنه تسلیم ایده‌رك ایکی ساعت صکره حبسخانه‌دن چیقارلدق
حاصلی حسنی پاشا بنی بویله درت دفعه دیوان ضبطیه‌دن محکوم
ایتدیروب جانیلر حبسخانه‌سنه صوقدی آرتق بو خصوصده
نقدر رسم ویردش اولدیغنی قارئلر حساب ایتسونلر . اصل
بلا زمسنده بن بویله حبسخانه‌یه آتلدقجه معاذالله بر کیجه قاله‌جق
اولور ایسه‌م تموز اینده اوشومك ایچون قونیلان منغال خاطرمه
کلور ایدی . بر پاسقالیا یورطیسنك اوچنجی کونی « خرستیان
تبعهٔ شاهانه یورطیلرینی هیچ بر وقوعات اولمقسزین کمال امن

واسایش اوزره کچیردیلر. بوایسه ضبطیه مشیر فلاطون تدبیری
دولتلو حسنی پاشا حضرتلرینك اثر همم واقداملری سایه‌سنده
اولمشدر جناب حق مشیرپاشا حضرتلرینی نیجه بویله پایقالره
یتشدیرسون دعاسیله ختم مقال ایلرز » فقره‌سنی یازوب مرتبلره
ویردکمزده هیئت تحریریه‌مز . طرفندن بوفقره‌نك غزته‌یه درج
ایدلمه‌سی ایچون اخطارده بولنمشلر ایسه‌ده هیچ اولماز ایسه
شوقدرجق بر اخذثار ایتمش اولورم دیه‌رك وباشه کله‌جکنی
بیله‌رك غزته‌یه درج ایلدم . مشیرپاشا بوفقره‌یی کورمش فکری
ورفیع افندیلره تنبیهاتی ویرمش ارتق اوفاق بر بهانه اراورلر
تصادف اوله‌رق بر قاچ کون صکره اسکداره واقع حرمین
ترجمانی طواشی حسن افندینك وفات ایتدیکنی یازمش ایدك .
بوحسن افندی مهدعلیای سلطنت‌سنیه بنده‌کانندن ایدی سلطان
مشارالیها تأسفلرینی موجب اولمش مکر حسن افندی وفات
ایتمامش اولدیغندن بر قاچ کون صکره دائره‌لرینه کیدوب اثبات
وجود ایتمش یوزلیراده احسان المش فقط حسنی پاشانك نزدینه
کیدوب هنوز حیاتده بولندیغم حالده بصیرت بزی اولدیرمش بو
سببله عصمتپناه افندمزی مأیوس ایتمش دیه‌رك شکایت ایتمش
حسنی پاشا مهد علیانك متأسف اولدقلرینی ایشدیرایشتمز بوندن
دها اعلا فرصت اولماز دیه‌رك بنی چال یقا بر تذکره ایله معهود
دیوان ضبطیه‌یه حواله ایلر . مهد علیانك رقیقه وشفیقه قلب
عالیسنی متأسف ایدر بر حوادث یازدیغمزدن طولایی دیوان

مذکور اوکون یوز یکرمی کون مدتله حبسنه قرار ویریلوب موجبنجه‌سی کشیده ایدلدیکدن صکره کاظم بك بزی حبسخانه‌یه طیقار. الله راضی اولسون بکر افندی بوکره یوز یکرمی ایرا مصرفله بزی ایکی ساعت صکره خلاص ایلدی. باقکز نه مدعی عمومی وار ونه یازیلان فقره جزایی مستلزمدر. فقط نه چاره مشیر پاشانك فکری بوله‌در. حبسخانه‌دن چیقدیغمده حسنی پاشا بنی حضورینه چاغردی. بدیرتی اله ویروب یازمش اولدیغکز شو فقره‌یی اوقویکزده دیکلیه‌لم دیدی بن ایسه هیچ اهمیت ویرمیه‌رك معهود پاسقالیه دعاسنی جهراً قرائت ایتدم بشقه دعا بوله‌میوبده اصلم روم اولدیغی ایچون می پاسقالیه دعاسنی یازدك اویله دکلمی دیدی اوزرینه افندم بو بر دعادر پاسقالیه مناسبتیله یازلمشدر. بونده بر غرض یوقدر جناب حق نیجه‌نیجه بایراملره یتشدیرسون دعاسندن بونك نه فرقی واردر دیدم ایسه‌ده بردرلو قانع ایده‌مدم ارتق بوندن صکره عقلنی باشنه طوپلا دیوب اورادن مطبعه‌یه کلدم حسنی پاشا بوندن براز صکره حسنی افندی نامیله نفی اولندی. بزده شرندن خلاص اولدق ایسه‌ده اورادن برسنه مرورنده عفو اولنوب استانبوله کلدی. تکرار ضبطیه مشیری اولدی فقط منفاده ایکن زبون کشلك ایدوبده حقنده هیچ برشی زدمق بر آرالق یانیه والیلکی ایله یانیه‌ده ایکن ارناودلر النده تلف اولمشدر.

تجاوز الله عن سیئاته

بر سنه صدده كلهلم فرانسه ، المانيا محاربه‌سی دوام ايتديكی صره‌ده ايمپراطور ناپلئون سدان نام موقع مستحكمده ومارشال بازن متز نام محلده اردولريله برابر المانلره تسليم اولديلر ارتق پروسيا اردولری پاريسه طوغری يوريمكه باشلادی . پاريسك ايچنده قومون اشتراكيون ناميله بر طاقم يغماجيلر ظهور ايدوب داخلی اختلالر ايلريله‌دی فرانسه‌ سياسيونی بو اختلالرك دوامی نتيجه‌سنده دها نتيجه پك چوق فنالر ظهور ايده‌جكنی اكلادقلرندن اختلالجيلری دشمنلری اولان المانلره تربيه ايتديردكدن صكره بين الدولتين معاهده اجرا اسيله هر ايكی دولت اردولری يرلو يرلرينه طاغيلوب محاربه‌يه ختام ويرديلر .

ارادن بر سنه مرورندن صكره بر كون مطبعه‌ده اوطورر ايكن سفارت قواصلرندن بريسی ايچرو كيروب اوزری قرمزی موم ايله مختوم بر مكتوب ويردی قرائت ايلدقده بصيرت غزته‌سی صاحب ايتيه‌زينك پازار ايرتسی كونی بر مانه‌دن طولايی بيوك دره‌ده المانيا سفارتخانه‌سنه عزيمتنی مبين دعوتنامه اولديغی اكلاشيلدی . امضا المانيا دولتنك درسعادت سفير كبيری قونت قيصرلنك ديو موضوع ايدی .

المانجه مترجممز ترنيق بكی برابر آلدرق (طهران سفارت سنيه‌سی باشكاتبی مرحوم توفيق بك ايدی .) پازار ايرتسی كونی بيوك دره‌ده المانيا سفارتخانه‌سنه كيتدك . سفارت باش ترجمانی بارون تستايی (اليوم ديون عموميه عثمانيه‌ده المانلر داين وكيليدر)

کوروب سفیر کبیر قونت تیصرلنك جنابلرینك اوطه‌سنه کیردك سفیر حضرتلری بزی قپودن استقبال ایتدی . مصاحبه‌یه باشلادیغمز صره‌ده چانطه‌سندن برمکتوب چیقاروب اوقودی ترجمهٔ مآلی بصیرت غزته‌سی صاحب امتیازینی بولوب کوروشکز محاربه اثناسنده دولتمزو ملتمز حقنده یازمش اولدیغی فقره‌لردن طولایی بزی ممتدار ایتمش اولدیغندن طرفمدن المان ملتی نامنه بیان تشکرله برابر مصارف راهیه‌سی سفارتخانه‌دن تسویه ایدلمك اوزره برلینه قدر اختیار زحمت ایده‌رك کندوسیله کوروشور ایسه‌ء بسته‌جه ممنون اوله‌جغمی بیان ایدیکزدن عبارت ایدی . پرنسك سفارتخانه‌یه شو مکتوبلرینی یازمقدن مقصدلری فرانسز ایله المانلرك محاربه‌یه باشلادیغی صره‌ده (استانبولده الك معتبر ترکجه غزته هانکیسی ایسه هر کونکی نسخه‌سنده حقمزده یازمش اولدیغی فقره‌لرك بالترجمه اصلیله برابر طرفمه کوندرلمسی اوجه سفارتخانه‌یه یازمش اولدیغندن اوتوجهله بصیرت نسخه‌لرینك فقره‌لری المانجه‌یه بالترجمه کوندریلور . توجه داهیٔ عالم پرنس اوقدر غوائل حربیه ومشاغل سیاسیه اراسنده فرصت بولور . بزم بصیرتی بیله اوقور ایمش ایشته بوندن طولایی بزی برلینه دعوت ایتمش ایمش بونك اوزرینه پرنس حضرتلری کبی بر ذات عالیك حقمده ابراز بیوردقلری التفات مخصوصلرینه قارشو عظیم شکرلر ایلرم سفیر حضرتلرندن رجا ایدرز مساعده بیورسونلر صدراعظم حضرتلرندن بالاستیذان ایکی کون صکره

کلوب جواب ویریرم دیمکلکم اوزرینه بیان ممنونیتله برابر ایکی
کون صکره بزه منتظر اوله‌جقلرینی سویلدی .

ایرتسی کونی صدراعظم عالی پاشانك ببکده کی ساحلخانه‌لرینه
کیدوب کیفیتی عرض ایلدم فوق‌العاده محظوظیتله برابر مات نامه
تشکرلر ایدرم زیرا شمدی‌یه قدر بویله بیوك بر ذاتك سلام
غزته‌جیلرندن بریسنی بویله مخصوصاً دعوت ایتمسی وقوعبولمامشدر
وقت کچیرمیوب همان عزیمت ایدیکز و برده الافرانغه حرکتده
بولنمیوب الاتورنه بولنور ایسه‌کز دها زیاده ممنونیتلرینی قزانمش
اولورسکز دیدکدن صکره حضورندن چیقدم مهردار مصطفی
بك بنی اوطه‌سنه کتوروب صدر اعظم پاشا حضرتلری
طرفندن سزه معاونت اولمق اوزره دیه‌رك المه بر چیقین پاره
ویردی تعداد ایتدم بشیوز لیرا ایدی حالبوکه ترجمانم ایله برابر
برنجی موقع اوله‌رق کافهٔ مصارفم پرنس حضرتلرینك امرلریله
سفارتدن تسویه ایدیله‌جکنی‌ده صدراعظم مشارالیهه سویلمش
ایدم .

ایرتسی کونی المانیا سفارتخانه‌سنه کیدوب برلینه عزیمتیمه
صدارتدن کمال ممنونیتله مساعده اولندی . اوچ کونه‌قدر طونه
طریقیله کیده‌جکمی سویلدم . مصارف راهیه‌مزه مدار اولمق
وبانقه‌دن الینمق اوزره اون بیك فرانغی حاوی برجك ویردی
صدراعظم طرفدن بشیوز لیرا ویرلدی ومالك سایه‌سنده پاره‌یه
احتیاجم یوقدر دیو المق ایستمه‌دم ایسه‌ده بکا پرنسك امر

بویله‌دن خارجه چیقامام دیه‌رك قبول ایتمکلکمی اصرار ایلدی
اوچ کون صکره مطبعه‌مزك فرانسزجه المانیه مترجملرندن ص. ادهم
افندی‌یی برابر آلوب نمچه واپورینه راکباً وارنه‌یه وارادنده
شمندوفرایله روسجقه واردم . نمچه‌نك طونه واپورلرندن برینه
بندم ایرتسی کونی ودینه یناشدق چونکه اوراده پدرم نائب
ایدی . بر هفته قدر اقامتدن صکره ینه طونه واپوریله طمشواره
چیقدم . کمرکدن صندوغی آچدقلرنده بهر اوقه‌سی اوچ لیرایه
استانبولدن مبایعه ایتدیکم بکیجه‌نك اوچ اوقیه توتونی ایچون سکز
لیرا کمرك ویره‌جکسکز دیه‌رك ضبط ایتدیلر . کیفیتی اوتلجی‌یه
اکلاتدیغمده ایکی لیرا ویریکز سزه توتونلری کیرویه کتوردیم دیمسی
اوزرینه ایکی لیرا ویریلوب درحال توتونلر کلدی . او کیجه
شمندوفره بینوب پشته‌یه واردق ایکی کیجه قالوب بودینی و پشته‌یی
کزدم . پشته‌ده مشهور اصمه کوپری اوزرندن کچه‌رك بودینده
بعض آثار عثمانیه‌یی اوراده مدفون کل بابا تربه‌سنی زیارت ایتدم
مذکور تربه نمچه‌لی بر تربه‌دار اداره‌سنده اولوب غایت کوزل
بر باغچه درونده وغایت منتظم بر قبه آلتنده مدفوندر . بو ذات
طقوز یوز قرق سکز سنه‌سنده مجارستان محاربه‌سنده شهید اولمش
مظنهٔ کرامتدن بر ذات اولوب الیوم مدفون بولندیغی محله مجارلر
کل بابا محله‌سی دیدکلری کبی مجارلرك خسته‌لری شفایاب اولمسی
ایچون مذکور کل بابانك روحانیتندن استمداد ایدرلر ایمش سلطان
عبدالعزیز مرحوم اوروپا سیاحتندن عودتده پشته‌یه ورودلرنده تربهٔ

شرقهٔ مذكوره‌يى زيارت ايده‌جكلرى دركار اولمقله ويانه سفارت
سنيه‌سى طرفندن مكمل صورتده تعمير ايدلمشدر . طمشواررده
قالديغم صره‌ده سكه‌دن نام قصبه‌يى كوردم . اوراده دخى بك
چوق آثار عثمانيه ومزارلق برمسجد وبرمكتب بنالرينى زيارت
ايلدم . ويانه‌يه واردم . نازل اولديغم اوتلده طونه واليسى عمر
لطفى واداره‌ٔ نهريه رئيسى دلاور پاشالر ايله تلغراف ناظرى
فيضى افندى‌يى برى وبحرى امراى عسكريهٔ عثمانيه ايله بولشدم
سفارتخانهٔ عثمانيه‌يه كيدوب ويانه سفير كبيرى خليل شريف پاشايى
وباشكاتب رأفت بكى وپشته باش شهبندرى اسعد بكى كوردم .
ويانه‌يه سبب ورودمى خليل شريف پاشايه سويلديكمده بك
زياده ممنون اولدى وبنم ايچون سهولت اولمق اوزره بورايه بر
كونلك يولده غاشتاين ديرلر بركويده قابليجه‌لر واردر ايمپراطور
ويلهلم حضرتلرى استحمام ايچون اون كوندنبرو اوراده‌در .
پرنس بيسمارق برابردر برلينه‌قدر اختيار زحمتدن ايسه غاشتاينه
كيتمك سزك ايچون سهولتى موجبدر ديمه‌لرى اوزرينه پوسته
ارابه‌سنه راكباً سالزبورغ اوزرندن غاشتاينه واصل اولدم ،
او كيجه بر اوتلده قالوب ايرتسى كونى پرنس بيسمارقك اقامت
ايتمكده اولديغى اوتله واردم مشار اليهك مستشار خاصى اولان
موسيو كوللرك اوطه‌سنه « بوذات براراق المانيا دولتنك
درسعادت سفير كبيرى اولمش ايدى . » واردم قارت دوزيتى
ويروب پرنس حضرتلريله ملاقات ايده‌جكمى سويلدم . موسيو

كولر ايشى بيلديكندن قارتمى الوب پرنس حضرتلرينه كوسترمش كلدى . بز بوراده اجنبى مملكتنده بولنيورز . بر اجنبى ايله كوريشه‌ميز فقط اوچ كونه قدر ايمپراطور حضرتلريله برلينه عودت ايديورز. اورايه كلسه‌ونلرده اورا ده كوريشورز بيورديلر جوابنى كتيردى بزده تكرار ارابه‌لر ايله ويانه‌يه عودت ايتدك پرنس بيسمارقك بزم ايله غاشتاينده كوريشه‌مدكلرينك سببنى بعض ارباب اختصاصدن صورديغمده پرنس بيسمارق كبى سياسى داهينك كيمكله كوريشديكنى ونره‌لره كيتديكنى هر كون خفيه‌لرك ويانه‌يه ژورنال ايتدكلرينى خبر الدم .

ويانه‌يه وارديغمك ايرتسى كونى شمندوفره راكباً برلينه كيتدم اوته‌نازل اولديغمك ايكنجى كونى اوتلجى‌يى چاغروب ايمپراطور حضرتلرينك غاشتايندن عودت ايدوب ايتمدكلرينى سؤال ايتديكمده دون عودت ايتدكلرينى سويلدى . اويله ايسه پرنس بيسمارقك خصوصى خانه‌سنى بيلور بر ارابه‌جى جلب ايديكز ديدم . بر ارابه‌كلدى ترجمانمله برابر بندك قوناغه‌كلدك بزى الت قاتده براوطه‌يه قويديلر براز استراحتدن صكره قارتمى استديلر ويردم درحال بر موسيو كلدى بكا تركجه اشناق ايله حال وخاطريمى صوردى ترجمانمى براقوب بنى يوقارى‌يه چيقاردى . بر صالونه كيرديكمز صره‌ده امان موسيو بن پرنس حضرتلرينى بيلمم شايد يانلرنده بر قاچ ذات بولنمقده‌ايسه بنى كنديلرينه تقديم ايديكزكه طانيمش اوله‌يم ديديم خاير يالكز سزى قبول ايديورلر ديوب اوته‌يه

کیردك پرنس ایاقده بولنوب ارقه‌مده ذاتاً وزمانك ادتورقه سترایی اولوب یرایله برابر تمنا ایتدیکم صره‌ده پرنس حضرتلری الی اوزادوب خوش امدی‌یی اجرا وقارشولرنده‌کی صندالیه‌یه اوطورمقلغمی تکلیف ایتدیلر ترجمان افندی واسطه‌سیله التفات بیوردقلری صره‌ده اوکنده بولنان سیغاره‌لردن بردانه‌سنی اکرام ایتدی بن هرنقدر سیغاره ایچمم دیدم ایسه‌ده ترکلر سیغاره ایچرلر اساساً توتون ترك توتونیدر دیدیلر کبریت ایله یاقدم . قنی طریقدن کلدیکمی ویولده زحمت چکوب چکمدیکمك سؤالی بیوردیلر بنده طونه طریقیله کلدیکمی و زحمت چکمدیکمی عرض ایلدم .

فرانسه ایله محاربه ایتدیکمز صره‌لرده بصیرتك نسخه‌لرینی اسیله برابر ترجمه‌لرینی استانبولدن سفارتمز واسطه‌سیله کتوردوب مطالعه ایدر ایدم . وقوعاتی طوغری یازیغکزدن طولایی بیان ممنونیت واردومز حقنده مطالعه‌کزه ایروجه تشکرلر ایدرم . ترکلرك المانلره والمانلرك ترکلره اولان محبتلری قطعیاً خلل‌دار اولمیه‌جق درجه‌ده اسکیدر بیوردیلر . مکالمه‌مز وقتی داماکلمکز یکرمی دقیقه‌قدر دوام ایتدی مساعده‌لریله ایاغه قالقدم پك عجله ایتدیکز یورغونسکز ینه کوریشه‌لم دیه‌رك عودته مساعده ایتدی .

طیشاری چیقدیغمده ترجمانلق ایدن موسیو ایله دیکر بر اوطه‌ده اوطوردق کندیلرینك استانبول شیوه‌سی اوزره کوزله

ترجمه سی ایكن، اولدقلرندن نزدده اوكرندكلرینی سؤال ایتدم.
برلینده شرق مكتبنده تحصیل ایدوب استانبول سفارتخانه سنده
دخی اپجه مدت بولندقلرینی وپرنس بیسمارق حضرتلرینك
كاتب خصوصیسی، مكتب طبیه ملكیه مدیر معاونی اسمنك دوقتور
بورش اولدیغنی آرتق وزیتندن اكلادم.

اورادن برابر قالقوب مردیوندن اشاغی یه ایندك. مكلف
برارابه كوردم. دوقتور بورش وترجمانی دخی قارشوموزه
اوطورارق بر دائره یه واصل اولدق. بوراسی مسافرخانه اولدیغندن
بوراده مسافرسكز وایستدیككز محللری كزمك ایچون ارابه نك
دائما امریكزه حاضر بولندیغنی سویلیه رك وداع ایدوب كیتدی.
بن ترجمانله برابر اوطورمقده، ایكن اویله یمكنه چاغردیلر
یمك صالوننه كیدوب برقاچ موسیو ایله برابر یمكلری یدكدن صكره
ارابه یه راكباً براز كزدك. بر هفته مرورنده پرنس طرفندن
دعوت اولندم ارابه ایله بولواردن كچدیكم زمان سوقاقلرده كمال
تلاش ایله علاوه لر صاتیلیوردی پرنسك حضورینه چیقدیغمده
سزی بوكون دعوت ایدیشمك سببی بوصباح عالی پاشانك وفات
ایتدیكنی كمال تأسفله سویلرم. تركلر بر صدراعظم غائب ایتدی
اوروپا بیوك برادم غائب ایتدی دیدی. فرانسه ایله ایتدیكمز
محاربه نك نهایتلرینه قریب طرفینی الك ابتدا مصالحه یه دعوت ایدن
عالی پاشا ایدی. مشارالیهك یازدیغی تحریرات مسالمتكاریسنی خزینهٔ
اوراقده محفظهٔ مخصوصه ایله حفظ ایتدیردم. حقیقةً بر دیپلومات

اولدیغندن ضایعاتدندر دیدی محل اقامتمه کلدیکده سوقاقلرده کی
علاوه کرزلتیسی علی پاشانک وفاتی اوزرینه بوسنه‌ده قونسلد
وسائر آفیسونلر دوشمش اولدیغندن چارشونک غلبه‌لکی بوایمش

حاصلی یکرمی طقوز کون برلینده پرنسك مسافری اولدیغم
صره‌ده پك چوق مکتبلر دارالصناعه‌لر وسائر محللری کزدم .
وبوصره‌ده عثمانلیلق سیاحتنده بولندم . برکون پرنس بیسمارقك
نزدینه کیتدم عودتمه مساعده بیورلسنی استیذان ایتدیکده پك
چابوق کیتمك ارزو ایدییورسکز دها کوریله‌جك محللر واردر
برازدها اقامت ایتمه‌کز اولازمی دیدکلرنده شوکونلرده مصرده
بولنمقلغم لازمدر دیدیکمده هانکی طریق ایله کیده‌جکسکز بیورملری
اوزرینه آغوسبرغه کیدوب اورادن بر ماکنه ایله بعض ادوات
مبایعه ایده‌جکم دیمکلکم اوزرینه فابریقاطور احبابندر سزدن
فاحش پاره المامه‌لری ایچون بر مکتوب یازه‌یم دیوب یازلمسنی
امر ایتدیلر . مکتوب یازیلوب کتورلدی امضاایدوب مظروفاً
یدمه ویردی . مومی الیه دوقتور بوزش برابر اولدیغی حالده
شمندوفر موقفنه‌قدر کلدك موقفده‌یدمه قپالی برمکتوب ویروب
وداع ایتدی . شمندوفرده حرکت ایلدی . قپالی مکتوبك
اسمه محرر اولدیغندن عجبا بو نه ایچوندر دیو ترجمانمه صوردم
المانلر بر احبابندن ایلدقلری وقت شمندوفرده وقت کچیرسون
دیه‌رك بر رومان هدیه ایتملری عادتلرندن اولمغله بوده اوقیلدز
اولمیدر دیو جواب ویرمسی اوزرینه ظرفی ییرتدم ایچندن

بهری یوز لیرا اعتباریله اونعدد پاقنود چیقدی . اوح نه اعلا
دیه‌رك چزدانمه یرلشدیردم .

کیجه مونیخه واردق یولجیلرك بوراده طعام ایتملری ایچون
شمندوفر یارم ساعت توقف ایده‌جکنی خبر الدق بن کاغدلری
اوب صرافه بوزدیروب بیك لیرایی باوله وضع ایتدم . صباحه
قارشو آوسبورغه واصل اولدق . براوتله کیتدم . ایرتسی کون
ماکنه‌لر فابریقه‌سنه کیدوب فابریقه‌طوری اوطه‌سنده کوردم .
فابریقه‌طوری ابرر ترك زائری ظنیله قهوه اصمارلادی . بن
اوصره‌ده پرنسك مکتوبنی الینه ویریکمده بکا اولان رعایت
وحرمتی برقات دها ارتیردی . بونك اوزرینه ماکنه‌لر
دائره‌سنه کیدوب بنی کزدیردی اسلحهٔ حربیه اعمالات خانه‌سنی
کزدیردیکی صره‌ده دولت علیه طرفندن سپارش اولنمش اولان
قرق سکز عدد مترالیوزلر یاپلمش یالکز اوزرنده طغرالری حك
اولنیوردی . بو فابریقه‌نك جسامتنه و فعالیتنه نظراً بش بیك
عمله هیچ سس چیقمقسزین چالشمقده اولدقلرینه تعجب ایتدم
ال ایله دور اولنورایسه ساعتده ایکی بیك موتور ایله ایشبیك
نسخه طبع ایدر بر ماکنه ایله دیکر کوچك ماکنه و برمقاص
وفرانسزجه حروفات ومطبعه ایچون سائر لازم اولان اشیا
وادوات مبایعه ایتدم بونلرك مجموع فیأتنی صوردیغمده بیك
اوچیوز لیرایه واصل اولدیغنی سویلسی اوزرینه بوپاره‌نك نصفنی
بوراده ویروب ونصف دیکرینی ده استانبولده کمرکده ویره‌جکمی

سویلو سویلنز امان افندم بونلرك بدلی پرنس حضرتلرینك حسابنه كچیرلمشدر . بكا امرلری بویلهدر سزدن بش پاره آلامام بوكوردكلریكز آلات وادوات مودلدر سزك ایچون یكیدن یاپیلوب برای صكره غلطه كمركندن الورسكز دیو جواب ویردی . آرتق بونك اوزرینه پرنس حضرتلرینه تشكری حاوی تلغراف كشیده ایتدم . فابریقه طورلر حانمده فوق العاده حرمت ورعایتده بولنمق اوزره بنی اوتلدن آلدیروب خانهسنه كتوردی . فابریقه طورك بری اركك ایكیسی قز اولمق اوزره اوچ اولادی و برده زوجهسی اولوب بكا نصل اكرام ایدهجكلرینی بیلهمزلردی .

بن بو صرهده شدتلی بر تیفو خسته لكنه دوچار اولدم . برخستهخانهیه یاتمق اوزره فابریقهطوردن رجا ایتدیكمده قبول ایتمیوب حكیملر جلبیله خانهسنده تداوی ایتدیرهجكنی سویلدی حالبوكه مادام و چوجقلر دائما یانمه كلوب خدمتمده بولنمقده اولدقلرندن چوجقلرك یانمه كلملرینی و بنم مطلقا برخستهخانهیه نقلمی رجاده اصرار ایتمكلكم اوزرینه موافقت ایلدی . مملكتده سورلرك منتظم برخستهخانهلری اولدیغنی خبر الدم . اورایه كیتدم . شوكادقت ایتدمكه المانلرك عینی تركلر كبی مسافرپرور اولوب بن اوراده قالدقجه چوجقلر كویا بنم اولادم كبی نزدیمه كلور تركیش تركیش درپهك یانمه صقولورلر بن ایسه ملك كبی دینی مینی چوجقلرك مبتلا اولدیغم خستهلكمك سرایتیله خسته اولورلر قورقوسندن یانمه كلمیكز دیدكجه مادام موسیو اللریله

علاجلرینی ویررلر ایدی . انانلرده ترکلر کبی بر غریبه باقمق عندالله چوق ثوابی اولدیغی اعتقادنده درلر .

خسته‌خانه‌ده یکرمی کون قدر تداویده بولندم وهله سوزلرك باقه‌لرینه انسان تقدیر ایتمکدن کندیسنی آله‌مز . خسته‌خانه‌دن چیقاجغم صره‌ده براز پاره ویرمك ارزوسنده بولندم ایسه‌ده قطعیاً نیولایتمدیلر فقرایه ویرملك اوزره برصندقلری بولندیغندن اورایه هرنقدر قونور ایسه قبول ایده‌جکلرینی تحقیق ایلدم . همان صندیغث باشنه کیدوب یکرمی عثمانلی لیراسی براقدم . فابریقه‌طور بنم کسب صحت ایتدیکمه ممنون اولوب بر قاچ کیجه دها خانه‌سنده الیقویدی اورادن ینه ویانه‌یه کلدم . بر هفته قدر قالدقدنصکره تریسته‌یه ایندم ذاتاً خدیو مصر اسماعیل پاشا مرحومك کریمه‌لرینك زفاف جمعیتی اجرا اوله‌جغندن بنی مصره تذکرهٔ مخصوصه‌لریله دعوت ایتمش اولدقلرندن واپوره راکباً اسکندریه‌یه کلدم .

اورادنده مصره واصل اولدیغمده بنم مصره کلدیکمی خفیه‌لر ژورنال ایتمش بونك اوزرینه یاورمخصوص ایله عابدین سراینه دعوت اولندم . برساعت قدر مصاحبت اثناسنده عالی پاشانك بحثی اچیلدی . خدیو اسماعیل پاشا کاشکی التی سنه اول وفات ایدیدی ، بو التی سنه صدارتی ملتی محو ایتدی . دیو مقابله‌ده بولندی چونکه عالی پاشا ایله خدیویت وورائت مسئله‌سندن طولایی ارالری بوزلمش ایدی . عالی پاشا مصر والیسی اسماعیل

پاشانی دولت نظرنده قسطمونی والیسی کبی طانیرم دیمش و بیلرنده
جریان ایدن محاوره‌ده دخی بویولده معامله‌ده بولنلمش ایدی .
خدیوك تخصیص ایتمش اولدیغی دائره‌ده بولوب زفاف جمعیتنی
دخی کوروب بکرمی کون صکره استانبوله عودت ایتمك اوزره
صوڭ ملاقاتمده بن پادشاهمز افندمز حضرتلرینك عاجز بر بنده‌سی
وطرف همایوندن خدیۀ مصریه والیسی یم شمدی یه قدر باب عالی
ایله مصر ارسنده وولاة حضراتیله هیچ بر مخابره وقوعبولمدیغی
فقط بغداد والیسی مدحت پاشانك مصلحت نامه ایکی قطعه تحریراتلرینی
آلدم . خزینۀ اوراقده حفظ اولنمسنی تنبیه ایلدم . بغداد
ولایتنك وارداتی ایکی یوز بیك لیرا راده‌لرنده ایکن مدحت
پاشانك ورودندن بروسکز یوز بیك لیرایه واصل اولمش
ومدحت پاشانك اوراده والیلکلری براز دها دوام ایدرایسه
امور نافعه‌نك ترقیسی درکار ایدوکندن بو وارداتك درت بش
مثلی ارته‌جغی شبهه‌سز بولنمشدر .
شمدی محمود ندیم پاشا صدراعظم اولمش ارتق بو چرخك
دورانه بتون بتون خلل کله‌جکی درکاردر . عالی پاشانك خود
بینلکی ومناسبتسز حاللرندن بریسنی سویلیم بیوك پدرم محمد
علی پاشا اطنه ولایتك امور اداره‌سنی کندیسنه تفویض ایدرلر
ایسه اطنه‌یی از وقت ایچنده ایکنجی مصر یاپوب ینه خاکپای
شاهانه‌یه تقدیم ایده‌یم دیو سلطان محموددن رجا ایلدیکی حالده
خسرو پاشا ایله مصر والیلکندن طولانی بینلرنده خصومت

اولدیغندن بویله خیرلی ایشه مانع اولمشلر ایدی . بن دولت علیه نك صادق بنده لرندن بولندیغم جهتله بغداد ولایتك محمود ندیم پاشانك پدری نجیب پاشانك بغداد والیلکنده مستقل اولدقلری ایامده قوجه خطهٔ بغدادك چول حالنه کلدیکنی و بغداد اراضیسنك مصردن دها واسع ومنبت اولدیغنی بیلدیکم ایچون بغدادك اداره سی موقتاً عهده مه احاله اولنور ایسه ایکنجی مصر درجه لرینه وارددقدن صکره تقدیم ایده یم دیو حضور شاهانه ده عرض واسترحام ایلدیکم حالده عالی پاشا بوکا مانع اولمش ایدی دینکله پرنس بیسمارق حضرتلری عالی پاشانك وفاتی ترکلرجه اوروپاجه ضایعاتدن معدود اولدیغنی و بیوك دیپلوماتلردن بولندیغنی سویلیورلر دیدم .

ضایعاتدن دیدکلری طوغریدر . زیرا هر انسان وفات ایتدکجه ضایع ایدلمش اولور . او بیوك دیپلوماتك دیپلوماسی سوزیده طوغریدر دیدی .

استانبوله عودت ایتمك اوزره شمندوفر ایله اسکندریه یه عزیمته مساعده بیوره لرینی استرحام ایتدیکمده مساعده بیوردیلر . مصرده یکرمی بش کون قدر اقامتم اثناسنده خدیو اسماعیل پاشادن وخاندان خدیویدن عاطفتلره نائل اولدم .

قاهره دن شمندوفره راکباً اسکندریه یه کلدم . اوراده درت کون قالدم شایان تماشا محللرینی کزدم . ذاتاً اسکندریه نك مصر والیسی محمد علی پاشا و ابراهیم پاشا همتلریله اوروپا شهرلرندن

بریسنه مثال اولمش ایدی . بودفعه خدیو اسماعیل پاشا همتیله نقصانی اکمال ایدلمش اولدیغندن عادتا فرانسه‌نك مارسلیا شهرینه تقدم ایتمشدر .

مصرده بولندیغم صره‌لرده مشار الیه اسماعیل پاشا قاهره شهرینی ترلا حالنه قویوب اعماراتنه صرف دنانیر ایله کوچك پارس شکلنه وضع ایتدیرمکده ایدی . اسکندریه‌دن واپوره راکباً استانبوله کلدم . طرابلس غرب والیلکندن بحریه ناظری اولان محمود ندیم پاشا عالی پاشانك وقات ارزینه صدارته کتورلمش بولندیله استانبولك ایچی وسائر ولایتك حالی بتون بتون دکیشدیریلوب بشقه برنك کسب ایتمش هرکسده بر امنیتسزلك حاصل اولمش عموم استانبول سکنه‌سی محمود ندیم پاشادن خشنودسزلق کوسترمکده بولنمش ایدی .

صدراعظم پاشانك برکون آمدجی محمود بکه حقایق الوقایع غزته‌سی صاحبی فیب افندی اراقده کوزل بندلر یازدیغی ایچون احسان شاهانه‌یه نائل اولیور . بصیرتده اراقده ذات شاهانه وباب عالینك اجرا آتی حقنده کوزل مقاله‌لر یازونده اوده نائل عطایای پادشاهی اولسون دیدکارینی محمود بك سویلدی .

عمومك نفرتنی وبالجمله مأمورینك انکسار قلبنی قزانمش بر صدراعظمك اجرا آتندن مملکته مضرتدن بشقه بر شی کورلمیورکه خلقدن اوطانمادن اجرا آت حسنه‌لرندن بحث ایده‌لم دیدیکمده صکره بو ذاتك بغض وعداوتنه دوچار اولورسکز

کوریورسکز بر سرعسکرلری داخلیه ناظرلرینی و دها بر طاقملرینی
نره‌لره کوندردی دیدی . بك افندی صدر اعظمك اقتدارینی
بیلورم فقط نه چاره که عندمزده افکار عمومیه اندن دها زیاده
قوتلیدر . بز بو آدمك احسانندن و ازلجدك مضرتنی کوره‌میه‌لم .
بو بزه کافیدر دیدم .

صدراعظم ندیم پاشانك هرکون کاه تحف کاه مضر اجرا
آتنی کوردکجه غزته‌مزه درج ایده‌رك اعتراضلر ایدر ایدك .
محمود پاشا بو اعتراضلره عالی و فؤاد پاشالرك مسلك سیاسیه‌لرینی
و ادارهٔ داخلیه‌لرینی ارالقده مدح و تقدیر ایدیشمزه حدت ایدر
ایدی . فی الواقع عالی و فؤاد پاشالر زماننده باب عالی حقیقةً
عالم سیاسی‌یه مرکز اولمش دول علیه دول معظمه صره‌سنه کچمش
ایدی . محمود پاشانك مقام صدارتی احراز ایلمسی اوزرینه باب
عالی‌یی اوروپالیلر جانبازخانه‌یه ، ترکاری یکیچری اوجاغنه
بکزتمشلر ایدی . محمود ندیم پاشا اجرا آتندن برقاچ دانه‌سنی
بروجه آتی بیان ایدلم .

برنجیسی مهر همایونی الده ایتدکدن صکره سلطان عبدالعزیزی
بیك درلو تخفقلر ایله ربوبیت درجه‌لرینه قدر وارديرمق
ایچون حضورینه واردقجه اوچ دفعه سجده ایدوب ایاغنك
باش پارمغنه باقمق (بو تکاپو قاعده حکمنه کیرمش ایدی)
اصولنی ابداع ایتمشدر .

ایکنجیسی حسین عونی پاشایی اسپارطه‌یه داخلیه ناظری

شروانی زاده‌یی اماسیه‌یه ضبطیه مشیری حسنی پاشا ردوسه مابین باش کاتبی امین بکی قبریسه ورتبه ونشانلرینی الهزرق افندی نامرلیه نفی ایتدیرمش بوسیله پادشاهك خیال وخاطرینه کلمیان شو اصول مکروهی اهالی‌یه واوروپالیلره قارشو اجرا ایلمشدر

اوچنجیسی خزینهٔ مالیه‌یی مضایقه‌دن قورتارمق و کویا بونکله موازنه‌یی بولمق خیالیله عموم دوائرده مستخدم کوچك مأمورلر ایچون تنقیحات اجرا ایدوب بیچاره مأمورلرك حقه وقاملرینی اللرینه ویره‌رك بلا عوض طرد ایتمشدر .

دردنجیسی دولتجه اداره اولنمقده اولان دخان انحصارینی سنوی درتیوز بیك لیرا مقابلنده خرستاکی زوغرافوس افندی‌یه رژی صورتیله احاله ایلمشدر .

بشنجیسی والیلری دانه‌ قطاشی کبی یرندن قالدیروب اوته‌یه برویه طاغتمسی مثلا سوریه والیسی راشد پاشانی هرسك مع قره‌حصار والیسی یاپمسی بغدادده تعیین ایلدیکی والی موصله واریغی صره‌ده انی بوسنه‌یه بوسنه والیسنی‌ده بصره‌یه تعیین ایلمسیدر .

محمودندیم پاشا برکیجه بنی اراتدیروب ساعت بشده شهزاده باشنده‌کی خانه‌سنه جلب ایلدی . یانده خارجیه ناظری صفوت پاشا ایله آمدی محمود بك بولنیوردی . صدر اعظم محمود بکك خطیله اوچ سطردن عبارت اله بر کاغد ویردی . بونی شمدی اوب یارینکی چیقاجق بصیرتك اك باشنه قویه‌جقسك شاید قبل

النشر بر طرفه اخبار ایدر ایسه‌ك سنی برباد ایدرم دیو تنبیه ایتدی . درحال بصیرتك الك باشنه قویوب اعلان ایدلدی مآلی (دولت علیه‌نك شمدی‌یه قدر ویرمکده اولدیغی قونسولید فائضلرینك فاحش اولمسی جهتیله بوندن بویله دولت اشبو اعلان تاریخندن اعتباراً نصفنی ویرمکه قرار ویرمش اولدیغی رسماً اعلان اولنور) ایدی . بصیرتك اشبو اعلان رسمیسی اوزرینه بر کون اول قونسولیدك پیاسه‌ده فیئاتی اللی التی غروشده ایکن درحال اتوز التی غروشه تنزل ایتمشدر .

او کون استانبول بورسه‌سی قاره‌ه قاریشیق اولوب حتی بعضیلری انتحار بیله ایتمش اوروپا پیاسه‌لرینه‌ده سؤ تأثیر ایتدیکدن بشقه صدراعظمك شویولده ایتدیکی سؤ حرکتی ایله دولت عثمانیه‌نك اوروپایه قارشو افلاسنی رسماً اعلان ایتمك جنایته اجتسارندن طولایی اعتبار مالیء دولتك تناقصنه سبب اولمشدر

محمود ندیم پاشانك دها پك چوق بویله اویغونسز حاللری وارایسه‌ده بوراده تعداد قارئینك جانلرینی صیقه‌جغنی بیلدیکم ایچون تحریرندن صرف نظر ایدلدی . یالکز ادیب مشهور نامق کمال بکك دیدیکی کبی ابن علقمه التی یوز سنه‌لك دولت عباسیه‌نك انقراضنه سبب اولدی . محمود پاشاده التی یوز سنه‌لك دولت عثمانیه‌نك ابن علقمه‌سیدر تعریفیله اکتفا ایدرم .

اولوقتلر باب عالیده اوچ درت میقروب وارایدی . بونلر صدراعظملرك طمارلرینه کیروب قانلرینی امرلرایدی . بونلردن

برنجیسی مکتوبی صدارت وبعضاً آمدی دیوان همایون خدمتلرنده بولنان محمود بك « اخیراً مالیه ونافعه نظارتلرنده بولنوب ژورنالجیلقده تفرد ایدن محمود جلال الدین پاشا » ایدی .

ایکنجیسی مکتوبی صدرعالی خدمتلرنده بولنان ممدوح بك « والیلکلرده واخیراً داخلیه نظارتنده بولنوب التونی چوق سور ومعیتنده بر طاقم اراذل بولندیرر ژورنالجیلق صنعت کریههسنی ارتکاب ایتمز ایدی .

اوچنجیسی مظهر بك اولوب اراذل مشهورهدن ایدی . ومحمود پاشا بونی نفی ایتمش « دور حمیدیده بو مقوله اراذلك مسند عالیهیه صعود ایتدکلری کبی بوده رتبهٔ وزارتله شهرا یی اولان مظهر پاشا » ایدی .

دردنجیسی بسیم بك بوذات سفیه وجاهل اولوب بونلر قدر اهمیتی یوق ایدی .

محمود وممدوح بکلر ذکالری سایهسنده محمود ندیم پاشانك پنچهٔ ظلمندن قورتلمشلر ایدی .

محمود وممدوح بکلر صدر اعظمك بلاهتنی فرصت اتخاذ ایدهرك کندوسنه صوك درجه حلول ایلدکلرندن هرایشی بونلر ایله مذاکره ایدر ایدی .

عالی پاشا اوروپادن قرقملیون لیرا استقراض ایدهرك روم ایلی شمندوفرینی طقوزسنه مدتله اوستریالی بارون هرشه امتیاز ایله احاله ایتمش ایدی . بوقدر سنه مدت امتیاز محمود پاشانك

ذهنی پارچه‌لمش اولدیغندن گویا دولته بر ایش گورمك زعمیله
بارون برش ایله بالمذاکره بلوه اوزرمانلرینك صاغندن وصولندن
سکزر کیلو متروی یری ترك ایله امتیاز مدتنك اللی التی سنه‌یه تنزیل
ایتدی . وخطا اندرخطا اولدیغنی فرق ایتمکسزین بارون ایله
مقاوله‌نامه‌لر یاپلدی .

محمود ندیم پاشانك حمق وبلاهتنه باقلی که طرفیندن سکزر
کیلو متروهاورمانلق محلك ترکنده دولته نقدر مضرت اولدیغنی
فرق وتمییز ایتمیه‌رك بوایشه موفق اولمسندن طولایی صفردفروشاق
ایدن ؛ برطاقم مداهنلرك ابندمن رزم ایلینك فاتحی اولدیکز دیو
مداحه‌بوده اینانور ایدی ؛

محمود ندیم پاشا ذات شاهانه‌یه کندیسنی دها زیاده سودرمك
خلیاسیله تبدل وراثت سلطنت ایله مخدوم کبیرلری یوسف
عزالدین افندی حضرتلرینی ولی عهد تعیین ایتمك فکرینی القا
ایدر ایسه‌ده بوبله مؤسس برقانونك تغییرینه تشبث اولنور ایسه
حلقه قارشو پك چرکین دوشه‌جکی کبی دولتك حال حاضرده
خارجی پولتیقه‌سنه دخی سؤتأثیر ایده‌جکنی سویلدکاری واساساً
پادشاهك فکرنده بوبله برشی اولمدیغی عمومك معلومی اولمشدر .
بوصره‌لرده ایتالیادولتی طرفندن حکمداران وخاندانلرینه مخصوص
اولان آنانسیاد نام معتبر نشانك بر قطعه‌سی ولی عهد سلطنت
سنیه‌یه اهدا وبرقطعه‌سیده صورالتبس صدراعظم محمود ندیم پاشایه
اعطا اولندیغنه دائر بك اوغلی غزته‌لرندن تهریه دوریاندن تغراف

حوادثی اولمق اوزره بالترجمه بصیرته نقل ایله نشر اولندی .
حالبوکه مذکور نشان ولیعهد مراد افندی‌یه ویرلمك لازمکلور
ایکن محمود ندیم پاشانك رأییله یوسف عزالدین افندی‌یه ویرلمش
ایدی ..

بزم بو تلغرافی نشر ایتمککلکمز اوزرینه باب عالیدن بر معتادقواص
کلوب بیوریکز سزی صدراعظم ایستیور دیدی . بن درحال
اینی اکلادم ارقداشلریمه آجقلی الوداع ایدرك باب عالی‌یه کیتدم
صدراعظمك حضورینه کیردیکمده ندر بو سنك یاپدقلرك ارتق
مهام امور دولتی براقوب سنکله‌می اوغراشه‌لم یازدیغك شو حوادث
ایله اننده‌کی بصیرتی کوستررك افکار عمومیه‌یی غلیانه دوشوره‌جکسك
دیه کمال تهور ایله سویلنمسی اوزرینه بز بو حوادثی کندیلکمزدن
یازمدق قارشی غزته‌لردن قوریه دوریاندن عیناً ترجمه ایدرك
یازدق دیدم ایسه‌ده صدراعظمك حدتی طبوقلرینه چیقمش
اولدیغندن اونلر اجنبی غزته‌لریدر . یازابیلورلر سك نه‌ایچون
یازدك . بن سکا شمدی کوسترم دیه‌رك سرپاور میرالای سامی
بکی چاغروب آل بونی ضبطیه ناظرینه کتور . حاضر اولدیغك
حالده استنطاق ایتسونلر استنطاق اوراقنی اقشاملری الوب بکا
کتور دیمسنده اقشاملری تعبیرندن بزم برقاچ کون استنطاق
اولنه‌جغمزی اکلادم . و بزی چال یقه ضبطیه ناظری الیناق
مصطفی پاشانك حضورینه کوتوردیلر .

اوکون انشامه‌قدر حلبلی حافظ افندینك حضورنده سامی

بك حاضر اولدیغی حالده استنطاق اولندم . اقشـام اولدی اوراقمی سامی بك الوب كتوردی بزیده اطبا اوطه‌سنده توقیف ایتدیلر .

طقوز كیجه استنطاق اولنوب بو اوطه‌ده حبس اولندم . بركت ویرسون حسنی پاشانك دیوان ضبطیه‌سی وتموز آینده منقال قونمق قورقوسی یوق ایدی . نتیجهٔ تحقیقاتدن بر جرم ثابت اولمدیغندن برائتمه قرار ویریله‌رك بزی صدراعظمك حضورینه كتوردیلر . ایچی باروت طولو برفوچونك اوزرینه اوطوروب النده سیغاره ایچیورسك . هرنه‌ایسه بودفعه اوجوز قورتلدك . بر دها بویله شیلر یازمه دیو توبیخ ایلدكدن صكره براقدی .

شو طقوز كیجه اطبا اوطه‌سنده موقوف قالدیغم صره‌ده صدراعظمك برحیله‌سنه دوچار اوله‌جغم ویاخود شكرلی قهوه‌سنی ایچه‌جكم قورقوسی ذهنمه كلمش ایدی . بویله دهشتلی كیجه‌لری كچیرمكده ایكن كویا مصاحبتلرینه تشنه ایمشم كبی كیجه‌لری اوطه‌مه ضبطیه ضابطلری كلور ایدی . بونلرك مصاحبتلری ایسه دائما بن فلان تاریخده سلانیكده اوچ ادم اصدم . اوته‌كی بن ده ایكی ادمك بوینی كسدم كبی هپ جلادلقدن بحث ایدرلر ایدی بوسوزلری قولاغم ایشتمك ایستمزسه ده نه‌چاره بولندیغم موقع اقتضاسنجه بنیده دیار عدمه كوندرملك ایچون بوادملرك تچه‌سنه سپارش ایدلدیكم نه‌دن معلوم مدردیه‌رك سوزلرینی دیكله‌مامك ممكن دكل ایدی .

ایشته غریبی شوراسیدر که برکیجه اوطه‌ده کاتب تیاقنده صقنای دالخ افندی نامنده برافندی کلدی . اوخ شمدی شوکاتب افندی ایله کوزل مصاحبت ایدرم نقدر اولسه قلم افندیسیدر دیدم . کندیسی باب ضبطیه‌ده مکتوبی قلمی خلفاسندن اولوب بوکیجه نوبتجی اولدیغنی اکلاتدی اما برافندینك نوبتجی قالمه‌سی تعبیری ذهنمی طرمه‌لادی .

هرنه‌ایسه مصاحبته باشلادق . بو صره‌ده صدر سابق عالی پاشانك وفاتی بحثی کچدی . آه کاشکی بوذات وفات ایتمیوب بر مدت دها اومقام عالیده قالسه ایدی مصالح مهمهٔ دولتی حسن صورتله بولنه‌قویه‌جق ایدی دیدم . درحال موما الیه صالح افندی ادن افندم کاشکی التی سنه‌اول وفات ایدیدی دیوجواب ویرمسی اوزرینه عجبا نه‌ایچون دیدم . افندم بوادم الك صوك صدارتنده التی سنه بولندی بنم مأموریتم ایسه بریسی صاب اوله‌جغی وقت صادر اولان فرمانی یوزینه قارشو اوقویوب یارم لیرا عوائدم واردر . مزارنده راحت ایتمسون التی سنه صدارتنده هیچ کمسه‌یی صلب ایتدیرمدی ارتق حساب ایدیکز التی سنه ایچنده قاچ ادم صاب اوله‌جق ایدی وبن قاچ لیرا الهجق ایدم . ایشته نی بوپاره‌دن محروم ایتدی بوانصافمیدر دیمسونمی کاتب افندینك بوسوزی اوزرینه لاحول کویان اوله‌رق او کیجه‌ای یقو اویویه‌مدم .

بوبحثی برکون مطبعه‌ده ادیب مشهور نامق کمال بك مرحومه

حكایه ایتدیکمده کاتب افندینك کندی حسابنه اوزارق حق وار چونکه برسنه اون بیك ادم صلب ایدیلور ایسه بشبیك لیرا الاجق اتی سنه‌ده اوتوز بیك لیرایه وارهجق بو حالده التمش بیك انسان اعدام اوله‌جق حریف بوراسنی دوشنورمی اواجق بوقدر کلیتلی مبالغی الدن قاچردیغی ایچون عالی پاشانك روحنه فاتحه اوقویه‌حق دکل آطبیعی لعنت ایده‌جکدر . بن سکا دها اشنعی سویلیم .

بنی قبریسه نفی ایتدکاری زمان محافظه‌مه ضبطیه بلوك اغالرندن سلیمان اغا نامنده بریسنی تعیین ایتمشلر ایدی . زاپورده هپ برابر بیوزز برارالق سلیمان اغا بکا خطاباً بك افندی سزه دائر بکابرفرمان ویرمدیلر . عجباعوغریجه والی‌یه‌می کوندردیلر دیمسی اوزرینه بن حریفك فکرینی اکلادم ایسه‌ده تجاهلدن کلوب نه‌کبی فرمان دیدم سؤال متدرمه جواباً بك افندی بوندن اون سنه مقدم سیواسده اشقیای مشهوره‌دن کوچك علی نامنده بریسینك اعدام فرمانی کتوردم . سیواس والیسی ازنبود زینل پاشایه ویردم ایرتسی کون بر رای دیوانده فرمان قرائت اولندقدنصکره کوچك علی‌یی جلادك اوکنه اوطوردوب اعدام ایتدیلر . بك افندی خاطریکزه برشی کلمسون سزك کبی چلبی بربك ایچون بویله برفرمان بوقدر ظن اندرم دیو تسلی اولاق اوزره خاطر و خیالده اولمیانلری خاطریمه کتورمسونی بیلوردکزیا بنی کدك پاشا تیاتروسندن قالدیردقلری کیجه باب

ضبطیه‌یه کتوردیلر . اوراده بر کیجه یاتدم ایرتسی کونی واپوره کتوررلرایکن استانبول ضابطه مدیری ازنبود کاظم بکده برابر ایدی . کاظم بك ایله همشهریلك اولدیغی ایچون کاظم بك کاشکی سز کلمه‌یه ایدیکز دیدیکمده نه یاپه‌یم کامل بك وظیفه‌در دیو جواب ویردی . بر ضابطه مأموری بوندن بشقه نه‌سویله‌یه‌بیلور دیمش ایدی .

مدحت پاشا مرحومك بغداد والیلکندن بالاستعفا بلا استیذان استانبوله طوغری کلمکده اولدیغی صدراعظم محمود پاشا خبر المسی اوزرینه حضور شاهانه‌یه چیقوب مدحت‌پاشا خودسرانه استانبوله کلیور . التفات بیورمیکز سوء نیت اصحابندندر زنهار حضور شاهانه‌لرینه قبول ایتمیکز زیرا فرنکی عتیله معلولدر اراده‌بیوریلور ایسه ادرنه والیلکنه تعیین اولنوب همان ترن مخصوص ایله ادرنه‌یه عزیمت ایتمسی ایچون عرض‌ایده‌یم ارادهٔ سنیه‌سی شرف صادر بیورلسون دیو القا آتده بولنور وشفاهاً اراده‌سنی الور ، مدحت پاشا استانبوله واصل اوله‌رق قوناغنه نازل اولور اولماز باارادهٔ سنیه ادرنه والیلکنه تعیین بیورلدیکز ادرنه ولایتنك شو کونلرده کسب ایتمش اولدیغی اهمیت فوق العاده‌سنه بناءً یدی قوله موقفده بکلمکده اولان ترن مخصوص ایله بلاافاتهٔ وقت محل‌مأموریتکزه متوجهاً عزیمت ایتمکز مقتضای ارادهٔ سنیه‌دندر یولنده کی تذکرهٔ سامیه‌یی الور

الماز ایشی تیقن ایتدیکندن درحال مابین همایون باش کتابتنه شوماللده برتذکره تقدیم ایدر .

یدی سکز سنه‌دنبرو بغداده بولندیغم وشمدی کاوب اولاد وعیالمله ملاقات ایلدیکم صره‌ده صدراعظملك نامناسب عرضی اوزرینه ادرنه والیلکنه تعیین بیورلدیغم وهمان عزیمت ایتمکلکم ارادهٔ سنیه اقتضاسندن اولدیغی صدارتدن الدیغم تذکره‌ده اشعار اولنیور . پادشاهمز افندمز حضرتلرینك هرامر وارادهلرینك اجراسنه اطاعت ایتمك وظیفهٔ عبودیت اقتضاسندن اولمقله برابر جلوس همایونلرندن بری برکره اولسون مثول شرفنه نائل اوله‌مدم . وتخصیص دیدار معالیٔ تبار شاهانه‌یه تمشقم درکار اولدیغندن وبعض موادمهمهٔ دولت ایچون شفاهی معروضاتم بولندیغندن هرحالده حضورشاهانه‌یه قبول بیورلمقلغم خصوصنك خاکپای مراحم احتوای شهریاریلرینه عرض اولنه‌رق هرنه صورتله ارادهٔ پادشاهی شرفصدور بیوریلور ایسه همان انفاذ واجراسنه حاضر ومهیا بولندیغم بابنده

بالاده مذکور تذکره‌یی طوغریجه مابین همایون باش کتابتنه کوندردیکی عریضه‌سی عیناً منظور شاهانه بیورلمسی اوزرینه بوکیجه راحت ایتسون یارین سرایه کلمسی حقنده باش کتابتدن جواب یازلسون دیو ارادهٔ سنیه صدورایدرواولوجهله ایرتسی کونی یاور مخصوص ایله اصطبل عامره‌دن کوندریلان ارابه‌یه راکباً مدحت پاشا مابین همایونه واصل اولور .

مدحت پاشانك مابینجی خورشید بکدن حضور شاهانه‌یه دخولنده کندیسیله برابر دیکر برینی ترفیق ایدیوب یالکز بولندرلمسنی رجا ایدرك و دیدیکه صدر اعظم علیهنده سویلیه‌جکم سوزلری رد و تکذیب ایتمك ایچون کندی طرفدارلرندن برینی حضور شاهانه‌یه بتمه برابر ادخال ایده‌جکنی بیلدیکم ایچون بو رجاده بولنیورم حضور شاهانه‌ده‌کی معروضاتم قطعیاً کذب اولمیوب جمله‌سی حق و حقیقته مقروندر .

اوته طرفدن مدحت پاشانك معززاً دعوت اولنوب مابیندن مخصوص ارابه‌نك کتدیکی محمود پاشا خبر آلمسی اوزرینه او کونی باب عالی‌یه کیتمیوب قوناغنده قالمش و مهر همایونك اخذ و قبضه کله‌جك اولان مأموره منتظر بولنمشدر.

مدحت پاشانك کلدیکی ذات شاهانه‌یه اخبار اولنمسی اوزرینه حضوره کلمسی اراده بیورلور .

محمود ندیم پاشانك حضوره قبول اولنانلر حقنده ابداع ایلدیکی تکابوی زائده‌یی مدحت پاشا اجرا ایده‌میه‌جکندن عادت قدیمه اوزره مثوله نائل اولدیغی صره‌ده ارقه‌سندن اختیارجه عسکری مشیرانندن بیلمدیکی بر ذاتك دخی حضوره کیروب الت یانده طوردیغنی کورنجه صدر اعظم جاسوسلرندن ظن ایتمش ایسه‌ده مرحوم باداباد سویلیه‌جکی سوزلرندن نکول ایتمیه‌جکی ذهننده تقرر ایتدیرمشدر ذات شاهانه طرفدن مدحت پاشانك طونه ولایتنده خدماتنی تقدیر ایتدیکم کبی بو دفعه‌ده بغداد ولایتنده که اجراآتکزی بشقه‌جه تحسین ایدرم مع مافیه ادرنه ولایت

جسیمه‌سنك دخی اعمار واصلاحی چاره‌سنه باقیلمق اوزره سزك
كبی فعال بر ذاته تودیعنی ارزو ایتدیكم جهتله سزی اورایه تعیین ایتدم
انشاالله بوكده موافق اولورسكز دیدیلری اوزرینه چاكرلری هر بر
امر واراده‌ٔ شاهانه‌لرینك كمال خلوص وصداقتله انفاذینه مجبورم
شوقدر واركه صدراعظم محمود پاشا بنده‌لرینك اغراضنه دوچار
اولمدق برمأمور قالمامشدر.

ایشته بوسبب عاجزلری دخی اوقبیلدن عد ایله فلاكته اوغرایه‌جغمی
بیلدیكم ایچون قید احتیاطده بولندم جمله‌مز وعموم طرفندن ذوات
خیریه‌ٔ ملوكانه‌لرینك استجلابنه چالشمقده ایسه‌كده صدر اعظم
بونك عكسنی جلب ایدییور دیدیكی صره‌ده یانمده دوران ذات
اغلایه‌رق افندم مدحت پاشا بنده‌لرینك صدر اعظم حقنده افاداتی
پك طوغریدر بوقیش قیامت كونلرنده بنده‌كزی ارضرومه
كوندرییور خدمتكارم البته كیده‌جكم فقط اورایه وصولمه برابر
قالدیره‌جغنی امثالی ایله مدللدر عاجزم اختیار بر خدمتكارم مرحمت
بیورلسون دیدیكنده ذات شاهانه مصطفی پاشا سنك اورالره
معلومات سابقه‌ك اولمق حسبیله سنی ارضرومه بن تنسیب ایتدم امین
اوله‌رق كیتمكز لازمدر دیو بیوردقلری صره‌ده مدحت پاشایه خطاباً
اوزون یولدن كلدك بو كیجه راحت ایدیكز ده یارین كلوب بنی كورمینجه
ا[illegible]رنه‌یه حركت ایتمیكز دیو اراده بیورلدی بونك اوزرینه مدحت پاشا
حضوردن چیقدی مكر بو ذاتك فوسفور مصطفی پاشا اولوب
صدراعظمك اجراآت سقیمه‌سندن الك زیاده جانی یانیقلردن ایمش.

مدحت پاشا ایرتسی کونی مابین همایونه کیتمزدن اول مهر همایون محمود ندیم پاشادن استرداد اولنمش مدحت پاشا حضوره جلب ایله صدراعظم نصب وتعیین ایدلمش اولدیغندن بر معتاد الای اجراسیله باب عالی یه کلمشدر مدحت پاشا محمود ندیم پاشانك اوساخنی وتلویثاتنی تمیزلکله اوغراشدیغی صره ده محمود ندیم پاشا طرابزونه نفی اولنوب محمود ندیم پاشا غدردیده لرندن منفاده بولنان ذواتك رتبه ونشانلری اعاده اولنه رق حسین عونی پاشا سرعسکرلکه شروانی زاده داخلیه نظارتنه حسنی پاشا ضبطیه مشیریتنه تعیین اولندیلر .

ایتالیا دولتی طرفندن محمود ندیم پاشایه ویریلان اومتعبر آننسیاد نشانی رسماً کندیسندن استرداد اولندی . خرستاکی زوغرافوسی افندی عهده سنه درتیوز بك لیرا بدل ایله احاله اولنان رژی اداره سی فسخ وقونسولیده نك نصف فائضی قراری دخی لغو اولندی . چه فائده که دولتك ناموس مالیسی اوزرینه اوریلان لکه اوروپاجه تمیزلنمیوب حالا اسکی اعتبارینی بوله مدیغی کبی بویوزدن بك چوق اصحاب ثروتك محوینه سبب اولدی .

مدحت افندی مدحت پاشا سنده مطبوعات مدیری اولدی دوروبدر اسمیله غزته چیقاردی ایسه ده ایکیسیده درت بش کون ظرفنده الغا اولندی ترجمان حقیقت غزته سنك تأمین رواجی ایچون همان بلا سبب بصیرتی کذا الغا ایلدی ایسه ده صدراعظم مدحت پاشا بو فعل غرضکارانه یی حقسز کوره رك ایرتسی کونی طبع ونشرینه

دائرتذکرئسامیه آلدق .ویك چوق خدمتلر کوردیکی حالده بعض اصحاب اغراضك علی الاصول پادشاهی اغفالی ثمره‌سی اوله‌رق مهرهمایون مدحت پاشادن النوب مترجم محمدرشدی پاشایه تودیع اولندی بعده محمود ندیم پاشا دفعهٔ ثانیه اولق اوزره مقام صدارته کلدی بوایکنجی کلیشنده روم ایلی جهتلرنده بلغارلرك حرکات عصیانیه‌یه قالقشمالرندن روم ایلی قطعه سنك شورش ایچنده قالمسی وبوصره دده سلانیکده فرانسه والمانیا جنرال قونسلوسلرینك قتل اولنملری مسئله‌سی وروسیه دولتنك درسعادت سفیر کبیری جنرال اغناتیفك محمود ندیم پاشانك عربه قدر حلول ایتمسیله دولتك امور سیاسیه سنه و باب عالینك مقرراتنه قدر مداخله ایلمسی واسرار دولتی جنرال اغناتیفه آچمسی مصالح دولت خصوصنده روسیه دولتی سفیرندن معاونت بکلمسی محمود ندیم پاشانك سیأت احوالیه‌سندن واهانت متوالیه سندن ایلرو کلمشدر .

محمود ندیم پاشانك ایکنجی صدارتی استانبول اهالیسنجه پك زیاده سؤتأثیر حاصل ایتمش وهیجان عمومی یی موجب اولمش اولدیغندن سوقاقلرده اهالی علناً محمود پاشایی وشیخ الاسلام حسن فهمی افندی یی ایسته‌میز دیه‌رك حایقرمه‌لری وباب عالی‌یه کلوزایکن یوزینه قارشو خائن دولت وملت دیوباغرملری مابین همایونه عکس ایتمسی اوزرینه خبرسزجه مهرهمایونی الماق ایچون باب عالی‌یه کلان مابینجی مهری الدقدنصکره باب عالیدن پابوشسز اوله‌رق نافعه نظارتی دائره‌سی اوکونه قدر یوری‌یه‌رك قاچمش

ارقه‌سندن قوندوره لریله ارابه‌یی یتیشوب خانه‌سنه کیتمشدر.

مترجم محمد رشدی پاشا بشنجی دفعه صدراعظم و خیرالله افندی ایکنجی دفعه شیخ الاسلام اولدی محمود ندیم پاشا ایکنجی صدارتنده پك عجایب ایشلر کورمشدر مطبوعاتی سانسوره تابع ایتمش اولدیغندن اوکونی بصیرت غزته‌سی برنجی صحیفه‌سنك اثباتنه بو کون ماکنه‌مز قیرلمش اولدیغندن غزته‌مز بو صورتله انتشار ایتمشدر دیه بیوك بر اخطار درج ایده‌رك برنجی ایکنجی واوچنجی صحیفه‌لری بیاض فقط یالکز دردنجی صحیفه سنده اعلانلر مندرج اولدیغی حالده نشر ایدلمش اولمسنه مبنی صدراعظم پك فنا حدت ایتمش ایسه‌ده ایرتسی کونی سانسوری قالدیرمش کندیسیده انفصال ایتمشدر محمود ندیم پاشا برنجی وایکنجی صدارتنده بصیرتك نشریات سربستانه سنه پك زیاده حدت و شدت ایتمك استر ایدیسه‌ده اویغونسز حاللری دها زیاده تشهیر ایدیلور قورقوسی شدتنی یکنده اظهار ایده‌مز ایدی.

بصیرت محمود ندیم پاشانك سیئات آثاریني نشر ایتدکجه همان مطبوعات مدیری سعید بکی (الیوم شورای دولت تنظیمات دائره‌سی رئیسی کچل پاشا زاده سعید بك افندیدر) حضورینه چاغیروب جانم بز بو غزته ایله نه وقته قدر اوغراشه‌جغز باقسا کزه ینه نه‌لر یازمش شمدی بونی کلیاً الغا ایدیکز دیه‌رك امر قطعی ویرر وصکره تکرار سعید بکی چاغیروب برکره دها کندیسنه

تنبيه ایدیکز دیه‌رك اوچ، ویرمش اولدیغی امری کیرویه آلور ایدی .

فقط بوله تنبیهات سعید بك افندی‌یه بردفعه اولیوب برقاچ اجرا اولنور . بیچاره سعید بك افندی باب عالینك تا آلت باشندن اوست باشنه قدر برقاچ دفعه چیقار اینر . صدر اعظمدن ادیغی امرك اجراسیچون بك ایی افندم شمدی امریکز موجبنجه انفا ایدرم دیه‌رك اوطه‌دن چیقنجه باشکز مدیرافندی بوکره‌ده مسامحه ایده‌لم سز تنبیهات اجرا ایدیکز بردها بویله‌شیلر یازمسون دیو ویردیکی امر ثانی اوزرینه سعید بك ینی جاب ایله تنبیهات اجرا ایدر اما سعید بك بویله تنبیهات اجراسنه مجبور اولدیغی اکلاشیلمش اولدیغندن ضمناً ینه سز بیلورسکز کبی برنتیجه چیقارر ایدم .

براز مدت صکره شروانی زاده محمدراشد پاشا مهر همایونه نائل اوله‌رق صدراعظم اولمشلر ایدی . بو ذات حقیقةً فضل وکمالیله برابر دهاتدن اولوب زماننده ترشیجی زاده احمد مختار افندی کبی افاضل علمادن وتدابیر صائبه اصحابندن شیخ الاسلامه رفیق اولمشدر .

اون ماهدن عبارت اولان صدارتنده ایجه ایشلر کورمکه موفق اولدی . حتی استانبول املاك ویرکوسنی دخی بو ذاتلر وضع ایتمشدر .

شروانی زاده‌نك برقصوری وارایسه ایران شاهی ناصرالدین

شاهك استانبوله كلديكي صره‌ده وقتيله خليل شريف پاشانك خارجيه نظارتنده دولت عليه ايله ايران دولتي بيننده دولت عليه‌نك حيثيت و عظمتي دائره‌سنده ياپيلمش اولديغي معاهده‌نك شاه ناصر الدين حضرتلرينك يكي كويده ياليسنه كلوب بر شربت ايچديكندن وسائر سببدن طولايي بعض ماده‌لريني لغو وفسخ ايتمشدر .

بو صره‌ده روسيه ايمپراطوري هوجه‌بكه يعني اوده‌ساده بر عسكري مانوره سنده بولنمق اوزره اورايه كله‌جكندن طرف پادشاهيدن حقوق همجواري يه رعاية بر قطعه نامهٔ همايون ايله خارجيه ناظري راشد پاشايي حوش آمدي يه مأمور ايلدكلرندن بنم دخي بو هيئت ايله كيتمكلكمه صدر اعظم شرواني زاده محمد رشدي پاشا مساعده ايتمكله مجيديه واپورينه راكباً اوده‌سايه كيتدك بو هيئتك ايچنده ميزان صاحبي مراد بك دخي وار ايدي . اوده‌سايه مواصلتمزك ايرتسي كوني ايمپراطور و ايمپراطوريچه كلديلر . راشد پاشا اسكله‌دن استقبال ايله سراي ايمپراطوري يه كيتديلر . عسكري مانوره‌لر اجرا اولنوب ايمپراطور طرفندن هيئت عثمانيه‌يه نشانلر ويريله‌جكنه مبني مأمورينك اسملريني حاوي راشد پاشادن دفتر طلب اولنديغي صره‌ده جنرال اغناتيف بصيرت غزته‌سي صاحبي علي ديو دفترده اسممي كورديكنده (بز بو آدمه نشان ويره‌مز زيرا غزته‌سنده روسيه دولتي عليهنه دائما اتحاد اسلام بندلري يازارق فريم اهالئ اسلاميه‌سنك افكاريني تحريك ايدر . دفتردن بونك

اسمنك چیقارلمسی لازمدر . زیرا ایمپراطور حضرتلرینه تقدیم ایده‌مز دیمش ایسه‌ده راشد پاشا بن تنبیه ایدرم برده‌ها یازماز . دیمسی اوزرینه بزه‌ده بر نشان ویرلمش ایدی . بونشانی راشد پاشـا بکا ویرزکن اغناتیف ایله بینلرنده کچن ماجرایی حکایه ایلدیکی صره‌ده بن منفعت عثمانیه اغورنده کی خدمتمی بویله بیك نشان اولسه بیله فدا ونشـانیده قبول ایتمم دیو رد ایلدیکمده جناب حق رحمت ایلسـون راشد پاشـا جواباً بن‌ده سنك فکرنده‌یم بن‌یازدیرمام دیمدم تنبیه‌ایدرم دیدم. بر حکمدارك هدیه‌سی رد ایدلمز . سن نشانی الده ینه بیلدیکندن فارغ اوله دیو نشـانی ویردی . اون کون اوده‌سـاده قالدق . بر کون موزه‌یی کزدك موزه اولدقجه بیوك‌بردائره داخلنده اولوب اکثر اشیای عتیقه و عثمانلی عسکری اسلحه و اشیاسیله مالی حق حافظ عثمان خطیله برقطعه کلام قدیم وعثمانلی سـنجاقلری وار ایدی .

اوده‌سا والیسی راشدپاشا ایله کوروشدیکی صره‌ده بوممالکی روسیه‌ایلرك ترکلرك الندن آلدیغی بوسنه یتمشنجی سنه اولیور . بن اوچنجی والی‌یم دیمشدر .

بالاده برتفصیل حکایه اولندیغی وجهله محمود ندیم پاشـا وطرفداری‌لرینك امور دولتی بربادایتملری وسلطان عبدالعزیز مرحومك اخلاقنی بوزوب کندوسنه ماتی استحقار کبی الك منفور حسی القا ایتمه‌لری واولزمان استانبولده بولنان روسـیه

سفری اغناتیفك امور حكومتە مداخلیه میدان و امكان بولەرق
اك بیوككندن اك كوچوكنه قدر ایشلری كندی مقصد و مرامنه
كوره تدویر چارەسنی الده ایتمسی و ملكك هان هر برنده نائرهٔ
اختلال و اغتشاشك كتدكجه توسیع ایلمسی و پادشاهك كوندن
كونه اسراف و تبذیرینی ارتیروب روم ایلی اردوسی لوازمی ایچون
غلطه صرافلرندن یوكسك فائضلرله استقراض اولنان مبالغی اور
مخصوص ایله الدیرەرق بر طاقم اراذل اشخاصه و داقاووق
طاقمنه طاعتمسی كبی اسباب بین الخلق قال و قیلی موجب اولمقده
و هم پادشاهك كندوسنی محافظه ایچون روسیەدن عسكر جلب
ایدەجكی روایتیده میدان الەرق التی یوز سنەلك قوجه بر دولتك
حفرهٔ انقراضه طوغری یوارلانمقده بولنمسی ارباب حمیت و صداقتی
دلخون ایتمكده بولنمش ایدی .

دولتك اسباب سلامتی تأمین ایدلمك زمانی كلمش اولمسنی
كورن حسین عونی پاشا سلطان عزیزك خلعی كیفیتنی صدر اعظم
محمد رشدی پاشایه آچمش و بوخصوصه دائر مدحت پاشا ایله ده
كوریشلمش ایسەده رشدی پاشا بویله بیوك بر مسئلەنك اجراسنه
قیام و تشبث ایتمك ایچه دوشونمك لازمدر . عجبه ایشه شیطان
قارشیر دیمسی اوزرینه حسین عونی پاشا دیمك اولیور كه سز
وطنك و ملتك تهلكه و مخاطره ایچنده بوراندیغنی كوردیككز
حالده بو حال فلاكتك نتیجهٔ مضرەسنی بكلیورسكز دیەرك سر
زنشده بولنمشدر .

صدراعظم رشدی پاشا حسین عونی پاشانك مشیردن نفره قدر ارکان و افراد اردو نظرنده مقبول و محبوب اولدیغنی وتهدیدنی ایقاعه مقتدر بولندیغنی وحتی اوروپاجه بیله بیوك بر شهرت واعتبارهمالك ایدوکنی بیلدیکی جهتله بویله برذاته قارشی عدم موافقتی سویلهمکدن بالاحتراز سکوت ایتمش و بومشاورهده حاضر بولنان مدحت پاشاده کیفیت خلعك صحیح وشرعی اولمسی ایچون فتوای شریفه لزوم اولدیغنی درمیان ایتمش ایدی .

اوزمان شیخ الاسلام بولنان حسن فهمی افندی سلطان عزیزك هردرلو الطاف واحساننه مستغرق اولوب هیچ براقتدار ومزیتی اولمدیغی حالده مجرد تملق وتکاپو سایهسنده مسند مشیختی احراز ایتمش برآدم اولمسنهمبنی کندوسندن فتوی طلب اولنسهویرمکدن امتناع ایله براز پادشاهی خبردار ایدرك معاذ الله بر چوق قان دوکلمسنه بادی اولهجغی نظر دقته النهرق صلابت دینیه وحمیت ملیه ووطنیهسی معلوم ودولتلك معروض اولدیغی مهالکدن دلخون اولان حسن خیرالله افندینك مسند مشیخته کتوریلهرك اندن فتوی المسی دوشونیلهرك افندیٔ مشارالیه ایله بالمذاکره قرار ویرلمش ایدی .

شمدی اصل مهم جهت خیرالله افندینك شیخ اسلام تعیین ایتدیرلمسی ایدی . بونك ایچون بر چاره دوشونلمش وذاتاً شیخ الاسلام اولان حسن افندیدن بیزار اولان علما وطلبه

اولزمان فاتح ضبطیه قوماندانلغنده بولنان میرالای عبد الکریم بك واسطه‌سیله تحریك وتشویق اولنه‌رق جمله‌سی بردن قیام ایله شیخ الاسلامی ایسته‌میز دیو باغرشمغه باشلادقلرندن وبو ترتیبك نتیجه‌سنی تأمین ایچون پادشاهه خیر الله افندی‌یی عنما وطلبه سورلر اومقام مشیخته کلورایسه بوقیامك اوکی النور دیه‌رك نوعماً اجبار ایلدکلرندن خیر الله افندی مابین همایونه دعوت وحضوره قبول ایدلمش وسلطان عزیز مرحوم طرفندن « بن سنی شیخ الاسلام اتمز ایدم . فقط اویله ایسته‌دیلر بناءً علیه بوخدمتی سکا تفویض ایتدم » بیورارق مسندمشیخته تعیین ایدلمش ایدی .

ذاتاً مشیخته تعینی حالنده فتوی ویرمکی وعد ایتمش اولان مشارالیه پادشاهك بوسوزلرندن بتون بتون اورکه‌رك کندی سلامتی‌ده فتوایی ویرمکده کورمش وبوخصوص ایچون حسین عونی ومحمدرشدی ومدحت پاشالر خیر الله افندی وشریف عبدالمطلب افندیدن وسائر بعض ذواتدن مرکب انعقاد ایدن مجلس خفی لازم کلور دیمکله شیخ الاسلام درحال فتوایی ویرمشدر .

بونك اوزرینه حسین عونی پاشا دار شورای عسکری رئیسی ردیف ومکتب حربیه ناظری سلیمان پاشا ایله بالمذاکره براً اسباب خلعی احضاروترتیب ایلدیکی کبی بحریه ناظری قیصریه‌لی احمد پاشایه کیفیتی اچه‌رق بشکطاش اوکنده بولنان سفن

حربیه‌نك وحتی ایجابنده استعمال اولنمق اوزره طوپلرك مهیا بولنملری امرینی ویرمشدر .

هوانك یاغمورلی اولدیغی بر صالی کیجه‌سی ساعت بش راده‌لرنده سلیمان پاشا مکتب حربیه ضابطان وطلبه‌سنی حضورینه جلب ایله خلعك سبب لزومنی غایت واضح ومؤثر بر صورتده افاده وبیان ومالك اولدیغی طلاقت لسانیه وقوهٔ اقناعیه‌سیله قلوب حاضرونه تلقین والقا ایتسی اوزرینه جمله‌سی کلام قدیم اوزرینه ال باصه‌رق بو خصوصك اجراسنده اولمك وار دونمك یوق دیو یمین ایدوب جمله‌سی سلاحه صارلدقلرندن سلیمان پاشا بونلرتی اله‌رق سسزجه طولمه بغچه سراینی ابلوقه ایتمشلردر . بك اوغلی قشله‌سنده طوپجی عساکری دخی بو ابلوقه‌یه اشتراك ایلدیکی کبی سفن حربیه طوب باشنه کلوب صندال وفلکه‌لر سرایك پیشکاهنه دیزلدیلر .

حسین عونی پاشا برابرنده بعض ذوات اولدیغی حالده سرای همایونه کیدب اویقوده اولان پادشاهی مصاحب جوهر اغایی کونده‌رك اویاندیرمش ، واغای مشارالیه حسین عونی پاشا شمدی سزی کورمك ایستیور دیمسی اوزرینه پادشاه بونه ایشدر ، بو وقتده بنی نه یاپه‌جق دیو سؤال ایتمکله اغا ایشك اهمیتنی اکلاتمش وسرایك اطرافنده‌کی قوتی ارائه ایتشدر .

بونك اوزرینه حسین عونی پاشا پادشاهك نزدینه کیروب « پادشاهم بودقیقه‌یه قدر پادشاه ایدیکز شمدی سزی ملت

خلع ایدوب سلطان مراد حضرتلری جلوس ایلدی . بر موجب اراده طوپقپو سراینه ایصال ایده جکم بیوریکز » دیمشدر .

سلطان عبدالعزیز ـ اوچ چفته بر قایقه ارکاب اولنه رق محافظه تحتنده اوله رق طوپقپو سراینه نقل ایدلمشدر .

دیکر طرفدن حسین عونی پاشا سلطان مرادی الوب طوغریجه باب سرعسکری یه ایصال ایلدیکنی متعاقب همان صدر اعظم شیخ الاسلام و وکلا ومشیران وارکان دولت وعلما دعوت اولنمش وجمله دن اول شریف عبدالمطلب افندی مرحوم بیعت ایلیه رک انی متعاقب جمله طرفندن رسم بیعت اجرا واتمام ایدلمشدر .

طلوع شمس ایله برابر پایتخت سلطنت سنیه افاقنده طنین انداز اولان طوپلرك صداسی وطرف طرف چیقاریلان منادیلرك نداسی خلقه کیفیتی اعلان ایلمشدر .

سلطان عبدالعزیز طوپقپو سراینده اقامتنه تخصیص ایدیلان اسکی اصول اوزرینه یاپیلمش صوم یالدز ایچنده بولنان قبه لی اوطه ده اوطوردقجه بیك درلو خلیالره دوشمشدر . زیرا سلطان بایزید ثانی زماننده یاپیلمش اولان بو اوطه برقاچ پادشاهك اقامتکاه نحوستی اولدیغنی سلطان عبدالعزیز مرحوم بیلدیکندن جانی پك زیاده صیقلمش وعجبا بکاده بر شیمی اوله جق دیه رك دوشنمکه باشلامش اولدیغندن ایرتسی کونی ساحل بحرده مناسب بر دائرهده اقامت ایتدیرلمسنی سلطان مراد حضرتلرینه

يازديغى برتذكره ايله طلب ايتمش ايديكه بونك اوزرينه چراغان سرايى جوارنده‌كى دائرهٔ مخصوصه‌يه نقل ايدلمش ايدى . اوراده پادشاه مخلوع بويله مذلتى بردرلو هضم ايده‌مديكندن وكنديسنه اولان معامله‌يى عظمتنه صيغديره مديغندن كچوك بر مقراص ايله قول طمارلرينى كسوب تكميل قانى اساله ايتمك صورتيله انتحار ايلمشدر .

كيفيت انتحار خبر الخبر الممتاز شهريمزك مشاهير اطباسى وسفارات اجنبيه حكيملرندن مركب برهيئت واسطه‌سيله معاينه‌سى بالاجرا جنازه‌سى طوپقپو سراينه نقل واوراده تجهيز وتكفين ايديله‌رك پادشاهلر جنازه‌لرينه لايق ومناسب برصورتده مكمل ومكلف بر الاى ايله ديوان يولى طريقيله سلطان محمود تربهٔ شريفه‌سنه كتوريله‌رك پدرلرى جوارنده دفن ايدلمشدر . سلطان مراد مخلوعك نه صورتله نقل ودفن ايدلديكنى دوشنمك مخلوع عبدالحميدك نه ادم اولديغنى ارائه‌يه كافيدر .

بو وقعه‌دن ايكى كيجه صكره مدحت پاشانك طاوشان طاشنده‌كى قوناغنده مجلس وكلا انعقاد ايتمش ايدى . سرعسكر حسين عونى پاشايه اولان عداوت شخصيه‌سندن طولايى مشار اليهه سوء قصد ايتمكه عزم ايتمش اولان نظاميه قول اغالرندن چركس حسن بك اولاً سرعسكرك قوناغنه كيدوب جمله‌سنك مدحت پاشانك قوناغنده اولدقلرينى خبر الدقدن صكره كيجه ساعت اوچ صولرنده اوراية كلوب اغالرك كانه‌سنى طاوله‌واسقامبيل

اوینامقله مشغول کوردیکندن یواشجه مردیواندن یوقاری چیقار ایسه ده اوراده ایچرویه کمسه‌یی براقمامق ایچون بکله مکده اولان مدحت پاشانك اغاسی احمد اغایه تصادف ایدر . حسن بك ایچرویه کیرمك ایستدیکنده اغای مرقوم یساقدر دیمکله حسن بك سرعسکر پاشایه مهم ومستعجل بر تلغراف واردر . نی‌طیار پاشا کوندردی دیمسی اوزرینه احمد اغا اویله ایسه اشاغیده سرعسکر پاشانك یاوری وار تلغرافی انجق او کتوره بیلور کیت انی چاغر دیر ایسه ده حسن بك بن سایهٔ شاهانه‌ده قول اغاسیم بن کیدوب چاغرامجغمه سن کیت بورایه کتور دیر احمد اغا اویله ایسه سز بوراده بکلیکز بن کیدوب چاغرایم فقط دقت ایدیکز ایچرویه کمسه کیرمسون دیو تنبیه ایله اشاغی‌یه اینر . بوصره‌ده میدانی بوش بولان حسن بك اوطه‌یه کیروب هرکسك معلومی اولان وقعهٔ فجیعه میدانه کلور .

سلطان عبدالعزیزك صورت فجیعهٔ انتحاری و انی متعاقب چرکس حسن وقعه‌سی پادشاه نوجاه سلطان مراد خامس حضرتلرینه فنا تأثیر ایلدیکندن برنوع خسته‌لکه دوچاراولمشلر ایدی اطبای حاذقه طرفندن تداوی‌یه حسن اهتمام ایله برابر راحتسز اولدقلری هرنقدر کتم واخفا ایدلمکه چالشلمش ایسه‌ده ممکن اوله‌میوب نهایت بونی هرکس طویمش وقانیج الاینك صورت مکمله‌ده اجراسیچون خلقجه یاپیلمقده اولان تدارکاته وحاضر لقلره رغماً الایك کوندن کونه تأخیریله بردرلو اجرا اوله‌مدیغندن

طولانی اورتەلقده قیل وقال چوغالمش وهرکسك اغزندەبیك درلو سوزلر دورانه باشلامش اولدیغندن برنتیجه مؤسفه ومؤلمه‌نك حصولی احتمالی نظر دقته‌الان صدراعظم محمدرشدی پاشا وشیخ الاسلام حسن خیرالله‌افندی وشورای دولت رئیسی مدحت پاشا اراسنده جریان ایدن مذاکره‌ده بوحاله برچاره بولنمسی تقرر ایتمش وپادشاه جنون مطبق ایله معلول اولوب خلافته لایق اولمدیغنه‌دائر ویریلان فتوی شریفه‌اوزرینه‌ولی‌عهدعبدالحمیدافندینك کاغدخانه‌ده واقع کوشکلرینه کیدیله‌رك سلطان مرادك خلعیله کندولرینك اجلاسنه قرار ویرلدیکنی وفقط جلوسی متعاقب اصول مشروطیتی قبول وقانون اساسی‌یی اعلان ایتمکی تعهد بیورملری شرط اولدیغنی بیان ایلمشلردر .

عبدالحمید فوق‌العاده‌خواهشکری اولدیغی سلطنتی الدءایتمك اوزره همان درمیان تعهده مسارعتله سز بنم پدرم مقامنده‌سکز آرزوکزی وارزوی ملتی ایفا واجرا بنم بورجم والك برنجی وظیفه‌مدر دیه‌رك مع‌القسم مشروطیت وقانون اساسی‌یی اعلان ایلیه‌جکنی بیان ایتمکله ایرتسی کونی عبدالحمیدك جلوسی اعلان وباب‌السعاده پیشکاهنده بیعت وبرهفته صکره‌ده سلطان مراد ایچون یاپیلان تدارکاتدن بالاستفاده قلنج الای‌ده اجرا قلنمشدر .

جلوسی متعاقب سلطان‌مراد حضرتلری چراغان‌سرایندەکی دائرۀ مخصوصه‌یه نقل‌اولنمشدر . « مشارالیه اوداٸره‌ده یکرمی

بش سنه بیك درلو الام وآكداره دوچار و هر نوع محرومیته كرفتار ایدیله‌رك محبوس قالمش و نهایت ارتحال دار بقا ایتكله هر كسجه معلوم اولدیغی صورتده یكی جامع شریف مزارلغنه نقل و دفن ایدلمشدر . »

عبدالحمیدك جلوسی اثناسنده روم ایلی قارمه قاریشیق صرب و قره‌طاغ اعلان عصیان و حرب ایتمش بولندیغی و بونلرك بر صورتله حلی ایچون استانبولده طوپخانه قصرنده اوروپا دولتلری مرخصلرندن مركب بر قونفرانس انعقاد ایتمكده بولنمش ایدی. عثمانلی حكومتنك دم واپسین احتضاری كلدیكنه قانع اولان اوروپالیلرك ویره‌جكاری قرار ایله دولتك محو و منقرض اوله‌جغنی آچقدن اچیغه كورن رجال دولت مشروطیت اداره‌نك و قانون اساسینك چارهٔ یكانهٔ سلامت بولندیغنه قطعیاً قانع بولندقلرندن مدحت پاشانك صدارتی اثناسنده تنظیم ایتمش اولدیغی قانون اساسی یوز بر پاره طوپ انداختیله اعلان قلنمش و بو اعلان اوروپالیلرك ترتیبات مخصوصه‌لرینی زیر و زبر ایلدیكندن بلغارستان و صربیه و سائره حقنده بعض مطالب و تكالیف درمیانیله روسیه حكومتی میدانه چیقمش و بو صورتله اسكی تدبیرلرك اجراسی اسبابی استحضار ایدلمكه مسارعت اولنمشدر .

بو اثناده قانون اساسی موجبنجه انتخابات بالاجرا مجلس مبعوثان انعقاد ایلمشدر . روسیه‌نك آغر تكلیفلری وكلای ملتجه شایان قبول كوروتمیه‌رك اعضای مجلس طرفندن متحداً محاربه

ایدرز قبول ایدەمیز بولندە درمیان اولنان مطالعە واتخاذ ایدیلان قرار اوزرینە روسیە محاربەسی ظهور ایتمش ونهایت عثمانلی حکومتنك بر چوق ممالکی کیتمك صورتیلە عقد مصالحە اولنمشدر .

عبدالحمید مدحت پاشانك ازالە وجودینە کندیسنجە قرار ویرمش اولدیغندن بو کشمکش ارasندە مشار الیهی صدارتدن عزل ایدوب قانون اساسینك (١١٣) مادەسنە تطبیقاً ممالك عثمانیەدن خارجە تبعید ایلدیکی کبی وقعۀ خلعدە بولنان رجال حکومتی دە تبدیل ایتمش ویرلرینە کندی یتشدیردکاری ویاخود سداقتلرندن امین بولندیغی کسانی کتورمشدر .

حربك دوامی ودرسعادتدە ادارۀ عرفیە اعلانی ملابسەسیلە پارلمنتونك ایکنجی اجتماعندە دائرۀ مبعوثان سد ایدلمش ومبعوثلرك کیمی کندی مملکتلرینە کیمی دیکر محللرە طرد وتبعید ایدلمشدر عبدالحمیدك مدت سلطنتندە مبعوث لفظی اغزینە الان دوچار بلا اولمش وایام عرفیە جهتلرینە کیدوب کلنلر مبعوثان دائرەسنە دقتلە باقامز اولمش ایدی .

بالادە بیان ایلدیکمز وجهلە مدحت پاشانك کویا ممالك عثمانیەنك امنیت داخلیە وخارجیەسنی اخلال تشبثندە بولندیغی اخبار اولندیغی و باب ضبطیەجە تبیین و تحقق ایلدیکی جهتلە (١١٣) نجی مادە موجبنجە نفی ایدلدیکی اولزمان رسماً

اعلان ایدلمش ایسه‌ده مخبر وشاهدلرك کیم اولدقلری بیلدیرلمامش ایدی .

بوشاهدلرالیوم معلوم دکلدر . ظن عاجزانه‌مه کوره ضبطیه نظارتنك اولزمانه عائد اوراق وقیودی اراشدیریله‌جق اولور ایسه البته بونلرك کیملر ایدوکلری بولنه‌جقدر . بونلری بولوب غزته‌لرله اعلان ایتمك وهنوز بر حیات اولانلری وار ایسه جزالرینی ترتیب ایتمك لازمهٔ حمیت و نصفتدر . فی الواقع مدحت پاشانك نفی مجرد عبدالحمیدك ترتیبی ایسه‌ده بو ترتیبه آلت اولانلرك تأدیبی عبرت مؤثره اوله‌جقدر .

عبدالعزیز زماننده اوروپایه کیتمش اولان افاضل علمای اسلامیه واجلهٔ رجال دولت علیه‌دن علی سعاوی افندی عبدالحمیدك جلوسنی متعاقب درسعادته کلش وبرمدت مابینده قالدقدن صکره مکتب سلطانی مدیرلکنه تعیین ایدلمش ایدی . بوکونه قدر معلوم اولمیان اسبابدن طولایی برمدت صکره مکتب مذکور مدیرلکندن عزل اولندی . مشارالیه مشاهیر محررین عثمانیه‌دن اولوب کندیلرینی پك ایی طانیدیغم جهتله ارالقده خانه‌لرینه کیدوب بصیرته درج ایدلمك اوزره فلسفی وسیاسی مقاله‌لرینی آلور وغزته‌یه درج ایلر ایدم ، بیك ایکیوز طقسان درت سنه‌سنی مایسنك یکرمی برنجی جمعه ایرتسی کونی اقشام اوزری مشار الیهدن خدمتکاری واسطه‌سیله بر ورقه الدم مذکور ورقه‌ده عیناً شو سوزلر محرر ایدی :

دولت عليه‌نك خارجى پولتيقه‌سى شو صره‌ده بر طاقم مشكلاته تصادف ايتمش ايسه‌ده بونك حسن صورتله تسويه‌سى چاره‌سى امكانسز دكلدر . بازار ايرته‌سى كونى غزته‌كز ايله نشر ايده‌جكم مقاله‌نك مطالعه‌سنى اولياى اموره وعموم اهالى‌يه توصيه ايدرم »
ايدى .

اشبو ورقه‌يى مومى اليهك رجاسى وجهله عيناً وامضاسى التنده بصيرته درج ايلدك . عموم خلق بازار ايرته‌سى كونى ايچون على سعاوى افنديك مهم سياسى مقاله‌سنه انتظار ايديور ايدى

مايسك يكرمى ايكنجى بازار ايرته‌سى كونى قلبه وخاصكوى وساٸر روم ايلى اهاليسندن بش التى يوز بر روايته كوره بيك قدر مهاجر ايله برابر على سعاوى افندى چراغان سراينه هجوم ايله سلطان مرادى اورادن الەرق وپادشاهم چوق يشاندالرينى عيوقه چيقارارق باب سرعسكرى‌يه كتوروب اجلاس تشبثنده بولنديلر ايسه‌ده على سعاوى افنديك ترتيبى وجهله بو ايشده خدمت ايتمك اوزره احضار ايدلمش اولان طاش قشله طابورلرى مهاجرينك برازاول هجوم وايشه مباشرت ايتمش اوللرندن طولايى معاونت يرينه مقابله‌يه مجبور قالدقلرندن و اولزمان بشكطاش ضابطه‌سنه مأمور وبالاخره مشير اولان حسن پاشا برابرنده‌كى ضبطيه‌لرله بتشديكندن ايكى يوزدن زياده مهاجرلر قتل وايتلاف ايدلديكى كبى سرايه كيرمش ودوچار اولدقلرى ناكهانى هجوم اوزرينه بجره‌دن طيشارى اتلامقده بولنمش اولان على سعاوى افندى‌يى

بالذات حسن پاشا صوپه ایله باشنه اوردرق بیروح یره سرمش اولدیغندن خولدراز مذاکرددن وترتب نتیجه اولان بوتشبث بوبلهجه عقیم قالش و عبدالحمیدك اجرای مظالمنه بروسیله وسبب دیکر اولمشدر .

چراغان جوارنده قتل واتلاف ایدیلان مهاجریندن غیری اولوب عسکر وضبطیه‌لر واسطه‌سیله دردست اولنان ایکیوز قدری یلدیز سراینه نقل اولنه‌رق حبس وتوقیف ایدلدیکی کبی درحال استانبولده سلطان مراد حضرتلرینك بنده‌کان ومنسوبیندن نقدر ذوات وارایسه جمله‌سی برربرر طوپلانیله‌رق ویلدیزه کوتوریله‌رك حبس اولنمشلردر .

بوواقعه‌نك ماهیتنی تدقیق ایچك اوزره مابین باشکاتبی سعید بکك « صدر اسبق سعید پاشا » تحت ریاستنده صدراعظم صادق پاشا وهیئت وکلا وبعض مشیراندن مرکب بر قومیسون تشکیل وایشه مباشرت ایتدیرلدی .

بوواقعه‌نك ایرتسی کونی مطبعه‌ده اوتورركن ایکی خفیه کلوب سنی سرایدن ایستیورلر دیه‌رك بنی الدیلر ویلدیزه کتوردیلر . پادشاه سراینذن طلب اولنان کمسه‌نك البته برلطف کوره‌جکم دیه‌رك ممنون ومسرور اولمسی طبیعی ایکن عبدالحمیدك مظالمی معلوم وسرایی دارالعذاب اولمسنه مبنی سنی سرایدن ایستیورلر دنیلان ذات ایواه محو اولدم اولاد وعیالم پریشان خانمم خراب اولاجق دیه متأثیر ومحزون اولوردی .

ایشته بنده یلدیزه کتوردکلری وقت بویله برالیمه وتأثیر التنده وفوق‌العاده خوف وتلاش ایچنده‌ایدم . سرایه وصولمزده عبد الحمیدك جلوسنی متعاقب آلت مظالمی اولوب نهایت عمرینه قدر برچوق جانلر یاقان وخانمانلر خراب ایدن ندیم خاص پادشاهی سالصار محمودك اوطه‌سنه کتوردیلر . اوکیجه اوراده قپه‌لر اوزرنده یاتدم وایرتسی کونی ضبطیه نظارتنده اك مدهش مستنطقلرندن فندقلیلی جهنمی محمد افندینك یدتعذیب وقهرینه تسلیم اولندم اولزمانك عادتی مهم ادملری کیجه استنطق ایدرلردی اقشام ساعت برندن صباحه قدر بنی استنطاق ایلدی کوندز بلااستنطاق کچوب ایرتسی کیجه‌ینه استنطاقه مباشرت اولندقده بریاورکلوب مستنطقی مابین دائره‌سنه کوتوردی برساعت صکره عودت ایدن قورناز حریف استنطاقه براقدیغی یردن باشلادی ، الدیغی امری بکاسزدیرمامك ایچون سوزی اویروب چویردکدن صکره بر چوق طرفلره سوق ایتدیردکدن صکره آوروپادن بحثه کیرشدی نهایت بنم برلینه کیده‌رك برنس بیسمارقه مسافر اولدیغمی طویدیغنی بیان ایله نه‌سببه مبنی کیتدیکمی واوراده دها کیملر ایله کورشدیکمی صوردی بن بوسوأللرك عبدالحمیدك امر مخصوصیله اولدیغنی درحال تیقن ایدرك برلینه عزیمت وعودتمی بالاده بیان اولدیغی وجهله برتفصیل بیان وافاده ایلدم . بوصرده مستنطق افندی اوراقی الوب مابینه کیتدی ایکی ساعت صکره عودتله ینه استنطاقه دوام ایتدی . بودفعه بکاملایمانه معامله ایلدی .

استنطاق اولندیغم محلك بر کوشه‌سنده برمهاجری استنطاق
ایدن دیکر برمستنطق بیچاره‌یی شدتله تضییق واشکنجه‌ایتدیکنی
وحتی اسیر مجت مومنی کوزینه , صوقه‌رق احراق صورتیله بر
کوزنی کورایتدیکنی کوردم ، حریفك فریاد جانخراشی اطرافی
ولوله‌یه ویردیکی حالده هیچ برطرفدن اهمیت ویرلمدی . بیچاره
ایرتسی کونی دیری دیری برحفره‌یه القاودفن ارلندیغنی خبر الدم.

بن بوحاللری و برچوق ادملرك جانلرینه پیره قدر اهمیت
ویرلمدیکنی کوردکجه کندی حیاتمدن قطع امید ایتمش نوبت بکلاده
کله‌جکدر دیه‌رك لرزه‌ناك اوله‌رق کندی نوبتمی بکلامکده بولنمش
ایدم , برکت ویرسونکه پرنس بیسمارق ایله ملاقاتم مسئله‌سی
ادامهٔ حیاتمه یاردم ایتدی بنی اولمدن قورتاردی .

استنطاقم اوچ کیجه‌ده اکمال ایدلدی . سبب توقیفم وقعه‌دن
اوچ کون اول علی سعاوی افندینك بالاده عیناً محرر ورقه‌سنی
غزته‌یه یازدیغم جهتله مسئله‌دن خبردار اولدیغمه حکم ایدلمش
اولمسیدر . اوراق استنطاقیه مجلس عالی‌یه کوندرلدی . اوراده
عریض و عمیق تدقیق ایدیله‌رك بو ایشده قطعیاً معلوماتم
ومدخلم اولمدیغی اکلاشیله‌رق براتله تخلیه‌مك اقتضا ایتدیکی
درمیان اولنور ایسه‌ده خاصه اردوسی مشیری ایکن کچنده‌وفات
ایدن واولزمان مخصوصاً تشکل ایدن قومیسیون اعضاسندن
بولنان مشیر رؤف پاشانك بیان ایلدیکی اعتراض اوزرینه تخلیه‌م
اجرا اولنمامشدر . فی‌الواقع مجلس مذکورده بولنانلردن حقی

التزام ایده‌جك بر ایکی ذات وار ایدیسه‌ده مسئله‌نك نزدعالیده
نقدر اهمیتی اولدیغنی بیلدکلری وبرائت حقنده اصرارایدرلرسه
کندیلرینك دوچار بلا اوله‌جقلرینی آشکار کوردکلری جهتیله
اختیار سکوت ایدرلردی ، معذوردرلر .

سلطان مراد حضرتلرینك بندکاننك وبر چوق مهاجرین
واهالینك دردست وتوقیفی یلدیز جوارنده بولنان موقوفینك
عددینی اوچ درت یوزه ابلاغ ایتمش ایدی . بونلرك استنطاق
ومحاکمه‌لری ایچون باب سرعسکریده الیناق مصطفی پاشانك
ریاستی آلتنده برچوق مشیران وفریقان ورجال ملکیه وعلمیه‌دن
مرکب بر دیوان حرب عرفی تشکیل ایدلدکله جمله‌مز باب
سرعسکری‌ده واقع طاش قشله‌یه نقل اولندق .

اوراده استنطاق واجرای محاکمه‌یه باشلادیلر ، برطرفدن
بعض ذوات وبرچوق افراداهالی ومهاجرین دردست اولنه‌رق
توقیف ایدیلور وقشله‌ده‌کی موجودیمز هرکون برر مقدار تزاید
ایدییوردی .

موقوفین میانده اولوب یوزده طقسان طقوزی بوکون
ارتحال دار بقا ایتمش وبنم بیلدیکم ذواتدن الیوم برحیاة بولنان
سلطان مراد حضرتلرینك ایکنجی کاتبی افاضل علما وسر آمدان
ارباب عرفاندن اولوب حلبه نفی وتغریب ایدیله‌رك اوراده وفات
ایتمش اولان حاجی حسنی بکك مخدملری عون الله وسلیمان توفیق

بكلردر . احتمالكه موسى ايه‌مادن غيرى برحياة اولان واردر . فقط بن بيله‌ميورم .

طاش قشله‌يه نقل اولنديغمزدن برقاچ كون صكره بر كيجه باب سرعسكريده فوق‌العاده بر تلاش كورلدى . كليورلر ، كيديورلر ، عسكر حاضرلانيور ، سوق ايديليوردى نه‌اولديغنى جمله‌مز مراقه باشلادق . عجبا بزه‌مى برشى ياپه‌جقلر ديه دوشنيور ايدك . صكره‌دن ايش اكلاشيلدى . اقسراى جوارنده برمحله‌ده ساكن واوقاف همايون نظارتى مأمورلرندن عزيز بك نامنده برذاتك خانه‌سنده سلطان مراد لهنده برجمعيت انعقاد ايلديكى اولزمان ييكى ييكى باشلامش اولان خفيه‌لردن برى طرفدن اخبار اولنمسنه مبنى بوتداركات مذكور خانه‌يى باصمق ايچون ايمش . بر مقدار عسكر ومأمورين لازمه سوقيله عزيز بكك خانه‌سى باصيلوب موجودبولنان ذوات دردست ايديله‌رك بولنديغمز قشله‌يه كتورديلر . ارتق خفيه‌لر بتون بتون ميدان المش وبرچوق اغراض شخصيه قربانلريده هركون بزه التحاق ايتمكده بولنمش ايدى .

تدقيقات ومحاكمات بش بچق اى قدر دوام ايلديكندن جمله‌مز بومدت ظرفنده مذكور قشله‌ده موقوف قالدق آدم باشنه بر چيفت تعيين اكمكى ويريليور بشقه برشى اعطا اولنميوردى . موقوف بولنديغمز قشله‌ده كليبوليدن كتورلمش اولان مشير

مرحوم سلیمان پاشا ایله ازدهان وقعه‌سندن متهم قصاب حسین پاشاده موقوف ایدیلر .

مشارالیه سلیمان پاشانك سبب توقیف واتهامی کویا مجلس مبعوثان ایله عقد اتفاق ایدرك قوماندانسنده بولنان اردو ایله درسعادته کله‌رك خلعه تشبث ایده‌جکی تحقق ایتمش اولمسی وروسیه محاربه‌سنده وظیفه‌سنده تکاسل ایتمش . حالبوکه سبب حقیقی مشارالیهك سلطان عزیزك خلعی مسئله‌سنده‌کی خدمتی ایدی .

دیوان حربده اثنای استنطاق ومحاکمه‌مزده کچن بر وقعه‌یه شوراده ذکر ایتمکدن بر درلو کندیمی منع ایده‌مدم . چونکه اووقعه ویاخود سوزده اوفاق بر شی ایسه‌ده علی‌سعاوی افندی وقعه‌سنك ترتیبات مخصوصه سنی کوسترر اولدیغندن شایان دقتدر شویله که :

سلطان مراد حضرتلرینك بندکانندن اولوب علی سعاوی وقعه‌سنده ذی مدخل اولمقله اتهام وتوقیف ایدلمش اولان بر ذاته اثنای محاکمه‌ده دیوان حرب رئیسی طرفندن :

بك افندی اعتراف واقراریکز وجهله خبردار اولدیغکز بووقعه‌یی وقوعندن اول حکومته اخبار ایله ابراز صداقت ایتمش وبوکا مکافاةً مساند عالیه‌یی احراز ایلمش اولسه‌کز دها کوزل اولمازمی ایدی ؟ سوألی ایراد اولنمقله مشارالیه :

اوت اقرار واعتراف ایدرمکه بومسئله‌نك ظهور ایده‌جکندن خبردار ایدم ، حتی علی سعاوی افندینك بویله مهم بر ایشی درنجق مهاجرله کورمك ممکن اولمدیغنی بیله‌رك برچوق رجال وارکان عسکریه ایله کوریشوب اتفاق ایتمش اولدقلرینی و نوتلی بر فرقه تشکیل ایتمش بولندیغنی‌ده بیلیور ایدم . بلکه حضار اراسنده مشار الیه ایله عقد اتفاق ایتمش ذوات واردر ، بویله مکمل بر ترتیباتك بر وقت یاکلشلغندن طولایی نتیجه‌سز قاله‌جغنی امید ایتمك کرامنه متوقف ایدی . بناءً علیه ولی نعمتمك منفعتنه موافق اولان بر شیء اخبار ایدرك خیانت ایتمش اولمغی ارباب ناموس نصل ارتکاب ایدر ، دیمش و دیوان هیئتی باش اکمك صورتیله سکوته مجبور ایتمشدر .

بوذات دیکر بعض رفقاسیله برابر موخراً اعدامه بدل مؤبداً کورك جزاسیله محکوم اوله‌رق نفی ایدلمش و منفاسنده وفات ایتمشدر .

موقوف ومحبوس بولنان ذوات وکسان میاننده یوزده التمشی مؤبد ، یکرمی بش ، اون بش ، اون سنه‌لر نفی وقلعه بندلکه محکوم ایدلمش اولدقلرندن محکومینك غیری اولانلر تخلیه ایدلمش وبزلرده سلیمانیه جامع شریفی جهتنده‌کی قپونك اوزرنده بولنان قشله‌یه نقل اولنمش ایدك .

برقاچ کیجه‌صکره برطابورعسکر احضار اولندی و شله‌نك

اوكنه ایكی صره دیزلدی . جمله‌سی سونكو طاقمش ایدیلر ، محكومینی بولندقلری یردن چیقاروب بوعسكرك اورته‌سنه اله‌رق ماشیاً سركه‌جی اسكله‌سنه سوق ایلدیلر ، اوراده حاضر بولنان ماونه وقایقلره محافظه التنده اركاب ایدیله‌رك عزالدین واپورینه نقل اولندی وواپور صباحه قارشی فك لنكر ایده‌رك بیچاره‌لری منفالرینه نقل ایتمك اوزره بحرسفیده طوغری تحریك چرخ عزیمت ایتدی .

واپور مذكور ایله استانبولدن تبعد ایدیلانلر میانده بولنان برذات واپورك حركتنی متعاقب جمله‌یه خطاباً « برادرلر ، بو كیجه بزم ایچون لیلهٔ عیددر ، بناءً علیه اعلان مسرت وشادمانی ایده‌لم ، جناب حق شوملت معظمه‌یی باشنك اوزرنده‌كی فلاكت وبلادن محافظه وخلاص بیورسون دعاسنی ایصال اسمان ایلیه‌لم » دیمش وجمله‌سی بودعایه امین خوان اولمشدر .

بوجمله‌دن اوله‌رق یرده هیچ بر قباحت ومدخلم اولمدیغی حالده قدس شریفه نفی اولنمش ایدم .

علی سعاوی وقعه‌سی بالاده عرض اولندیغی وجهله برچوق خانمانك سوندرلمسی ایله نتیجه‌لندیكی اثناده صدراعظم بولنان صادق پاشایی بر كون پادشاه یاور مخصوص ایله مابینه دعوت وحضوره قبول ایله پادشاه بووقعه‌دن خبریكز یوقمی ایدی ؟ دیو استیضاحنه جواباً « افندم معلوماتم اولسه ایدی بویله‌می

اولوردی » دیه ی هر سوزی سوء تفسیر ایتمك مقتضای جبلیتندن اولان عبدالحمیدك « اکر معلوماتم اولسه ایدی موفقیت ایله نتیجه‌لنور بویله برطاقم خائنلر سونمز ایدی » صورتنده تفسیر ایدرك حدته همان مسند صدارتدن عزل ومهر همایونی استرداد ایدرك لمنی اطه‌سنه نفی وتبعید ایلمش ومشارالیه اوراده یکرمی بش سنه قالدقدن صکره ارتحال دار بقا ایتمشدر .

خلقهٔ فنالغه‌میال اولان عبدالحمیدی عموجه‌سیله برادرینك خلعی کیفیتلری اورکتمش و علی سعاوی وقعه‌سیده بوخوف واندیشه‌یی تزییدایتمش اولدیغندن ملکك هرطرفنده باخصوص کندی شخصی حقنده هرنه سویلنور ونه یاپیلور ایسه اکلامق مراقنه دوشیرمش ایدی . ایشته بومراق وارزونك ثمرهٔ خبثیه سیدرکه خفیه‌لك . جاسوساق صوك درجه‌لره قدر میدان المش کیت کیده الکمقبول برخدمت وصنعت اولمشدر . مستوفی معاشلر مأمورینلره صق صیق رتبه ونشانلر اقتدار ومزیتدن زیاده خفیه‌لك ایدنلره ، باخصوص بونلردن الك چوق غدارلق ایدوب اویقانزه حصر وتخصیص ایدلمش اولدیغی کبی محافظهٔ نفس وصیانت شخصی انجق خفیه‌لك ایتمکله ، هرنه صورتله اولور ایسه اولسون یلدیزه مناسبت پیدا ایتمکه متوقف بولنمش وصوك درجه بخیل واقتصاده رعایتکار اولان پادشاه بوجاسوسلره بول بول پاره‌لر ویرمکه باشلامش اولدیغندن کیمی رتبه ونشان ومقامات عالیه‌یه ، کیمی احسان وعطیه‌لره وکیمی محافظهٔ نفس

وجانه طمعاً خلقك پك چوغی بو صنعت مکروهیه یه سلوك ایتمش و عبدالحمیدك قورقوسی واندیشه‌سی ، اخلاقی نهایت درجه‌لرده بوزمشدر .

انقلاب خیر عثمانیدن اول و عبدالحمیدك سلطنتك صوك سنه‌لرینه مصادف زمانلرده خفیه‌لك و جاسوسلق اولقدر ایلرو کیتمش وتعمم ایتمشدرکه کمسه کمسه‌دن حتی بابا اولادندن ، قارداش قارداشندن ، زوج زوجه‌سندن امین اوله‌میه‌رق دائمی بر خوف وتلاش ایچنده قالمش و صباحلین خانه‌سندن چیقان ذات اقشام خانه‌سنه عودت ایده‌بیله‌جکنه امنیت ایده‌مامکده بولنمش ایدی . حکومت مطلقه ومستبده‌نك وکلاسی ، صدر اعظملری ، شیخ الاسلاملری وسائر نظاری فساد اخلاقدن حصه‌دار اوله‌رق ملك وملتك سعادت وسلامتی کوشهٔ نسیانه آتمش ، شخص واحدك جلب ممنونیت وخوشنودیسنه حصر امال وخدمت ایتمش ایدیلر . پادشاه کندی نفسنه طوقانمامق شرطیله هردرلو فنالغه اغماض عین ایدر وحتی افرادملت حقنده روا کوریلان مظالمی ملتك قوتنی قیره‌جغی جهتله جانه‌منت بیلیر اولدیغندن پك ازی مستثنا اوله‌رق الك وکندن الك کوچوکه قدر مأمورین خزینهٔ دولتی ، افراد ملتی صویوب صوغانه‌جویرمك کندی کیسه‌لرینی طولدیرمق فکر ومقصد سقیمنه دوشمش ایدیلر .

هله بر زمانلر اوروپایه ، مصره فرار ایدرك اورالرده نشریاتده

بولنانلردن عبدالحمیدك اوز کمکده اولمسی بر چوق مقربینك
اکمکنه یاغ سورمش ، بوزاده برصورتله تأمین ترقی واستفاده
ایده‌مینار صرف منفعت ذاتیه مقصدیله فرار وصکره عودت
ایدرك مناصب عالیه‌یه چکشملر در . برکت ویرسزن که بوموده
چوق سورمیوب متروك قالدقدیغندن بواصوله توسل عموم
خلقه سرایت ایده‌مامشدر .

خلاصهٔ کلام دور اخیر استبداد بو کوزل وطنك اشجار
واثمارینی شوکوزل وعالیجناب ملتك اخلاق و افکارنی قورد
کبی ییوب خراب ایلدیکندن طولانی تاریخ عثمانینك اك حزین
واك اسف انگیز صحیفه‌لرینی تشکیل ایده‌جکدر .

عبدالحمید منحصراً ذاتی ، کندیسنی دوشنور ، عالمك نه
اولدیغنی ، خلقك نه‌لر چکدیکنی ، ملتك اضمحلال ایتمك اوزره
بولندیغنی دوشنمك دکل بردقیقه بیله تفکر ایتمك لزومنی تخطر
ایتمزدی ، حتی علی سعاوی وقعه‌سندن بر مدت اول ویریلان
ژورنال اوزرینه یلدیزه جلب ایده‌رك دارالسعاده اغاسی حافظ
بهرام اغا واسطه‌سیله کیجه حضورینه قبول ایلدیکی وایکی اوچ
ساعت قدر مذاکره ایتدیکی بر ذات ایله اثنای مکالمه سنده
دائما سوزی کندی امنیت شخصیه‌سی جهتنه آماله ایتمش وسوز
اراسنده « بن پاره بر کدیرمز ایسه‌م اولادلرمه خیرلی بابا و
زوجه‌لریمه خیرلی قوجه اولمام » سوزینی سویلمشدر .

بو سوزك سویلدیکی زمان روسیه‌نك ایاستفانوسده بولندیغی وقته مصادف اولمسنه نظراً ملت و دولتك هیچ بر زمان بقاسندن امین اولمدیغنی کوسترر بو کلامك بر پادشاه لساننده صادر اولمسی شایان تأسفدر .

عبدالحمیدك باده‌پیان اولندیغی وجهله یالکز کندی شخصنی دوشوندیکی و حیاتنك محافظه‌سی و موقعنك سلامتی ایچون هر درلو ذلت و حقارته تحمل ایلدیکنی کوسترر کندی کوزمله کوردیکم وقعهٔ آتیه‌یی شورایه‌جقده دکرو ویره‌ندن کندیمی آله‌مدم :

روس اردوسنك ایاستفانوسده بولندیغی اثناده بر کون حسب المصلحه یلدیز سراینه کیتمش ایدم . مطبخ طرفنده یوز قدر تنکه‌جینك کمال سرعت و مهارتله تنکه فوطولر اعمال ایتمکده اولدقلرینی کوردم . بر طرفده‌ده قویونلر کسیلو قزانلرده قاورمه یاپیلیوردی . حیرتمی موجب اولان بو حالتك سراینه منسوب بر ذاتدن صوردیغمده بنی بر طرفه چکوب : روسلر آستانه‌یه کیروب ضبط ایده جکلرینه شبهه یوقدر . سلطان عبدالحمیدی‌ده اسیر ایده‌جکلر ایمش . بو کونلری کورمامك و تحت اسارته دوشمامك ایچون پادشاه خرقهٔ شریف ولوای سعادتی و امانات مبارکه‌یی و کندی اولاد و عیالنی برابر آله‌رق بروسه‌یه فرار و هجرت ایتمك فکرینه دوشدی یول یمکی اولمق اوزره سکز یوز تنکه قاورمه احضاریله اوغراشیورلر دیدی ، بو حال بنی صوك درجه حیرتلره القا ایتدی .

اوکون اقشام اوزری دار لسعاده اغاسی حافظ بهرام اغا
حضوره کیره‌رك : بروسه‌یه فرار ایده‌لم امر بیوریلیور بك اعلا
فقط ایشلر بتدکدن روسیه‌یی بر صورتله اقناع ایدوب ممکن
اولورایسه استانبولدن چیقاردقدن صکره عجبا ملت تکرار بزی
قبول ایدرمی ؟ اوچنجی ناپلیونك حالنی کوردیکز . دیمه‌ی
اوزرینه عبدالحمید اویله ایسه نه یاپه‌لم ؟ سن نه رأیده‌سك ،
دیمش وقزلر اغاسی‌ده : نه اوله‌جق ملتك باشنه نه کلور ایسه
بزه‌ده او کله‌جکدر ، صبر ایتمکدن بشقه چاره یوقدر جوابنی
ویرمش . بونك اوزرینه فرار فکرندن فراغت اولنمشدر .

هر کسجه معلوم اولدیغی وجهله ایاستفانوس معاهده‌سنك
عقدینی متعاقب غراندوق نیقولا ایاستفانوسدن استانبوله کلوب
یلدیزه کیتمش وعبدالحمیده تحت قاپوسندن استقبال ایده‌رك کمال
ذلت وحقارتله قارشوسنده اوطورمش ور ایکی کون صکره
کشیده ایلدیکی مکمل بر ضیافتده روسیه‌نك وغراندوقك صحتنه
باده‌نوش اولمشدر .

عبدالحمیدك اوتوزاوچ سنه سورن دور سلطنتنده دولت
علیه‌نك دوچار اولدیغی مصائب وفلاکتلرك تعداد وبیانی قابل
دکلدر ، یالکز نفوس واراضیدن طولایی اولان ضایعاتمزك
مقداری کوز اوکنه آلنورایسه انسانك تویلرینی اوربدیر ؟
اجدادمزك ، شانلی عثمانلیلرك قانلر دوکه‌رك . کیجه و کوندوز
خواب وراحتی ترك ایده‌رك ضبط و تسخیر ایلدکلری و هر بر

ذرهٔ خاکی خون شهدای اسلامیه ایله یوغورلمش اولان وطندن قوپاریلان ، ضبط ایدیلان یرلر یدی قراللق اولکا ایله درت والیلك اراضیدر :

اولاً اولاح وبغدان وویوه‌ده‌لقلری ایکن اخیراً مملکتین بکلکنه قلب اولنان اراضی واسعه‌درکه الیوم رومانیا قراللغی

ثانیاً : صرب بکلکی ایکن قرالیته انقلاب ایدن صربستان قطعه‌سی .

ثالثاً : بوکره قرالنی اعلان ایدن قره‌طاغ حکومتی .

رابعاً : بوسنه هرسك قطعهٔ وسیعه‌سی .

خامساً : بلغارستان وروم ایلی شرقی‌دن متشکل بلغار قرالیتی .

سادساً : مصر اولکاسی .

سابعاً : فرانسه حمایه‌سنه ادخال ایدیلان تونس بکلکی .

ثامناً : ولایاتدن قبریس جزیره‌سی .

تاسعاً یونانستانه ترك اولنان تسالیا ویکیشهر ایالتی .

عاشراً : روسیه‌یه ترك اولنان باطوم ، اردهان ، و قارص ایالتی .

ایشته بالاده محرر ممالك و اراضی ایله برابر یکرمی بش ملیون نفوس وسنوی لااقل اون ملیون لیرا واردات الیمزدن کیتمشدر .

اصلاحات و تنسيقات داخليه ايله اشتغاله اك زياده محتاج اولديغمز بو صره‌ده سياسيات خارجيه‌مزى اشكال ايدن ، جمله‌مزى متأثير ايلين « كريد » مسئله‌سيده دورسابق استبدادك بزه ترك ايتديكى ملوث ايشلردن بريسيدر .

ايشته بو رساله‌ده دفعاتله تعريف وبيان و اثبات و اتيان ايلديكمز وجهله عبدالحميد اوتوز اوچ سنه‌ده دين ، دولت وملتى تخريب ايتمش ، هر درلو مضراتى ايقاع ايلمش بر ادم ايدى . وقتيله « همه ايران خراب ، اصفهان معمور . مرا اصفهان كافيست » دين بر ايران شاهى كبى عبدالحميده « دنيا خراب وممالك دولت تراب اولمش بأس يوقدر . حتى استانبول يىقلسه ضرر يوق ، يالكز يلديز معمور اولسون بكا كافيدر . » ديمكده اولديغنى احواليله افعاليله هر دم اثبات واعلان ايلمشدى . پادشاه مخلوعك بدايت سلطنتندن برى ارتكاب ايلديكى ويلديغى مظالم وفنالقلر مجرد خلع وقتل قورقوسندن نشئت ايديور ، كويا افراد ملتى اولديرمك ، خانه‌لرينى ييقمق ، صوك درجه شدت كوسترمك ايله كنديني پنجۀ قهر خدادن قورتارمغه چاليشيوردى .

الله تعالى وتقدس حضرتلرى هيچ بر زمان فنالغى جزاسز براقماز ، اك زياده قورقديغى شيلردن برى باشنه كلدى ، ينه

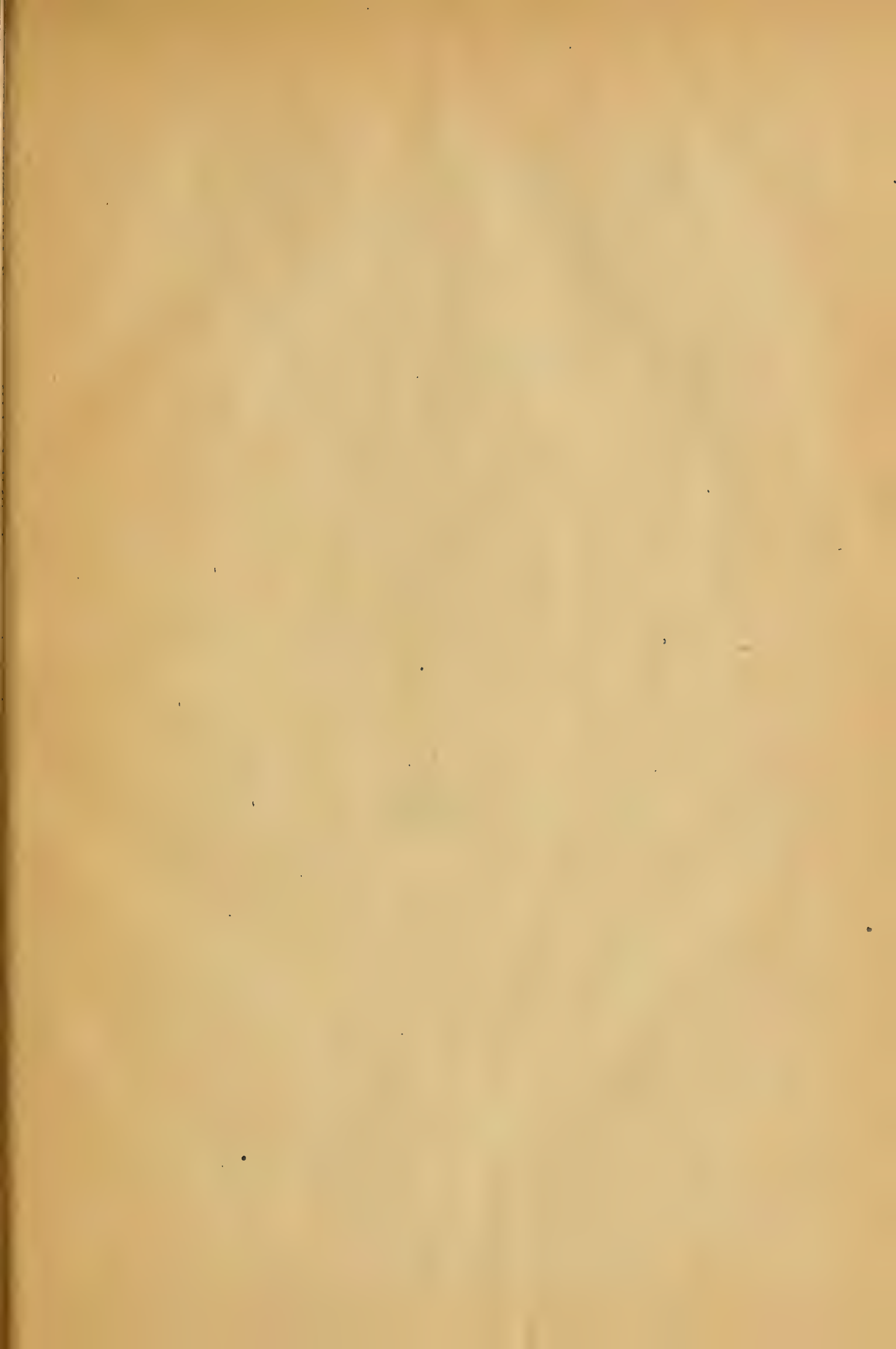
ملتك علو جنابی ایکنجیسندن کندیسنی امین براقدی . مجازات اخرویه‌یه بز قارشمایز .

بصیرت | غزته‌سی صاحب امتیازی

علی

ختام

يلديرمك خطاسی

دولت علیه و روسیه محاربه سی

١٢٩٣

ذات شاهانه یه تقدیم اولنان لایحه نك عیناً صورتیدر

درسعادت

اقبال ملت مطبعه سی

چنبرلی طاشده وزیر خانی درونده نومرو ١٠

١٣٢٤

بیك ایکیوز طقسان اوچ سنه‌سنده وقوعبولان دولت علیه وروسیه محاربه‌سنده‌کی خطالر

حزیرانك اون التنجی کوننده‌ن ایلولك یکرمی برنجی کوننه قدر روم ایلی جهتنده واقع بعض مواقع حربیه‌یی دولاشوب استانبوله عودتمده وقوعبولان مشهودات وحاصل اولان معلومات عاجزانه‌مك بالتحریر عرض عتبهٔ سنیه قلنمسی مقتضای امر وفرمان همایوندن بولندیغی مابین همایون باش کاتبی سعید بك افندی (صدر سابق سعید پاشادر) طرفندن تبلیغ اولنمغله اولوجهله بروجه زیر عرض وبیانه ابتدار اولندی .

شویله که: درسعادتدن حرکتله ابتدا مواصلت ایتدیکم وارنه‌نك اکثر محللریله استحکاماتنی واردوی همایونك قطعاتنی کزدم. اوراده موجود بولنان ایکنجی اردوی همایونه منسوب طابورلر ایله سواری وپیاده وطوپجی وعساکر مصریهٔ شاهانه وهله وارنه خسته‌خانه‌سی سائر متفرق خسته‌خانه‌لردن منتظم ایدی . فقط هیئت وکلا وسائر درسعادت مأمورین واهالیسی طرفندن اعانةً ویریلان ارابه وبنلك آتلرندن وارنه ایچون افراز اولنان حیوانلره مصر ایلرلایقیله باقه‌مدقلرندن اولمالیدرکه هپسی ضعیفلنمشلر ایدی . وارنه ودوبریجه جهتلری قوماندانی بولنان خدیو مصر اسماعیل پاشا حضرتلرینك مخدومی مشیر

حسن پاشا حضرتلری کنج اولوب افکار وحرکاتنده عسکر-
لکدن بشقه برشی اولمدیغنی بعض اثاریله اکلادم .

وارنه‌نك اسکیدن وصکره‌دن یاپیلان استحکامات جسیمه
سندن یکده استفاده اولنه‌میه‌جغندن مشار الیه حسن پاشا
بونلردن فضله اون قدر استحکامات متصله انشا وبونلره استا-
نبولدن جلب ایتدیردیکی طوپلری وضع تعبیه ایتدیرمش وکند
یسی مرکون بواستحکاملری دولاشمقده بولنمش ایدی .

مصر فریقلرندن راشد پاشا دخی حقیقةً غیور وچالشقان
ایدی.وارنه‌نك ارکان حرب رئیسی میرالای ضیا بك مشار
الیه حسن پاشانك یاپدیردیغی استحکامات متصله علیهنده‌ایدیسه‌ده
اسبابنی اکلایه‌مدم .

طوپچی سنجاغنه ملحق ماچین قائمقامی دشمندن هنوز
براثر اولمدیغی حالده مجرد خوفندن ناشی صاووشمق ایچون
روسجقده‌کی مشیر اشرف پاشایه برتلغراف چکوب (موسقوفلر
کلیور ایمش. برآمی فرار ایده‌لم بحرآمی؟) دیوصورمش وبر
یاندنده تلاش ایده‌رك اهالی‌یی دهشته دوشیرمش اولدیغندن
بشقه کندیسی اولجه صاووشمسی جهتله اهالیٔ اسلامیه دخی
اموال واملاکی وکافهٔ حیواناتنی ترك ایدرك فوج فوج کوستنجه
ومجیدیه ومنغالیه‌یه طوغری حرکت وهجرت ایتمشلردر. بوهرج
ومرج اراسنده چرکسلرك اورالرده بعض اویغونسزلقلری
وقوعبولدیغی دوبریجه اهالیسی طرفندن وارنه متصرفلغنه بیان

وشكايت اولنمسيله وارنه متصرفى عالى بك اورالره كيدر ايكن
وارنه ده بولنديغم جهتله رفاقت ايتدم . معيتلرينه برقاچ ضبطيه
سواريسى آله‌رق بالچق منقاليه مجيديه اوزرندن دوبريجه اووه‌سنك
اورته‌سندن لچوب برهفته دولاشه‌رق بوصره‌ده چركسلرك
بلغار كويلرندن سرقت ايتمش اولدقلرى حيوانلرى اللرندن آلوب
اصحابنه اعاده ايديله‌رك حاجى اوغلى بازارجغنه عودت ايلدك .

اوصره‌ده بالچق قائممقامى عساكر معاونه تحريريله مشغول
اولوب منقاليه قائممقامى بحرى افندى دخى مسقوفلرك قورقو -
سندن استعفاسنى ويردى ايسه‌ده متصرف عالى بك شو صره‌ده
استعفاسنى قبول ايتمدى . فقط صكره ينه طوراميوب فرار ايتمش
ومؤخراً داخليه نظارتنه دخالتله ديكر محل قائممقاملغنه تعيين
قلنمشدر .

مجيديه ده بولنان ميرلوا على رضا پاشا قومانداسنده اون ايكى
طابور پياده وبربچق الاى سوارى اولديغى حالده طولچى
متصرفى فخرى بكله برابر مسقوفلرك سنه بوغازندن كچه‌جكلرينى
خبر الملرى اوزرينه مجيديه طرفلرينه قاچوب مملكتى وبيچاره
اهالى يى يوز اوستنه براقمشلردر .

طرلچى ، ماچين ، خرسوه ، بابا طاغى ، مجيديه صرف اسلام
اهاليسى دوبريجه اووه‌سنك صوسز يرلرنده حكر سوز برصو-
رت سفيلانه‌ده قالمشلردركه بونلرك شوحال فلاكت اشتمالرينى
تماميله تعريف ايتمك انسانك صبر وسامانى ياقار .

بونلر اوراده ایکن بلغار اهالیسی دخی سلاحلریله برابر
کوستنجه‌یه کلوب چوجقلرینی مغاره‌لره یرلشدیره‌رک کندیلری
شمندوفر موقعی طرفلرنده اجتماع ایتدکلری و بونلرک سلاحلری
آلنمسی ممکن ایکن مومی الیه علی رضا پاشایه برقاچ دفعه
سویلنمش ایسه‌ده دیکلتدیریله‌مامشدر. بو صره‌ده مومی الیه فخری
بک طولجی ضبطیه‌لرینی برطاقم عجزهٔ مهاجرینک خدمتلرینه
تخصیص ایتمسی لازم کلور ایکن جمله‌سنی کندی خدمتنده
و طولجی بلغارلرینک ترک ایتمش اولدقلری حیوانلرینی
و قیطونلرینی الوب صاته‌رق اقچه‌سنی ذمتنده الیقویمشدر.

تبعهٔ دولت علیه‌دن طولجی سنجاغنده مقیم قزاقلرک
و تجاریلرک و مسلمانلرک یدی بیک سکز یوز قیون ایله اوچیوز
قدر استر و قصراق، اوکوز، مانده و اینکلرینی فخری بک
مجیدیه قائممقامی خلیل افندی معرفتیله سوردیروب کتو-
رمکده ایکن حاجی اوغلی بازارجغنده بولنان وارنه متصرفی
عالی بک یقالایوب مرقوم خلیل افندی ادارهٔ عرفیه نظامنا-
مه‌سی موجبنجه تأمین مجازات ضمننده وارنه دیوان حربنه
اعزام و مذکور حیوانلری دخی جنسیله ثبت دفتر ایدرلک بعده
ایجابنه باقلمق اوزره میری نامنه ضبط ایلدی.

بوندن برقاچ سنه اول درسعادت روسیه سفیر کبیری
اغناتیف سنه طریقیله پترسبورغه کیتدیکی وقت فخری بک
طولجی متصرفی بولندیغندن اغناتیفی فوق العاده استقبال

ایده‌رك چوق التفاتنه وهدیه‌سنه مائل اولمشدر . ایشته بونك شو حركات واحوالی دالتجه معلوم ایکن عالی‌بك كبی مقتدر بر ذاتی وارنه متصرفلقندن عزل ایده‌رك اهمیتی دركار اولان وارنه كبی بر محله فخری بكك متصرف تعیین ایدلسی حقیقةً تعجب اولنور .

حاجی اوغلی پازارجغه كلدیكمزده میرلوا هدایت پاشا عساكر معاونه تحریرینه مأمور اولوب، خدیو مصر اسماعیل پاشا حضرتلری طرفندن کوندریلن بش بیك ومیتبكتون تفنكلریی وطوپخانه‌دن مرسول بش بیلك قلیجی اهالی‌یه داغیدوب سواری یازمش ایسه‌ده بیچاره اورا اهالیسی کندی دردلری ایله مشغول بولندقلرندن مطلوب درجه عسكر طوپلایه‌مامشدر . حاصلی بر هفته قدر دوبریجه اووه‌سنده طولاشدیغم اثناده خانه‌سنی و حیوانی وسائر اشیا واموالی ترك ایله یالکز چولوغنی ، چوجغنی الەرق یورکلر طیانمز بر حالده بكلرجه اهالینك هجرت ایتمكده اولدیغنی کوردم ایسه‌ده بونلره معاونتده بولنمق و بر طرفدن چركسلرك کویلری باصوب حیوان خرسزلقلرینی منع ایتمك ، اوزره نه عساكر نظامیه ونه‌ده ضبطیه‌دن هیچ بر نفره تصادف ایتمدم . ضبطیه‌لرك اكثریسی حیوان خرسزلقنده و عساكر نظامیه دخی هركون كوزی قاچمقده اولان میرلوا علی رضا پاشا ایله فخری بكك یاننده ایدیلر .

حاجی اوغلی پازارجغندن بر اوادی‌یه كلدك . بووالری مهاجرین

ايله مالامال ايدى. قائممقام غيرتلى بر آدم اولوب فقط حاكمى هنوز اورته‌ده برشى يوق ايكن حرمنى استانبوله قاچيرمش او لديغندن اهالى‌يى دهشته دوشورمش ايدى. اورادن شمنى‌يه كلدم. شهرك بر ساعت اوته‌سنده اووه‌ده قورلمش اولان اردوى همايونه داخل اولديغمده چادرده سردار اكرم عبدالكريم پاشا ايله سرعسكر رديف پاشا ومهاجرين اسلاميه‌يه هندستان اهالى اسلاميه‌سى طرفندن ارسال اولنان كليتلى اعانهٔ نقديه‌نك مهاجرينه توزيعى ايچون مأمور اولان مشير نامق پاشانك قارشو قارشويه اوطورمقده اولدقلرينى كوردم. سردار اكرمك معلوم اولان سكونت حالى كيتدكجه آرتمش ايسه‌ده ينه بر ياندن قومانداناير ايله باتلغراف مخابره ايتمكده ايدى .

موسقوفلر (زيشتويه) هنوز كچمش اولديغندن (بله) نام محله‌كى قوتمزك تزييدى ايله دشمنى بارى اورادن كچيرمامك اقتضـا ايدر ايكن (بله) قوماندانى ميرآلاى احمد بكدن كلن تلغرافده موسـقوفلر اوزريمزه كليورلرنه حركتده بولنه‌لم؟) ديو كلن تلغرافه عسكرى اورادن قالديروب (بله) كوپريسنك اوته طرفه كچيكز ديو سردار طرفندن امرويرلدى.

دشمـن بله‌يه‌ده كيردى. اندن صكره طرنوه‌ده كى قوتمزى زياده لشديره‌رك دشمنى اورايه صوقمامغه تشبث اولنيورظننده بولندق ايسه‌ده سردار پاشا اوراده‌كى عسكرى دخى عثمانپازاريله اسكى جمعه‌يه قالديرتدى. بونك اوزرينه موسقوفلر درحال

طرنوه یه ده کیردی . اورالرده بولنان اهالیٔ اسلامیه مدهش صورتده تلاشه دوشدی. چونکه طرنویده کی قوته قارشو کندیلرینه عسکری محافظ بیلوب ترك وطن ایچون اولجه حاضرلانمامش اولدقلرندن عسکرك بردن بره چکیلمه سیله نصف اهالی موسقوف قازاقلرینك آیاقلری التنده و بلغارلرك قلیجلری ضربه سنده قالدی. موسقوفلرك اهالیٔ اسلامیه یه اوقدر ظلم ایتدکلرینی کوردمکه بوراده تفصیلنه یورکلر تحمل ایتمز درجه ده ایدی. زیشتوی ویله وطرنوی واطراف کویلری اهالیٔ اسلامیه سی طرنویده کی قوته کووه نه رك اورایه التجا ایتمش اولدقلرندن هر بردن چوق فلاکت بوراده کورلدی. بو حاللر عسکرك مواقعندن چکلمسندن اولوب بز بونده سردار پاشانك البته بر پیلانی وار ظن ایدر ایدك. لکن بر کون چادرده سردار پاشا ردیف پاشایه خطاباً (بیلدیز بزم قوماندایه قاریشور ایسه ایی اولماز) دیدی . ردیف پاشا دخی (جانم سر دار پاشا حضرتلری، موسقوفلر طرنوه یه ده کیردیلر. آندن بالقانلری قولای قولای آشدیلر. ادرنه یه طوغری کیدییورلر . ارتق بو حاله قارشو استانبوله سویلیه جك سوز قالمدی سز عموم قوماندانسکز و مسئولسکز. بو حال عسکرلکجه اولان مهارت وشهرتکزله متناسب دکلدر . بونك نتیجه سی نه اوله جق؟) دیو سویلدی. سردار پاشا بوکا جواباً (اوت کیده جکلر وحتی استانبوله قدر کیده جکلر خطوط تعبیه نك وسعتیله غیر متناسب عسکر

ایله وفن حربیه مغایر اوله‌رق استانبولك بزم قوماندایه مداخله
ایتمسیله محاربه اوله‌ماز . مادامکه بن باش قوماندانم ومسؤلم بنم
ایشیمه هیچ برطرفدن قاریشمق لازم کلمز دیدی بو صره‌ده
بنده‌کزله شمنی تلغراف مفتشی حسنی افندی اوراده حاضر
ایدك . موسقوفلر زیشتویدن کچمزدن اول شمنی اردوسنده
اللی طابور پیاده سکز آلای سواری ویکرمی درت بطاریه طوپدن
عبارت منتظم براردو اولوب مؤخراً احمد ایوب پاشا ایله
باشقه‌جه برفرقه هزارغراده کیتمش ایدی .

ییلدیزك اردو قوماندانلغك ایشنه مداخله‌سندن طولایی
عبدالکریم پاشانك کمال یأسندن میدر نه‌در ؟ سکونت حالی
شو درجه‌یه وارمش ایدی که زیشتوی وطرنوی طرفلرندن
جانلرینی قورتاره‌بیلن چولاق ، چوجق وقادینلر واختیارلر
چیریل چیپلاق هرکون آقین آقین شمنی‌یه کلدیکی حالده بونلرك
حالی نه‌در نره‌دن کلیورلر کبی هیچ برسؤال ایتمدیکندن وقتی
برکه‌ز طرنوینك شمس کویی وسائر قرا اهالیسندن ارککلری
موسقوفلر وبلغار طرفلرندن آتشلره یاقیلوب انواع اذا وجفا
ایله شهید ایدلمش یدی یوز قدر چولاق چوجق چادیرینك
یاننده‌ر کچیلرده سردار پاشا بونلرك حالنی صورمدیغندن تلغراف
مفتشی حسنی افندی سردار پاشا حضرتلری باقیکزی بوطرفه
چویریکزده شو بیچاره مهاجرلرك حالنه آجییکز دیدی (بن
عسکرم وباش قوماندانم اهالی ایله هیچ برمناسبتم یوقدر بو

حالا بنى دعوت ايدن يلديز قوماندانى مسؤلدر صاندم كه بنى
بورايه باش قوماندان تعيين ايتديلر ايتمه قارشماق لازم كلير.
فن حرب قاعده‌سنجه بر پلان ترتيب ايتمكده ايكن آره‌مزده
ايكى يوز ساعت مسافه‌ده بولنان يلديز هر كون بر نوع قومانده
ويريور) ديو عسكرجه جواب ويردى.

بر كون شمنى‌نك اطرافنى كزدم. قصبه‌ده و كويلرده يكرمى
بيكه قريب مهاجر موجود ايدى بونلرك حالنه مرحمةً هندستان
اعانه‌سندن مشير نامق پاشا ايله برابر اوز بيك روپيه‌يى مهاجرلره
توزيع ايتدك.

بر كون سردار عبدالكريم و رديف پاشالر بر چادرده
وقولكزده يانلرنده ايكن مشير محمد على پاشانى بز (نيشه)
كلسون ديو امر ويردك حالبوكه شمدى استانبوله جلب ايتمشلر
(ايشته استانبولك قوماندايه مداخلاتندن بريده بودر. چونكه
محمد على پاشا بر مشير بولنديغندن طبيعيدر كه بونى ده شرق اردوسنده
مستقل بر قوماندانلغه تعيين ايتمشلردر. سردار اولديغم حالده
بزه بر معلومات ويرمديلر) ديديلر. اوچ كون صكره بر اقشام
اوزرى ياوران شهرياريدن ميرآلاى طاهر بك ايله برابر محمد
على پاشا آكسزين شمنى اوردوكاهنه كلدى. مكر شرق
اردوسى قوماندانلغنه محمد على پاشا تعيين اولنمش اولديغندن
مومى اليه طاهر بك سردار اكرم عبدالكريم پاشا ايله رديف
پاشايى الوب وارنه‌يه اورادنده طليه وابوريله استانبوله كيتدى.

محمد علی پاشا اردوگاهده فرمان همایونی قرائت ایتدیردکدن صکره حربه متعلق کوزل بر نطق ایراد ایده‌رك طرف شاهانه‌دن مکافات ومجازات ایچون احسان بیوریلان مساعده ومأذونیت بر نفری فریق یاپمق وبر فریقی بر نفر درکه‌سنه تنزیل ایلمك رخصتنی حائز اولدیغنی بیان ودفع دشمن ایچون تشویقات اجرا ایلدی . اون بش کون اردوگاهده اوطوردی. حربه دائر هیچ بر حرکت کورلمدی . فقط چادرنده بر طاقم فرانسز وانکلیز مأمورلری کورلمکه باشلادی . حاصلی ییلدیرم کبی کلن هرکسی کوزل کوزل امیدلره دوشیرن محمد علی پاشادن برحرکت کورلمدی . قولکنز برمحاربه کورمك اوزره همان هزار غراد اردوگاهنه کیتدم ایکی کون صکره هزار غراده اوچ ساعت مسافه‌ده وقوع بولوب فریق عزیز پاشانك شهادتیله نتیجه‌لنن ازرجه محاربه‌سنك ایچنده بولندم . بو محاربه پك عجیب ایدی . عزیز پاشا اوچ طابورله کشفه چیقمش اولدیغی حالده موسقوفلر ازرجه کوینك صرتنده اورمانلق ایچنده کورندی . عزیز پاشا سردار عبدالکریم پاشانك استانبولك قوماندانسنه سکوت ایله معامله ایتمه‌سندن ودشمنك بلا مقاومت ممالك عثمانیه‌ده ایلرولمسندن پك زیاده حدت ایتمش اولمقله عادتا ذهننه فنالق عارض اوله‌رق شهادتندن اوچ کون اول ایکی زیبك وبرده عساکر نظامیه نفرینی بریردن آربه آلیرکن کوروب طبانجه ایله اوچنی بردن اولدیرمش

وبودرجه جتنه كلمش اولديغندن اوكنى ارقه‌سنى دوشونميه‌رك
كشفه چيقه‌جغى كون يالكز اوچ طابور ايله اوچ پاره سيار
طوب المش ايدى . حالبوكه قارشوسنده‌كى دوشمنك قوتى بو
ايكى مثلى اولديغندن آرقه‌ده‌كى احتياط طابورلرندن برقاچ طابور
ايله اوچ طوپ دها جلبنى معيتنده بولنان فيضى پاشا افاده
ايتمش ايسه‌ده مشار اليه عزيز پاشا ديكله‌مدى . دشمنك اوچ
طوپى وار ايكن بزه آلتى طوپ آلمق عيب دكلى ديدى .
عزيز پاشانك الده روولور اولوب هر كيم برشى سويليه‌جك
اولسه همان اورمق فكرنده ايدى . ايكى طرف محاربه‌يه باشلا
يوب مشار اليه حدت ويأسندن آتنى ايلرو سورديكى صره‌ده
آلندن برقورشون يه‌رك شهيد اولدى . متعاقباً آرقه‌سنده
فيضى پاشا دخى اوچ يرندن يارەلنوب كيرويه آلندى ايكنجى
لوا ابراهيم پاشا دخى بر موسقوف قطانه‌سنه بينمش اولديغندن
باركير كنديسنى ايكى دفعه يره آته‌رق قولى وآياغى قيرلمسيله
اوده كرى چكيلدى . طابورلرك قائممقامى اردهانلى حسين
اركانى بك قوماندانى آلوب عسكرى ترتيب ايدر ايكن يوده
آلندن اورولوب شهيد اولدى . چونكه مومى اليه حسين اركانى
بك حقيقةً غيور وجسور برعسكر اولديغندن عسكرك كوزى
بيلمسون ايچون تا آتشك ايچنه كيرمش ايدى .

عساكر شاهانه ايكى مثلى دوشمن ايله اوچ ساعت غايت
خونريزانه محاربه ايده‌رك بيوك ضابطلرى قالمديغى حالده ينه

ارسلانلر کبی هجوم ایدرلر وبو صره‌ده بزم اوچ طوپ بلا آرام
ایشلر ایدی . طوپلرك باشنده کنج بر یوزباشی کوردم .
بحق خدا قورشون وکله‌لر ایچنده اولدیغی حالده بك
کوزل نشان آلوب موسقوفلری ایکی دفعه طوپلرینك یرینی
دکیشدیرمکه مجبور ایتدی . بو کنج یوزباشی قولاغنك یانندن
یاره‌لندیغی وصاغ باشنده بالذات قوللاندیغی طوپك بر چاوشی
ایکی نفری شهید وایکی نفری مجروح اولدیغی حالده ینه ثبات
وغیرتنه فتور کتیرمه‌یه‌رك بلا آرام طوپ آتمقده دشمن پیاده
لری بو اوچ طوپك اوزرینه هجوم ایدوب ضبط ایده‌جکلرینی
مومی الیه یوزباشی کورمسیله همان طوپلری قالدیروب کوملك
صول طرفنده‌کی تپه‌یه چیقاردی که بو کنج طوپجی ضابطك
شو حرکت وهمتی حقیقةً سزاوار تقدیر ایدی . حاصلی اقشام
اولوب کونش غروب ایدر ایکن احمد ایوب پاشا فریق آصف
پاشا ایله اون بش طابور کوندرمش ایسه‌ده ذاتاً موسقوفلر
بوزولمش اقشام دخی اولدیغندن حربه ختام ویرلدی .

محاربه‌نك ایرتسی کونی شهیدن محمد علی پاشا هزارغراده
کلدی . موسقوفلر تلفاتنی قالدیرمدقلرندن وبونده بر دسیسه
اولمق محتمل بولندیغندن شهدانك دخی جسدلری بر هفته
قالدیرلمدی ، مراق ایدوب اوچ کون صکره میدان محاربه‌یه
کیتدم . عزیز پاشا ایله حسین ارکانی بك وایکی بیکباشی او ن
قدر کوچوك ضابط یره یاتمقده ایدیلر . بو محاربه‌ده بزم طرفدن

ایکی یوز قرق شهید واولقدر مجروحك ومو سقوفلرك تلفاتی
درت یوز نفره بالغ اولدیغنی رأی العین مشاهده ایتدم . شهیدلر
اراسنده ایکله یه ایکله یه وفات ایدنلرده وار ایدی.

هزار غراده کی جسیم برقول اردو محلنده هیچ برخسته خانه
اولمدیغندن مجروحلر میدانده قالدی . قول آغاسی خیرالدین
افندی نامنده برطبیب ایله بر جراح اولوب مجروحیندن صاغ
قالانلر اوچ کون صکره شمندوفر ایله استانبوله کوندرلدی .
بو اردو ایسه برقصبه کنارنده وشمندوفر موقفی قربنده
اولدیغی حالده طابورلره انجق اون بش یکرمی کونده بردفعه
اکمك ویریلوب قصور کونلر پکسمات طاغیلور ایدی . فقط
موسقوفلره فرار ایدن بلغار عاصیلرینك حیواناتی طوپلاندیغندن
عسکر هرکون ات یر ایدی. عسکرك البسه سی پاره لندیکندن
یامه یامه اوستنه اورلمش ایدی . اطاعت ایدن بلغار کویلری
اهالیسنك قصبه یه جلبی ارادهٔ سنیه اقتضاسندن اولدیغندن هزار
غراده اوچ بچق ساعت اوته ده بولنان بش التیوز خانه دن عبارت
قزل سرای نامنده بر بلغار کوینه احمد ایوب پاشا طرفندن
هزار غراد قائممقامی صالح پاشا برطابور عسکرله کوندریلوب
دولتنه مطیع اولدقلری حالده اولاد وعیال وحیوانلریله برابر
قصبه یه نقل اولنه جقلری بیان ایتدیرلدی . کویلك بلغارلری
بو خبری کتیرن ضبطیه یی اولدیردکاری حالده بزه یکرمی درت
ساعت مساعده ویریکزده جوابنی ویره لم دیدیلر. صالح پاشا

شو خائنلرك سوزينه اعتماد ايله كويده برقاچ ضبطيه براقه‌رق
اردويه عودت ايتدى. بلغارلر ايرتسى كونى موسقوف
اردوسندن جلب ايتدكلرى اوچ بلوك قزاق سواريسنه اشيا
وحيوانلرينى تسليم ايده‌رك جمله‌سى برلكده موسقوف اوردوسنه
فرار ونوالجه قاچوب قورتيله‌ميان براختيار ضبطيه‌يى دخى اسير
ايتديلر. بوكوى بلغارلرى قصبه‌يه نقللرى ايچون هنوز تشبث
اولنمقسزين موسقوف اوردوسنه آرپه وبغداى طاشيمقده
واورالردن كاوب كچن اسلام اهاليى ياقالايوب تلف ايتمكده
اولدقلرى احمد ايوب پاشايه خبر ويرلمش ايدى. بوندن بشقه
هزارغرادوشمنى‌ده بولنان بلغارمعتبرانى ايله پاپاسلر بلغارلرى افساد
واغفالدن خالى دكللر ايدى .

ازجمله هزارغراد باش پاپاسينك تشويقاتيله بلغارلر دكان
وخانه‌لرينك قپولرينى اچامقده وموسقوفلرك ورودينه دك
درت كوز ايله باقمقده واردوى همايونك ايچنده ايستدكلرى كبى
كزوب اندن روسيه اوردوسنه علناً كيدوب كلمكده ايديلر.
بونلرك موسقوف اردوسنه كيدوب كلرى مجرد جاسوسلق
ايتمك املنه مبنى اولديغى حالده بورالره نه محمد على پاشا نه‌ده
احمد ايوب پاشا اهميت ويرمديلر . محمد على پاشا هزارغراددن
شمنى‌يه عودت ايتدى . احمد ايوب پاشا ارتق برطرفه حركت
ايتمامك نيتنه مبنى اولمليدركه اردوى همايونك يالكز دشمن
طرفنى استحكام ايچنه الدى. اما شمنى وروسچق جهتلرى ينه

آچق براقیلدی. بو اردوده آصف پاشا، فریق نجیب پاشا، فریق فؤاد پاشا موجود اولوب بواوچ فریق حقیقةً شایان ستایش امرادندر. مشارالیه فریق فؤاد پاشانك (شمدی مشیردر) فرط غیرت وشجاعتی الحق انکار قبول ایتمز درجه‌ده‌در.

فریق نجیب پاشانك سوق الجیش وتعبیت الجیشده اولان معلومات ومهارتی بر وجهله انکار قبول ایتمز. یالکز جسارت عسکریه‌سی مفقود کبی کورینیور آصف پاشا وقور وجسور بر عسکردر.

هزار غراددن تکرار شمنی‌یه عودت ایتدم. مشیر رؤف پاشا (الیوم خاصه مشیری اولوب قانون اساسینك اعلانندن صکره عزل ایدلمشدر.) یکی زغره وقوعاتندن صکره شمنی‌یه کلمش ایدی. محمد علی پاشا ایله مشیر ناتق پاشا ورؤف پاشانك برابر اوطورقلری چادره کیردم. محمد علی پاشایه پاشا حضرتلری دشمن ایلرولیور حالا بر بیوك محاربه کورمدك نه وقت ایده جکسکز حالبوکه اردو خلقی سزدن مهم ایش بکلیور دیدیکمده محمد علی پاشا بو کونلرده ینه هزار غرادده بیوك بر محاربه اوله‌جقدر. اورایه کیت کوررسك دیدی. مادامکه احمد ایوب پاشا اورادهدر هیچ بر وقت محاربه اولمز جوابنی ویردم احمد ایوب پاشا مستقل قوماندان دکلدر. اردوسیله برابر تدافعی حال وحرکاته مأموردر دیدی. محمد علی پاشا بن بالارادهٔ سنیه عمومی قوماندانم حالبوکه سلیمان پاشا شبقه

قوماندانیدر. بنی طانیبوب طوغریدن طوغری‌یه مابین همایون ومقام سر عسکری ایله مخابره ایدییور غریبی شوراسیدرکه مابین همایون بنی باش قوماندان تعیین ایتدیکی حالده خط وحرکتندن بکا معلومات ویرمیور بو حالده هر ایکیمز بربرمزدن خبردار دکلز بویله شی اولورمی ؟ سلیمان پاشا قره طاغده ایکن حسب الجواریه وقوعاتدن سزه معلومات ویردیکم کبی بورادهده ویره‌جکم امر طبیعیدر دیو جواب یازمش اولدیغی حالده مابین همایونك قوماندا‌سنه وامرینه تبعیت ایدوب بنی طانیمیور دیدی .

جانم افندم شمدی ذاتیات ایله اوغراشمه‌نك صره‌سیمیدر ؟ حالمز کوندن کونه فنالشیور. دشمن تاجکرکاهمزه قدر کیدییور. دیدیکمده باق رؤف پاشانه سویلیور. سلیمان پاشا رؤف پاشانك یکی زغره محاربه‌سنده طوپ سسنی اشتدیکی وکندیسندن معاونت بکلدیکی حالده یاردم ایتمیوب بوزلمسنه سبب اولمشدر دیدی .

ایشك حقیقتنه واقف دکل ایسه‌مده بویله برشیئك سلیمان پاشا کبی دولتنه وملتنه صادق برعسکردن هیچ بر وقتده امید ایده‌مم دیدم ایسه‌ده اوته‌دن رؤف پاشا سوزینی تأیید ایتدی. محمد علی پاشا دخی سکوت ایله نوعما رؤف پاشایی تصدیق ایتدی. محمد علی پاشانك سلیمان پاشایه دلکیر اولدیغنی مع التأسف اکلادم .

[*] محمد علی پاشازاده غرادده بولندیغی صره ده ارکان حرب بیکباشیسی جواد بکله (صدر اسبق جواد پاشا مرحومدر) کوریشورایکن بیلمم قنغی الایک قائممقامی ایدی سعدالدین بکک میرالای اولمسنی رجا ایتدی . (محمد علی پاشا سعدالدین بک بنم ولی نعمتم وسبب دولتم حافظ پاشا مرحومک اوغلیدر بیلورسکز یا میرالایلق نقدر مهم برمأموریتدر سعدالدین بک ایسه نصلسه قائممقام اولمش هیچ بروقت میرالای اولەمز. مع مافیه ولی نعمت زاده م اولدیغی ایچون قائممقاملق ایله میرالایلق اراسنده کی فرق معاش وتعییناتی کیسه مدن ویریرم میرالایلق تفویض ایده مم) دیو سعدالدین بک قارشوسنده طوردیغی حالده جواب ویردی .

حالبوکه سایۀ شاهانه ده نیجه ادانیلر بول بول معاشلره و بیوك بیوك رتبه لره نائل اولدقلری کبی سعدالدین بك دخی خفیه لك وجان یاقوق خانه ییقمق مأموریتیله رتب عسکریه نك منتهاسی اولان مشیرلکه واستانبول قوماندانلغنه قدر ارتقا ایدوب هیچ د کری اولمدیغی وطنه وملته ذره قدر خدمتی سبقت ایتمدیکی حالده شمدی یه قدر خزینۀ ملتدن مکمل وجسیم برزرهلی سفینه مبایعه ایده جك قدرپاره المشدر. (سبحان الله)

(المحرره)

—·—

محمد علی پاشا اسکی جمعه‌یه حرکت ایده‌جکندن بنده کرده سلیمان پاشانك هرسلك جهتندن اردوسیله قره‌طاغك اورته‌سندن کچه‌رك باز اسکله‌سندن سفائن حربیه ایله قرق بیك کشیلك براردو ایله دده اغاجنه چیقوب موسقوفلری بالقانك اوبر طرفنه اشوروب اسکی ویکی زغره‌لری اورمقده اولدیغنی خبر الدیغمده ارتق طورامیوب سلیمان پاشا اردوسنه کیتمك اوزره ایرتسی کونی اسکی جمعه‌یه کیتدم .

محمد علی پاشا بر کون اول جمعه قراسنه کیتمش اولدیغندن قوللکزده بر کیجه اوردو کاهده قالوب مشارالیه محمد علی پاشایه سلیمان پاشانك فرقه‌سنه کیده‌جکمی اجمامق اوزره کندیسیله کوروشمدن همان ایرتسی کونی اسکی جمعه قائمقامی ضبطیه میرالایی نجیب بکدن عثمان بازارینه قدر برضبطیه سواریسی استدم ایسه‌ده یوللرده موسقوفلر وبلغارلر ایله برابر اجرای شقاوت ایتدکلرندن تهلکه‌لی اولدیغنی بیان ایتدی . لکن بنده کرده سلیمان پاشا اردوسنه کیتمك ارزوسی یورکمده یر ایتدیکندن هرچه بادا باد دیه‌رك یالکز چیقوب التی یدی ساعت اوته‌ده عثمان بازارینه کلدم بوقصبه اییجه کوزل برموقعده بولنوب اسلام اهالیدن هیچ کیمسه قالمامش بورانك فرقهٔ عسکریه‌سی قصبه‌یه بش ساعت مسافه‌ده میرلوا اسلام پاشا قوماندا سنده اولوب طرنوی متصرفی سعید پاشا دخی (شورای دولت ریاستنده ایکن وفات ایدن سعید پاشادر) اردوی همایونده ایدی قصبه‌ده بلغارلردن

بشقه برادم بولنمدیغندن بر بلغار خانه‌نه ایمش ایکن قضانك
قائمقامی او کیجه تصادفی اوله‌رق اردوکاهدن قصبه‌یه کلمش
وبنم کزدك خانده اولدیغمی خبر المش اولدیغندن کیجه حالیله
بلغارلر طرفندن بر تهلکه‌یه اوغرامامقلغم ایچون خانه‌دن الدیروب
حکومت قوناغنده الیقویدی ایرتسی کونی یولی کوسترمك
ایچون بر ضبطیه الوب طقوز ساعت اونه‌ده اورمان و بلقانلردن
کیچه‌رك قزانه کلدم .

بوقزان قصبه‌سی ایکی بیکدن متجاوز خانه‌یی شامل اولوب
بتون اهالیسی مدیر مال مأمورلری بلغاردر اسلام
اوله‌رق یالکز مدیر پوسته مأموری وارایدی .
بورادکی بلغارلر زنکین وقصبه‌لری معمور اولدیغندن
سلامتلری ایچون قادینلری ایله برابر جملةً چالیشوب دشمنی
ایچرو صوقمامق ایچون قصبه‌نك خارجنه استحکاملر یاپه‌رق
وقوعبولان طلبلری اوزرینه عثمان پازاردن احمد بك نامنده بر
میرالای قوماندانسنده بر بطریه طوپ ایله درت طابور نظامیه
و بر طابور ذیبك عسکری کوندرلمشیدی .

بو قصبه اهالیسی ایکی سنه مقدم که بلغار احتلالنده بلغار
قومیته‌سنی شهره صوقمیوب دفع وطرد ایتمشلردر قصبه
کاملاً بلقان ایچنده اولدیغندن زراعت یوقدر فقط حیوانلری
دوبریجه اووه‌سنده اولوب اکثری یکرمی اوتوز بیك فقرا طاقمنك
لااقل بر ایکی بیك قیون صاحبی ایمشلر . بورادن اسلامیه اون

ساعت مسافه‌ده اولدقدن بشقه یوللرك مخاطره‌لی بولندیغندن
حرکت ایده‌میوب اوچ کیجه قالدم موحی الیه میرالای احمد
بك رفاقتمه ایکی نفر نظامیه سواریسی ویره‌رك متوکلاً علی الله
یوله چیقدم فی الواقع اثنای راهده اوغرادیغمز بلغار کویلری
حال عصیانده اولمسیله ارقه‌دن ایکی طابور کلیور بز قوناقجی‌یز
شمدی طابورلر کلیور عسکره صو حاضر ایدیکز دیه‌رك بیك
درلو دسیسه ایله کچوب براورمانلق ایچنده سمزجه براز
استراحت ایتمك ایچون اویودق کیجه ساعت یدیده اسلمیه‌یه
واصل اوله‌رق بوراده دخی اسلام اهالی چولق چوجقلری
قاچمش وارککلردن بك آزادم قالمش ایدی اسلمیه متصرفی
اولان فهیم پاشا اختیار واداره‌سز برادم الوب حتی عادی ایشلرینی
بیله باقه‌میور ایدی اورادن یکی زغره‌یه واورادنده خائن بوغا-
زینه کلدم یکی زغره قصبه‌سنه موسقوفلر کالدکلرنده موجود حمام
وجامعلری ویوزقدر اسلام خانه‌سنی وساعت قله‌سنی احراق
وحکومت قوناغیله شمندوفر خطنی خراب ایتمشلر ایدی .
بوقضانك قائمقامی فرار ایتمش اولدیغندن شهرك ایچنده
سلیمان پاشا طرفندن اقامه ایدلمش برطابور عسکردن بشقه
کمسه یوق ایدی شبقه اردوسنه مهمات ولوازمات عسکریه
کتورن برقافله‌یه تصادف ایتدیکمدن برلکده بورادن حرکتله
خائن بوغازینه کلنجه‌یه قدر یوللرده‌کی اسلام کویلری کاملاً
احراق ایدلمش وموسقوفلرله بلغارلرك شهید ایتمش اولدقلری

اسلام ارككى وقادين وچوجقلرك جسدلريله يوللر ودره لر وقيولر طولمش ايدى .

بوجسدلرك ايچنده كنج قزلر اولوب اكثريسنك موسقوفلر وبلغارلرك افعال شنيعه اجراسيله متأثراً وفات ايتمش اولدقلرى كورلمكده ايدى ايرتسى كونى قردنج بوغازينه اوغرايه رق قرانلغه كلرك ايكى بچق ساعت اوته ده شبقه كوينك يانده سليمان پاشايه ملاقى اولدم .

شبقه اردوى همايوننده سوارى وطوپچيلردن بشقه اللى طابور پياده موجود ايسه ده بعض طابورلرك اوچ درتيوز التى يوز رادلرنده قرشهر عيذتاب طابورلرينك موجودى ايكشر يوز درجه لرنده ايدى قره طاغده اجرا ايتمش اولدقلرى محاربه اتدن بقيه اولديغندن اشته اصل حرب اردوسنى بوراده كوردم بونلر قره طاغدن كلمش شجيع وغيور بر عسكر وقره طاغ فاتحلكيله مفتخر بولندقلرندن وقوماندانلرى سليمان پاشانك بيوك ظابطندن دومن نفرينه قدر جمله سى بدرلرى كبى سودكلرندن وهر حالده كنديسنه امنيتلرى اولديغندن وسليمان پاشا دخى كنديسنى عسكره سوديرديكندن هربر امر وقوماندانى جان وباش ايله ايفا ايدرلر ايدى .

بوراده بر آى قدر قالدم هر كون اردوى همايونده احتياط فرقه سنده كزر ايدم عسكرك افكار ونياتى وطنلرى اغورنده جانلرينى فدا ايتمكدن عبارت ايدى موسقوفلرله حرب ايتمكى

اول درجه‌ده ارزو ایدرلر ایدی که بولندقلری اوونك قارشوسنده‌کی تپه‌لرده حرب ایله مشغول اولان سائر عسکر ارقداشلرینه غبطه ایدوب عجبا بزه نه وقت نوبت کله‌جك دیو قوماندا بوریسنه قولاق ویررلر ایدی .

بو اردونك ینه حکی قلبه‌دن وقزانلقدن ینه باغار آربه‌لریله کلمکده ایدیسه‌ده عسکرك البسه‌سی پك فنا ایدی برکت ویرسون عسکر طرفندن اتلاف ایدیلان عاصی وجانی بلغارلرك عبا و پوطورلری اغتنام اولنور ایدی .

سلیمان پاشا کلمزدن اول خلوصی پاشانك بوزغونلغنده شبقه بلقاننك اك یوکسك تپه‌سی اولان ایسوتی نیقولا استحکاماتی موسقوفلرك النه کچوب اك بیوك اردوسی اوراده بولندیغندن و بونك قارشوسنده وبزم یدمزده اولوب فریق شاکر پاشا (اخیراً پترسبورغ سفیری اولوب صکره اناطولی تفتیشنده وفات ایدن مشیر شاکر پاشادر) نك قوماندasسنده بولنان آیقریجه بل استحکامنه موسقوفلر شدتله وکثرتله هجوم ایدوب بوراده‌کی طوپلرمزك اون دقیقه ایلروسنده تپه‌ده واقع پیاده سپرلرینی هجوم ایله ضبط ایدوب طوب استحکامنه قدر صوقولدقلرینی سلیمان پاشا خبر الور الماز درحال میرلواویسل پاشا قوماندasسیله احتیاطدن یدی طابور کوندرهرك طابورلر آنجق اوچ ساعتده ایغریجه بلك تپه‌سنه اورمانلر وچالیلر اراسندن دنیاده کورلمامش صورتده چیقوب آلله آلله صداسنی اسمانه

ایرشدیره‌رك دشمنله تفك تفنكه محاربه‌یه باشلادیلر یدی سكز ساعت محاربه‌دنصكره طوپلریمزك اغزینه قدر صوقولمش اولان دشمنی اورالردن جبراً وحرباً طرد ودفع ایدوب اوجده‌كی پیاده سپرلرینی كاملاً دشمن یدندن استرداد ایتدیلر .

فقط دشمن بونك اوزرینه حدتلنه‌رك تكرار بو تپه‌یی المق نیتیله ارقه سنده‌كی غاروادن اون بش طابور عسكر جلب ایدرك سپرلرك اوزرینه بر دها شدتله هجوم ایتدیلر ایسه‌ده عسكرمزك النده بولنان هانری مارتینی تفنكلرینك قورشونلرینی وصاغدن صولدن اتیلان قروپ طوپلرینك كله‌لرینی یدكجه لاشه‌لری حصیر كبی یرلره سریلیور ایدی مع مافیه موسقوفلر بو هجوملرنده التی كون التی كیجه اصرار ایدوب لاینقطع تلفات ویردی نهایت مقصدینه نائل اوله‌میوب اسكی موقعنه بوزیله‌رق رجعت ایتدی .

عساكر عثمانیه‌نك جداً وصحیحاً غضنفرانه هجوملرنده متعاقباً ومكرراً الله الله صدالری طاغلری اووه‌لری چنلاتریبور ایدی .

بو محاربه اثناسنده سالف الذكر ایغریجه‌بله سلیمان پاشا بر قاچ دفعه چیقدی . بركون برابرنده بولنه‌رق حیوانلرله اوچ ساعتده چیقه بیلدك . شاكر پاشانك بولندیغی طوپ استحكامنه چیقوب مشار الیهك غیرت وفداكارلغنه باقلی كه كیجه كوندوز اویقو اویومیوب محاربه‌دن بشقه برشی دوشونمدیكنی كوردك بو استحكامك دشمن طرفنه طوغری اون بش دقیقه اوته‌سنده

چیتدن اوریلوب طوپراقله طولدیریلان وهنوز دشمندن حرباً استرداد ایدیلان پیاده سپرینك ایچنده درت طابور عساکر نظامیه وار ایدی که هجوم ایتمکده اولان دشمن عسکرینی تفنکلر یله تپه‌لمکده ایدیلر .

ذکر اولنان طوپ استحکامندن بو پیاده سپرینه کیدنجه‌یه قدر یوللرده اورمانلر ایچنده تلف ایدیلان مسقوفلرك وبلغارلرك لاشه‌سندن خالی بر قالمامش ایدی. زیرا بو محاربه‌ده عساکر عثمانیه مسقوفلرله کوکس کوکوسه سونکی سونکویه کلمش اولدقلرندن بزمده بولنلرك اراسنده شهیدلرمز بولنور ایدی .

سلیمان پاشانك وجودی اردونك روحی مثابه‌سنده بولندیغی حالده متصف اولدیغی فرط غیرت وشجاعتی سائقه‌سیله هرکون آتشلك ایچندن چیقماز ایدی . حتی برکون مذکور پیاده سپرینك ایچنه کیروب دشمنك قومانداسنه دوربین ایله بقار ایکن یدنجی لوا حسنی پاشا ومیرالای احمد بك امان پاشا سز بوراده طورمیکز خصوصیله قولکزده‌کی علامتی قارشودن دشمن دوربین ایله کورورده احتمالکه سزه برضرر طوقنور دیو سویلدیلر ایسه‌ده مشارالیه (دنیاده هیچ بر دولتك مالك اوله‌مدیغی بویله غیور عسکرك شجاعت وغیرت وثباتی بنی مبهوت ایتدی. بن نصل اولورده وطن یاورولرینی آتش ایچنده براقوبده کیدرم . بن ده باغیکز شو بتان شهیدلرك نائل اولدیغی درجه‌یی بولور ایسه‌م نه سعادتدر . بن عسکرك هم باباسی‌یم هم قوماندا

نی‌یم هیچ بروقت باش اوجلرندن ایرلمام) دیدیکنی سپرده
بولنان عساکرك قولاقلریله ایشتمسی اوزرینه اه اه چوق یشا
قوماندان پاشا نداسیله شدتلی آتشه باشلادیلر وبو آتش برقاچ
ساعت دوام ایتدی . مسقوفلرده پریشان اوله‌رق آتشی
کسدیلر .

شو التی کون التی کیجه دوام ایدن محاربه‌ده طابورلرك
ژورنالندن اکلاشلدیغنه کوره کوچك بیوك فرق التی ضابط
وبیك یدی یوز نفرك شهید ودرت بیك اوچیوز مجروح وقوع
بولدیغی اکلاشلمشدر. مجروحینك اکثریسی چپ سیراوزرندن
تفنك اتمقده اولدیغندن اللرندن یاره‌لنمشدر . مسقوفلرك تلفاتنه
کلنجه کرك طوپ استحکامیله پیاده سپری اراسنده وبو سپرك
خارجنده کوزمز ایله کوردیکمزه نظراً بشبیکدن زیاده تلف
واون بیك قدر مجروحلری وقوعبولدیغی عسکره‌دن تحقق
ایتمشدر .

سلیمان پاشا کندی مجروحلرینی خسته‌خانه‌لره کوندردیکی
کبی شهدایی دخی دفن ایتدیردیکی صره‌ده اولولرینی ومجروحلرینی
قالدیرمق ایچون دشمن اردوسنه خبر کوندردیکی حالده
کلوب قالدیرمدیلر بوکاده سبب کایتلو تلفات ومجروحلرینی اردو
سنه کوسترمامکدن ایلرو کلدیکنی عسکره‌دن خبر الدق .

برکون سلیمان پاشا معیتنده بولنان یدی لوای بوریلری ایله
چادرینه دعوت ایتدی چادرك اطرافنه قره غوللر قویوب

چادرك ایچنده كیزلیجه مذاكره‌یه كیریشدیلر . برساعتدن زیاده اوطوردقلرندن صكره جمله‌سی بشوش بر حالده داغلدیلر . فقط ایرتسی كونی سلیمان پاشا ینه بونلر ایله لوا پاشالری دعوت ایتدی . ینه چادره قپاندیلر . بر مدت صكره یوزلری مأیوس برحالده چیقدیلر . لوا پاشالرك بویله مأیوس اوله‌رق چیقدقلرینك سببی صكره‌دن اكلاشلدیغنه كوره بونلر دشمن اوزرینه اكسزین شدتلی برهجوم یاپمق اوزره پلان ترتیب ایتمشلر وقرار قطعی ویرمشلر چه‌فائده‌كه ایرتسی كونی مابین همایون باش كاتبی سعید بك افندی طرفندن النان تلغرافده (یوردن امرالمدقجه هیچ برطرفه حركات عسكریه اجرا ایدلمامسی ارادهٔ سنیهٔ حضرت خلافتپناهی اقتضای جلیلندن بولنمغله باارادهٔ سنیه تبلیغ اولنور .) دالنده برقطعه تلغرافنامه النمش اولمغله قوماندان پاشانك ترتیب ایتمش اولدیغی پلانك بوزولدیغی اكلاشلمشدر .

موقع حربده بولنان قوماندانك ترتیبی ایكی یوز ساعتلك برمحلدن بوزیلور ایسه بونلرك شوق وغیرتلری قریلمامزمی . واخیراً الدیغمز معلوماته نظراً یلدیزك ویانه غزته‌لرندن وبر طاقم مخابرلرندن الدیغی معلوماته استناداً قوماندایه مداخله‌ایتدكلرینی سلیمان پاشانك افادهٔ مأیوسانه‌سندن اكلاشلمشدر .

موسقوفلرك اللرنده بولنان ایدوتی نیقولا استحكامنك صول جهتنده بولنان میرلوا رجب پاشا تپه‌سنه چیقمق غایت

دشوار ومخاطره‌لی ایسه‌ده بوراسنی‌ده کورمکی آرزو ایتدیکمدن
حیوانله تام اوچ ساعتده دشمنك آردیی آره‌سنی کسه‌میه‌رك
آتمقده اولدیغی طوپ دانه‌لرینه اهمیت ویرمیه‌رك اورمانلق
وطاشلقدن مذکور تپه‌نك آلتنه بیك درلو صعوبتله چیقدم.
بورادن اصل تپه‌یی حیوانله چیقمق ممکن اولمدیغندن ال ایله
چالیلری طوته‌رق وطرمانه‌رق اون بش دقیقه‌ده اصل تپه‌یه
چیقدم.

بورایه غایت کوزل ومستحکم طوپ طابیه‌سی یاپیلمش
وایچنه بر بطاریه طقوز فندلاق وبرعدد سهپا طوپی وضع اولنه
رق رجب پاشا دخی اوراده بولنمش ایدی. کمال حیرت
واستغرابمدن رجب پاشایه بو طوپلر بورایه نصل چیقارلدی.
زیرا یول یوق امکان مساعد دکل دیدم. ایشته بو کوردیککز
دلاورلر بو طوپلری کمال شوق وغیرتله دشمن کورمامك ایچون
کیجه یاپیلری اوموزلرنده وحلاطلرله چیقاردیلر. دیمسی اوزرینه
بارك الله ماشاالله دیمکدن باشقه بر سوز بوله‌مدم. پاشای مومی الیه بنده‌کزه
خطاباً آشو فشنك صندقلرینك اوزرینه چیقده موسقوفلری سیر ایله
دیدی. قولکز دخی صندوقلرك اوزرینه چیقدم اوجه لوا
خلوصی پاشانك عدم ثبات وغیرتندن ناشی اون ایکی طابور
ایله دشمنك اوکندن غیر منتظم بر صورتده مهمات حربیه
ولوازم عسکریه‌یی براغوب ناقابله‌یه قدر فرار ایتمسیله دشمن
یدینه کچن یسوقی نیقولا استحکامنك ایچنی کاملاً کوردم.

بونك ارقه‌سنده وایکی ساعت قدر مسافه‌ده غ.برووه قصبه‌سی اولوب وقتیله ذکر اولنان غ.برووه قصبه‌سندن ایسونی نیقولا تپه‌سنه‌غایت کوزل برشوسه‌یاپیلمش اولدیغندن شمدی‌موسقوفلر اورادن ایستدکلری کبی امداد ومهمات آلمقده موسقوف امرا وضابطانی فیطونله کلوب کیتمکده ایدیلر رجب پاشا طابیه‌سندن غبرووه‌نك قشله‌سیله جوامع شریفه‌سی وبعض ابنیه‌سی کورلمکده‌در. صاغه وصوله بقار ایکن مذکور ایسونی نیقولا استحکامنك ایچینه بزم یاپمش اولدیغمز اوستی‌اورتولی ایپجه بربنایی خلوصی پاشانك برقاچ اولدیغی چادرلری . وبرچوق مهمات عربه‌لرینی وموسقوفلرك قزانلقدن وقراسندن جبراً الوب اورایه قاچیرمش اولدقلری والتمش قدر کنج اسلام قیزلریله موسقوف ضابطلرینك قول قوله کزمکده اولدقلرینی کوردیکمده رجب پاشایه بونلره نصل تحمل اوتنیور دیدم . اوت بنده کوریورم لکن کلله آتسه‌م بیچاره قیزلره تصادف ایدر . بونلرك نه‌قباحتلری وار دقتله باقیلور ایسه کوزلرندن دوکیلان یاشلر کورینیور دیدی اوچ دقیقه صکره بوقیزلری صرتك آرقه‌سنده‌کی تپه‌ده اولجه بزم طاشدن یاپمش اولدیغمز قلبه‌لره کوتوردیلر . فقط براز بریسینده‌یتمش سکسان‌قدر موسقوف عسکرینی برضابط یوقلمه ایدییور ایدی . قولکز امان‌رجب پاشاشو موسقوفلرك‌اوزرینه برقاچ کلله آتمه‌لی‌دیدم . جواب‌بنده‌بنده‌اونی‌دوشنیورم‌فقط بز اوچ کلله آتار ایسه‌ك اونلر اوتوز دانه آتارلر چونکه هرطوپك

بشیوز مرمیسی اولمق قواعد حربیه‌دن اولدیغی حالده بزده انجق یتمشر مرمی واردر قوماندان پاشاطرفندن طوبخانه‌مشیری محمود جلال‌الدین پاشایه امان طوپ مرمیسی کوندریکز دیو متعدد تلغرافلر چکدیکی وسر یاوری یوسف بکی استانبوله کوندردیکی حالده مرمی دکل جواب بیله کلمدی شمدی انجق اللیشر مرمی واردر دیدکدن‌صکره رجب‌پاشا درحال طوپجی یوزباشیسنه آتش ایت امرینی ویردی طوپلر ذاتاً طولی اولوب طوپجیلر یمرایسه مطلوب اولان ، نقطه‌یه‌دانه‌یی اصابت ایتدیرمکده ماهر اولدقلرندن همان آتش ایتدیلر . آتیلان . کلله‌لر خدا حقیچون موسقوفلرك تا اورته‌سنه دوشوب پاتلادی اورالری قارمه قاریشیق اولوب موسقوفلرك نصفی هلاك اولدی .

متعاقباً دیکر برطوپده آتش ایدیلوب موسقوفلرك نصف دیکریده ضابطلریله برابر تلف اولدی . ارتق اوچنجی‌طوپیده مهمات عربه‌لرینه آتمه‌لریله اورالریده برباد وپریشان ایدلدی . رجب پاشانك یانندەکی ارکان حربیه ضابطی مظهر افندی (کلیور) دیدی دشمنك کلله‌لری اوزریمزدن یقین کچه‌رك تا قارشوده طاغه اوروب پاطلادی حاصلی موسقوفلر بربرینی متعاقب اوتوز طوپ آتدی . نتیجه اوتوز طوپدن صکره موسقوفلرده طوپلك‌ارقه‌سی کسلدی .دشمنك شواوتوزطوپندن حمداولسون هیچ بر کیمسه‌یه ضرراصابت ایتمدی . بوطابیه‌نك ارقه‌سنده ویاننده بولنان عساکر شاهانه افرادی ایسه کلله‌لر

اوزوندن كلوب كچدكجه و بعضاً صاغ صوللرينه دوشوب پاتلادقجه
كويا هيچ برشى يوق ايمش كبى قيد ايتميلر بونلرك كيمى ساز
چالار كيمى زيبك اويونى اوينار ايدى. برطاقيميده يملك پيشورر
ايدى وبرطاقمى برطرفه چكيلوب اويورديكه شوحال لاقيديى
كوردكجه كمال تعجبله ماشاالله بارك‌الله دير ايدم . بورجب پاشا
عن اصل آرنبود اولوب تخميناً اوتوز بش ياشنده‌در . مكتبدن
اركان حرب ضابطلكيله چيقمش فاضل غيور شجيع برذاتدر
ذكر اولنان ايسونى نيقولا تپه‌سنك طاشندن طابيه اولان
استحكامات تخميناً يكرمى اوتوز آدم آلتنده ايكى طابوريمز
بونده ايچنده كيجه كوندوز تفنك الارنده اوطورمقده وهر كون
اشاغيدن يوقارىيه تفنك اتمق دشمن قره‌قوللرينى تلف ايتمكده
ايديلر . هله بوطابورلرك بولنديغى محل حقيقتاً انسانه حيرت
ويرير ايدى . بونلرك براز اشاغيسنده بربطاريه طوپمز وار
ايدى . مؤخراً اورايه اوچ دانه‌ده يكرمى ليره‌لك دانه آتار
هوان وضع اولندى مذكور ايكى طابور دشمن استحكامنه
اولقدر صوقلمشلر ايدى كه بعضاً يوقاريدن موسقوفلر (آركان
آرتق اقشام اولدى ياندوس ايده‌لم) ديرلر . بوانلرده جوابنى
ويريرلر ايدى بعضاً عسكريمز موسقوفلره بكسماد آتارلر ايدى.
بوطابورلرك يه‌جك واچه‌جكلرى كوندوز كوندرلمك ممكن
اولمديغندن كيجه‌لرى طاشنيور ايدى بوايكى طابور يكرمى كون
قدر اوراده قالدقدن سليمان پاشا بونلرى دكشديرمك ايستديكندن

دیوب یرلرندن حرکت ایتمدیلر .

عسکرک ثبات وغیرتنی وموقعک اهمیتنی ایشیده‌رک بوراسنی کورمک آرزوسی کوکلمده کیتدکجه آرتدیغندن طابورلرک بیکباشیسی حمدی افندی ایله برکیجه حفیاً بورایه چیقدم . بوراده بولنان افرادحمیت معتادک جمله‌سی اللرنده سلاحلر ایله دشمنک حرکتنه منتظر اولوب اویقو بیله اویومیورلر ایدی . ایشته بورایه کیجه ایکی ساعتده چیقوب ینه ایکی ساعتده اردوکاهه ایندم بوتپه‌لرده وقوعبولان محاربانده مجروح اولان عساکر شاهانه اردوی همایونه ایکی بچق ساعت مسافه‌ده بولنان قزانلقه کوندریلوب اوراده خسته خانه‌لرده یاتیریلیور . مذکور خسته خانه‌لرده یاتیریلان مجروحینک آلتنده دوشک ویورغان وار ایدی . چونکه مذکور قصبه‌ده اسلام وبلغار اهالیسندن فرار ایدنلرک اشیالری قوللانیلمقده ایدی . فقط طبیب وجراح درجهٔ مطلوبه‌ده اولمدقدن باشقه آلات جراحیه وادوات طبیه همان یوق مثابه‌سنده ایدی . برقاچ دفعه بوخسته خانه‌لره کیتدم . مجروحلرک یاره‌لرینی دکشدیره‌جك آدم بولنمدیغندن شکایت ایتدکلرینی کوردم . سلیمان پاشایه افاده ایتدم . مشار الیه اطبا وجراح ولازم کلن ادویه‌نك استحضارینی درحال باب سر عسکری‌یه یازدی بونك اوزرینه صحیه مجلس رئیسی نوری پاشا ادرنه‌یه قدر کلوب نه سببه مبنی ایسه ایلرو

کیتمدی . ذاتاً ادرنه‌یه قدر کلسنده دخی بر فائده کورلمدی .
اردوی همایونلرده اگرچه اویغونسز بعض حاللر وار ایسه
انکده الڭ برنجی اطباء وجراح خصوصلریدر . نه‌حاجت
هرطابورڭ بر جراح واجزاجیسی بولنمق لازمکلیرایکن،
اوچ طابورده برطبیب وجراح بولنمیور. ازجمله طابورلرڭمالی
اولان جراح‌حرب اولان موقعڭ تهلکه‌سز برطرفنده‌طوروب
مجروحلرڭ علی‌العجله یاره‌لرینی صارمقی مقتضای حالدن ایکن
بالاده ذکر اولنان ایغریجه بل محاربه‌سنده یاره‌لانن عسکره
باقه‌جق هیچ برطبیب وجراح یوق ایدی . بیچاره مجروحلر
کندی کندینه صوباشلرینه کیدوب یاره‌لرینی تمیزله‌دکدن‌صکره
اوچ ویابش ساعت اوزاقده بولنان عسکری خسته خانه‌لریله
هلال احمر خسته خانه‌لرینه کیدییورلر ایدی. ییلدیزسرایڭ
برنجی خطاسی اردو قوماندانلرینڭ ایشلرینه قاریشدقلری
کبی سرعسکرلڭ مقامنی دخی آچیق براقوب کیم زیاده ایش
کوریرایسه او سرعسکراوله‌جقدردیو بر اراده‌سنیه چیقاردیلر.
ایشته بوسببدن قوماندانلر شاشیرمش ایدی . حالبوکه سر
عسکرلڭ وظیفه‌سنی طوبخانه مشیری محمود جلال‌الدین پاشا
استانبولدن ایفا ایدوب کیمسه‌یه قاپدیرمیه‌جق ایدی .

شبقه اوردوی همایوننده اوتوز کون قدر بولندیغم مدتده
برکون محاربه‌سز وقت‌چمدی . تلف‌ایدیلن روسیه‌عسا کرندن
درت بیڭی متجاوز تفنڭ‌ودرت عدد صحرا طوپی اغتنام‌اولنمش

ایدی . موسقوفلر بلغارلر ایله برابر یکی زغره وقیاجق دمیر
یوللری موقفلرینه واسکی زغره ایله قزانلغه قدر کلدکلری
صره‌ده بو قضیه ایله کویلرك قادین ارکك چولوق چوجق
اسلام اهالیسندن قتل ایلدکلری نفوسك مقداری اون بیك
قدر تخمین اولنیور فقط سلیمان پاشانك اوردوسی‌ده روس
وبلغارلری بورادن سوروب تا شبقه بالقاننك اوته جهته قدر
دفع ایتدیکی اثناده کرك اسلام قتل ایتمش کرك عساکر
اسلامیه‌یه قورشون آتمش اولان موسقوف وبلغارلردن تلف
اولانلرك مقداری‌ده یکرمی بیکی کچمش ایدی شبقه اوردوسنك
ذخیره ومهماتی ادرنه ایله فلبه‌دن ترتیب اولنه‌رق هر کون
کوندرلمکده ایدی فقط ادرنه والیٔ اسبقی علی پاشا ذخایر
ومهمات حربیه‌نك سوق ارسالنده پك زیاده تکاسل ایتمش
وبلغارلره حدلرندن زیاده یوز ویرمش اولدیغندن ادرنه
والیلکندن عزل ایدلمسی پك اصابت اولمشدر شبقه دینلن
مشهور بالقانك غاروبه اندن طرنوی ویرینشتوی‌یه کیدر بر
بوغازی اولوب تام بو بوغازك آغزنده ویوزی قزانلق اوردوسنه
ناظر بالقانك اتکنده شبقه کویی تعبیر اولنور اهالیسی کاملاً
بلغار بیك خانه‌لی بر کوی واردر ایشته من‌القدیم اصل منبع
فساد وعصیان اولان بو کویدر بو کوی قزانلق قضاسنه تابع
اولدیغی حالده شمدی‌یه قدر نه قزانلق قائمقامی نه‌ده بر ضبطیه
نفرینی بیله کویلرینه صوقمامشلردر بوکا دسبب بو کویك ویرکو

واعشار واغنام ورسومات سائره‌سی قاچ فروش ایسه آنی کویلك
قوجه باشیلری درحال طویلانوب تقسیط زماننده اون بش
یکرمی کون اول قزانلغه کتوره‌رك صندیغه تسلیم ایلر و کویلرنده
برکونا منازعه ویا مشکلات ظهور ایدرسه‌انی پاپازلر و چورباجیلر
بینلرنده تسویه ایدوب ایشی اصلاحکومته دوشیرمزلر. وبوندن
بشقه روسیه‌دن مکتب معلملری وپاپازلر جلب ایدوب فساد
وملعنت اوکرتیرلر بلغارلری دائما اسلامدن تنفیر ایدرلرایمش.
ابتدا خائن بوغازندن کچه‌رك زغره‌لره وقزانلقه واسلام کویلرینه
یاییلان موسقوفلر وبلغارلر اوکنه کلن اسلام کویلرینی یاقق
وچولوق چوجنی انواع مظالم ایله قتل ایتمك فضایحنی بوشبقه
کویی بلغارلرینك دلالتی ایله اجرا ایتمشلردر . سلیمان پاشا
زغره‌لری وقزانلقی استرداد ایلدکدن صکره شبقه‌یه کلدیکنده
بو کویی کاملاً احراق ایتدیردی وملك اصابت ایتدی . زیرا
مهم ومعتنا برنقطه‌ده فساد وملعنت اوجاغی اولان بویله جسیم
بربلغار کوینك بولنمسی قطعاً جائز دکل ایدی . سلیمان پاشا
بو کویك یرینه براسلام کویی تشکیلنی مناسب کورمش ایدی.

بوشبقه کویی ضبط اولندیغی وقت اهالیسی بالقانه قاچوب
قورتولدیلر کویك ایچنده خلوصی پاشا بوزغونلغنده موسقوف
وبلغارلر طرفندن النان اوچیوز قدر مارتین تفنکی وجیبخانه
صندوقلریله پك چوق عسکر قاروانه‌سی وبرحیلی قادین اركك
وچوجق وعسکر نشلری وبر طاقم مفاسدی حاوی موسقوفجه

کتابلر کورولدی . غریبی شوراسیدرکه دولتك پوستهسنی
کچیرمك ایچون خزینهٔ جلیله بوکوبك بلغارلرینه سنوی اون
بیك غروش ویریر وبونلر ایستدیککنی یاپار ایکن شمدی یه قدر
قلعه متصرفلری وقزانلق قائممقاملری برکره اولسون بورایه
کلوب تفتیش ایتمزلر ایمش .

قزانلق معتبرانندن ورتبهٔ ثانیه اصحابندن باپازاوغلی دیمترا کی
موسقوفلرك قزانلغه هجوم وتسلطنده کندیسی روس بیکباشیسی
قورمهسی کیهرك اسلام اهالی یه اجرای مظالم ایتدیرمك
ومخدرات اسلامیه یی اچیق کزدیرمك کبی فضاحتدن
بشقه غراندوق نیقولایی الای ایله التندن کچیرمك اوزره
واروشده بولنان خانهسی اوکنه مظفریت علامتی اولهرق منتظم
برتپو یاپدیردیغی حالده جناب قادر مطلق . لیمان پاشایی وعساکر
شاهانه یی اوقپونك آلتندن موزیقهلرینی چالارق الای ایله کچیردی .

قونککز ارتق استانبوله عودت ایتمك اوزره شبقه اردوی
همایوندن یاور حرب حضرت شهریاری میرالای حسین بك
وسر تفنکیٔ حضرت پادشاهی سلیمان پاشا ایله برابر قالیفر
بوغازینی کچهرك یکرمی ساعت اوتهده بولنان قلعه یه کلدم. ذکر
اولنان قالیفر قصبهسی ایکی بیك خانهلی واهالیسی صرف بلغار
ایچه معمور برقصبه اولوب فقط کاملاً محترق اولمش ایدی .
بوکاده سبب خلوصی پاشا شبقهدهکی استحکاماتی ترك ایله برقاچ
سواری ایله قلعه یه فرار ایتدیکی وارقهسندن طابورلر دخی غیر

منتظم بر حالده کچدیکی صره‌ده بوقالیفن بلغارلری نوعما عسکره صداقت واطاعت کوسترمش ایسه‌لرده عسکرك بقیه‌سی اولوب کیروده قالان ایکی اوچیوز نفر پراکنده کچر ایکن بو بیچاره‌لری طوتوب انواع اذا وجفا ایله قتل واعدام ایتدکاری جهتله سلیمان پاشا دشمنی اورادن دفع وتنکیله موفق اولدیغندن بورانك بلغارلری دخی فرار ایده‌رك اهالیٔ اسلامیه کلوب تشقیٔ صدر قیلندن اوله‌رق قصبه‌یی احراق ایلمشدر . قصبه‌نك کنارنده یوز اللی قدر اسلام قبطی خانه‌سی قالمشدر . فقط بو بیچاره‌لر قادین ارکك چوجقلریله برابر جملةً بلغارلر طرفندن قتل ایدلمشدر . بو قصبه‌نك بش ساعت جهت شرقیه‌سنده اهالیسی اسلام وبلغار قاریشیق قارلووه قصبه‌سی اولوب بوراده دخی بلغارلر اهالیٔ اسلامیه‌نك اکثریسنی تلف ایتمشلردر . قلیه‌یه یاقلاشدیغمزده بلغار کویلرینه سلیمان پاشا عساکر مستحفظه اقامه ایله اهالی‌یی تأمین ایتمش ایدی . فقط بو کویلر اهالیسی دشمنك بالقانی کچدیکی وقت قلبه طرفندن عسکر وطوپلریمز بروبه کچه‌مامك ایچون کوپریلری ییقمشلر واللرینه کچن اهل اسلامی قتل ایتمشلر ایدی . مؤخراً دشمن بالقانك اوبر جهتنه طرد ودفع ایدلدکده ینه بلغارلرك کافه‌سی کمال امنیت واستراحته نائل وزراعتلریله مشغول اولدیلر .

مع مافیه هرآن دشمنك ورودینه منتظر اولدقلری طور وحاللرندن اکلاشیلور ایدی . شوبکری ساعت یولده واوته‌ده

بریده پك چوق روم ایلی اسلام دایقانلیلری طرف دولتدن
ویریلان تفنکلر اوموزلرنده کویدن کویه طولاشورلر ایدی .
حتی مومی الیه حسین بك بونلردن بعضلرینه نیچون محاربه یه
کیتمیوبده بورالرده سرسری کزییورسکز دیه سؤال ایتد -
یکنده انلرده قوماندا ایده جك کمسه اولدیغندن ومنتظم
حالده بولنمدقلرندن بخشله بویله باشی بوش کزمکه
مجبور اولدقلرینی بیان ایتدیلر . چرکسلرده همان بونلر
کبی ایدی . حتی بر کون سلیمان پاشا پلونه دن عثمان پاشانك
دفع ایدوب شیقه اردوسنه کلمش اولان اوچ بیکدن زیاده چرکس
سواریلرندن بیلك قدرینی طوپلایوبده غبروه اوزرینه سوق
ایده مدی . بونلر غیر منتظم اولدقلرندن اصلا سوز وقوماندا
دیکله میورلر ایچلرندن ایشه یارار پك چوق قلری اولوب فقط
اویقونسز طاقملری ده از قالدی عسکرك اخلاقنی ده بوزاجقلر
ایدی . ایدین وخداوندکار ویانیه وسلانیك ولایتلرندن کلمش
اولان سواری وپیاده معاونلر عساکر شاهانه کبی طابور
والای ترتیبنده تنظیم اولنوب ضابطلرینك سوزلرندن چیقمادقلرندن
بونلردن پك چوق استفاده اولنور ایدی . اکر چرکسلر
عساکر نظامیه مثللو انتظام وانضباط آلتنه آلنسه لر کلی
استفاده اولنه جغی دخی انکار اولنه مز فقط عصبیت شاهانه چرکس
سواریسندن بر بلوك شیقه اوردوی همایونه کلمش ایدی .
ایشته بونلر حقیقة پك چوق ایشه یارادیلر . حتی بونلردن
ایکی نفری ایفریجه بل تپه سنده شهید اولدیلر .

فلبه‌یه کلدیکمزده برطاقم قاتل وچاپنی بلغارلر دیوان حربده بالاستنطاق تبین ایدن جنایتلرینه مبنی صلب اولنمقده وشیقه اوردوی همایوندن فلبه‌یه کوندریلان مجروحلر خانه‌لرده یاتیریلوب تداوی اولنمقده ایدی شو محاربه‌ده فلبه اهالیسی حقیقةً مالاً وبدناً پک چوق خدمت ایتدکاری کبی اسلام خانه‌لری دخی خسته‌خانه‌لره لازم اولان اشیایی کتوروب خسته‌خانه‌لره کلدیلری کیدوب مجروحینک یاره‌لرینی دکشدیرمک وچماشورلرینی ییقامق کبی خدمتلرده بولندقلرندن بشقه خانه‌لرندن چوربا وات پیشیروب مجروحلره کتورورلر والی اولمیان واغر خسته بولنانلره کندی اللریله یدیررلر ایدی .

بوخانملر خسته‌خانه‌لردن ایچرو کیردکلرنده خسته‌لرک جمله‌سی بردن امان والده وهمشیره دیو چاغیریر بونلر دخی یانلرینه کیدوب یاره‌لرینی صارارلر ایدی . ایشته بوخانملرک خدمتلرینه مکافاتاً وشوق وغیرتلرینک تزییدینی موجب اولمق اوزره برر مدالیه احسان بیورلمسی استرحامنی حاوی داخلیه نظارت جلیله‌سنه تقریر ویرمش ایدم . اولوجهله صادر اولان ارادهٔ سنیه موجبنجه مذکور مدالیه‌لر احسان بیورلمشدر .

فلبه‌ده اوچ درت کون قالوب ادرنه‌یه کلدم بوراده دخی خسته‌خانه‌لر ایجه منتظم اولوب اسلام وبلغار مهاجرلری پک چوق ایدی .

والیٔ ولایت احمد وفیق پاشانک محکوم اولان بلغار

عاصیلرینی تأدیب ایتماسی والیٔ سابق ابراهیم پاشادن ممنون اولمیان اهالینك مأیوسیتی تزاید ایتمش ایدی بوراده دخی بش کیجه قالەرق استانبوله عودت ایلدم .

نتیجه

شو اوچ آی ظرفنده وقوع بولان سیاحت کمترانەمده مشهودات ومعلوماتمك خلاصەسی وارنەده بولنان فرقهٔ نظامیه عساکر شاهانه واستحکامات جسیمه وخسته خانەلر وادارهٔ عسکریەنك انتظامی یك یولنده ایسەده شمنی وهزار غراد فرقهٔ همایونلری بوراسی قدر انتظامده دکل ایدی طونه والیسی قیصریەلی احمد پاشانك ادارەسی هرکسدن ایشیدیلوب ثبات غیرتی شایان تقدیردر .

شبقه اردوی همایوننده بولنان کافهٔ امرا وظابطان ونفرات سلیمان پاشادن من کل وجوه خشنود اولدقلری وکندوسنك ایسه طورمیوب ادوات حربیه ومهمات عسکریەنك جلبیله مشغول بولندیغی کورلدی .

جناب قادر مطلق ممالك عثمانیەیی هر آفاتدن مصون بیورسون روم ایلی قطعەسنده بو دفعه کزمش واولجه کورمش اولدیغم محلار اسلام وخریستیان اهالیسنك یکدیکرینه قرداشجه اولان

موانست ومحاوتی واراضیسنك قوهٔ انباتیه‌سی الحق شایستهٔ ستایش ومحمدت اولوب نه چاره که اوته دنبرو روس مفسدلرینك سلمه‌السلام اووالره کلوب القای فساد ایله بین‌الاهالی تفرقه دوشیرمکدن بر آن خالی اولمالرینی واوکوزل اراضینك اکثر یری زرع اولنموب معطل قالماسنه بتون مأمورین ملکیه‌نك عدم دقت تیقظلری سبب اولدیغی بوکره وقوعات اثبات ایتمشدر .

پادشاهم ممالك عثمانیه کزده یاپیله‌جق جدی اصلاحاتك برنجیسی والك مهمی قضا ولوالرده مستخدم نواب ایله ضابطه هیئتیدر .

زیرا بو ایکی فرقه دن هرکس شکایت ایدیور .

ازان جمله بالاده عرض وافاده ایلدیکم قزان قصبه سیله شبقه کوینه واهالیسی کاملاً بلغار اولان ویامختلط بولنان قرا قصباته مربوط اولدقلری متصرفلق یاخود قائمقاملردن اره‌صره بر مامورك کیدوب تفتیش وتفحص ایلماملری . وبر طاقم موسقوف وبلغار مفسدلرینك ایستدکلری کبی کزوب بلغارلر بینه تخم فساد القا ایلملری سببیله جنتدن بر نمونه اولان دوم ایلی قطعه‌سنی عاقبت شو حاله کتیردیلر . ایشته بوورالری صحیحاً موجب تأسفدر .

من القدیم انشا اوله‌جق کلیسالرك طول وعرض وعمق وارتفاعی حقنده مساعدهٔ سنیه‌یی حاوی اسطار بیوریلان فرمان عالیلرده

صراحة مذكور ایکن حکومت مأمورلری طرفندن بوکا دقت اولنمیوب ایستدکلری کبی یاپمشلردر حتی سلیمان پاشانک یکی واسکی زغره‌لر ایله قزانلق قصبه‌لرینی وشبقه کوینی دشمندن استرداد ایتدیکی صره‌ده بورالرده بولنان جسیم ورصین کلیسالری بلغار غاصبلری وتحصن ایده‌رك دوت طرفدن حسین انشاسنده یاپیلوب مستور بولنان مازغال دلیکلری همان اچیلوب عسا کرشاهانه اوزرینه یاغمور کبی تفنك قورشونی یاغدیرلمش وذکر اولنان کلیسالره اتیلان آلتی وسکز قوندلق طوپ دانه‌لرینك اصلا وقطعا تأثیری اولمامشدر .

ایشته مأمورین محلیه‌نك سیئاتندن بریسی شو کلیسالرك حین انشاسنده فرمان عالی خارجنده یاپلسندن بعض وسائل مفتنه‌یی ارتکاب ایلری فضایحی اوکا اوزره مأمورین محلیه‌نك سیئت ویردکلری وارد خاطر اولیور . وینه بونلرك اثر تساهلی اوله‌رق هر بلغار خانه‌سنده سلاحك انواعی بولنیور . حاصلی پادشاهم هر صنف تبعه‌نك حسن ائتلاف ووفاقنه مأمورین طرفندن تمامیله دقت واعتنا اولنمش اولسه حقیقة هیچ برسزلق چیقمیه‌جغی امر اشکاردر . حتی قزانلق اووه‌سنده اسلام وبلغار مخلوط جمعه‌لی ودیکر بر کوی اهالیسی اوته‌دنبرو بربرلریله حسن امتزاج ایتدکارندن اورایه روسیه‌لیلر هجوم وتسلط ایتدکلرنده بلغارلر اسلام ارقداشلرینی ومالارینی وعرضلرینی

محافظه ایتدکاری کبی عساکر شاهانه‌نك اورالره ورودیله
دشمن وعاصیلری طرد ودفعنده مسلمانلر دخی صادق بلغار
ارقداشلرینی حمایه ومحافظه ایتدکدن باشقه اکینلرینی چپوب
انبارلرینه طاشیدقلری کورلمشدر شوحال وفاقی تحسین ایله
سببنی کویلك ایلرو کلورلردن سؤال ایدرك بونلرك کوبلرینه
پاپاز ومفسد وبرطاقم مسلمانلری صوقماملری ویول اوراغی
اولمیان یرلرده بولنمه‌لری مانع نفاق وشقاق اولدیغنی اکلادم .
طونه ولایتی دائره‌سنك اکثر یرلرینی طولاشدیغم
صره‌ده بو ولایتده انتظام اداره سایه‌سنده اموال میریه‌نك تحصیلی
واعشارك منتظماً جبایتی وشوسه یوللری وشرکت ارابه‌لری
وکوپریلر چشمه‌لر ویول اوزرنده بکلمه تعبیر اولنور یول
ویواجی بکجیلری وهر قصبه‌ده منتظم حکومت قوناقلریله
مکتبلر وتلغراف وپوسته‌خانه‌لر بولندیغنی کوردم . بونلر ایسه
مدحت پاشانك نیش وطونه والیلکاری هنکامنده وجود بولنده
یعنی ارباب وقوفدن تحقیق واستخبار ایلدم ایشته بو ولایتك
طاغلری واورمانلری (آثار مدحت پاشا) دیو صدا ویریور
ایدی چونکه مدحت پاشانك اثنای حقنده اداره فعالانه‌سنده
باغارده بیان ممنونیت ایدیور ایدی . شو معاشرت حسنه‌دن
اونده برینی ادرنه ولایتی دائره‌سنده کوره‌مدیکیمی‌ده مع التأسف
عرض ایدرم حق تعالی حضرتلری ذات حضرت خلافتپناهیلرینه

صادق وعادل آمرلر احسانیله تحت رعیتکزده بولنان جمله عثمانلولرك بری بریله قارداشجه یشامه‌لرینی نصیب ومیسر ایلمسی دعاسیله ختم مقال ایلرم فرمان .

بصیرت غزته‌سی صاحب امتیازی

علی

لاحقه

اشبو لایحه‌مي یازوب باش کاتب سعید بك افندیه ویروب حضور شاهانه‌یه عرض وتقدیم اولندیغنك ایرتسی کونی ینه مابین همایونه دعوت اولندم مشارالیه سعید بك افندی حضور شاهانه‌یه دخول ایله لایحه‌مزی ذات شاهانه‌نك قرائت بیوروب اهالئ اسلامیه‌نك دوچار اولدیغی فلاکتدن طولایی پك زیاده متأسف اولدقلرینی مکافاة اوچنجی رتبه‌دن برقطعه نشان مجیدی ایله تلطیف بیوردیغمزی خدماتمزه قارشو قریباً بیوك مکافاته مظهر اوله‌جغمزی مشارالیه سعید بك افندی حضرتلری تبلیغ بیورمش ایدی .

براز مدت صکره برجمعه کونی اقشام اوزری علی سعاوی افندی کندی اوشاغیله بصیرت غزته‌سنه درج اولنمق اوزره شو مآلده بر ورقه کوندرمش ایدی (حال حاضرده دولتك حالی پك مشکلات ایچنده‌در بومشکلاتك دفعی چاره‌سنه دائر بازار ایرتسی کونکی نسخه‌کزله نشرینی رجا ایدرم) مآلنده اولان ورقه‌سنی بصیرت ایله نشر ایتدم سالف الذکر بازار ایرتسی

کونی چراغان سرایی وقعه‌سنی میدانه کتوردیکی کورلسی اوزرینه
برطاقم مهاجرلرك طوپلاندیغی صره‌ده بزی ده ییلدیز سرایینه کوتور
دیلر حقیقةً وقعه‌دن هیچ معلوماتم اولمقسزین ییلدیزك حوارنده
رکز اولنمش چادرلرده باب ضبطیه‌نك الك مشهور والك مدهش
مستنطقلرندن فندقلیلی محمد افندی اوچ کیجه استنطاقنده
بولندم دردنجی کونی یاوراندن چرکس جمال بك رفاقتیله بر
آربه‌یه بالارکاب باب سرعسکریده طاش قشله‌یه نقل اولندم .

اوراده یتمش سکسان مهاجر ایله یکرمی اوتوز قدر
افندیلری محبوس بولدم الیناق مشیر مصطفی پاشا ریاستنده
مخصوصاً تشکیل اولنان دیوان حرب حضورنده تحقیقات اجرا
اولندیغی صره‌ده بر کون بنی ده جلب ایتدیلر بعض سؤال
جوابدن صکره رئیس طرفندن (علی افندی سکا علی سعاوینك
ورقه‌سنی کتورن کیم اولدیغنی بیلورمیسك) بك اعلا بیلیورم
دیدیکمده ایچرویه بر بیچاره‌یی کتوردیلر (بومیدر) دیدیلر
بن او ادمی کوردیکمده او ادم اولدیغنی درحال بیلدم فقط بو
بیچاره آدم بنی کوردیکده امان علی افندی بنی اله ویرمه‌زیرا
چولق چوجق صاحبی‌یم بنی اعدام ایده‌جکلردر دیو لسان حال
ایله رجا ایدیور ایدی بن بونك اوزرینه بو ادم دکلدر دیدم
رئیس پاشا (ایوجه دقت ایت بو ادم اوله‌جقدر) دیدی ایسه‌ده
بن او آدمی طانیرم او دکلدر دیدم بو آدمده قورتیلوب کتدی .

درت بچوق ماه طاش قشله‌ده محبوس اولدقدن صکره بر کیجه
یاریسی یوز اللی قدر مسلح ضبطیه‌لر کلوب بریسی بحرسیاهه

دیکری بحر سفیده کتمك اوزره ایکی وایورك ایسلیم اوزرنده اوله‌رق موجود محبوسینی طوبلایوب آلوب کوتوردیلر یالکز قالدم قشله قوماندانی قائممقام حسنی بکدن بن نه اوله جغم عجبا مجازاتم بشقه‌جه‌می اجرا اولنه‌جقدر دیو سؤال ایتدم . زیرا قشله‌ده اوطوزمقده اولدیغمز صره‌ده هرکون ارقداشلر بربرلریله عجبا بزی نه‌وقت صلب ایده‌جکلر دیو دردلشیور ایدك . چونکه بولندیغمز قشله‌ده شبقه قوماندانی مشیر سلیمان پاشانك مشیر سامح پاشا ریاستنده‌کی دیوان حرب طرفندن ویریلان اعدام جزاسنی سلیمان پاشایه تبلیغ ایتمشلر ایدی . سلیمان پاشانك اعدام جزاسی صورت ظاهره‌ده مشیر رؤف پاشانك یکی زغره بوزغو- نلغنده طوپ سسلرینی طویدیغی و کندیسندن امداد طلب ایتدیکی حالده امداد کوندرمدیکندن طولایی ایدیسه‌ده حقیقتده بومسئله اولمیوب سلیمان پاشانك سلطان عبدالعزیز خانك خلعی مسئله‌سنده بالفعل بولندیغی اولدیغی سلیمان پاشایه اعدام حکمی تبلیغ اولندیغی وقت کندیسی سویلمش ایدی .

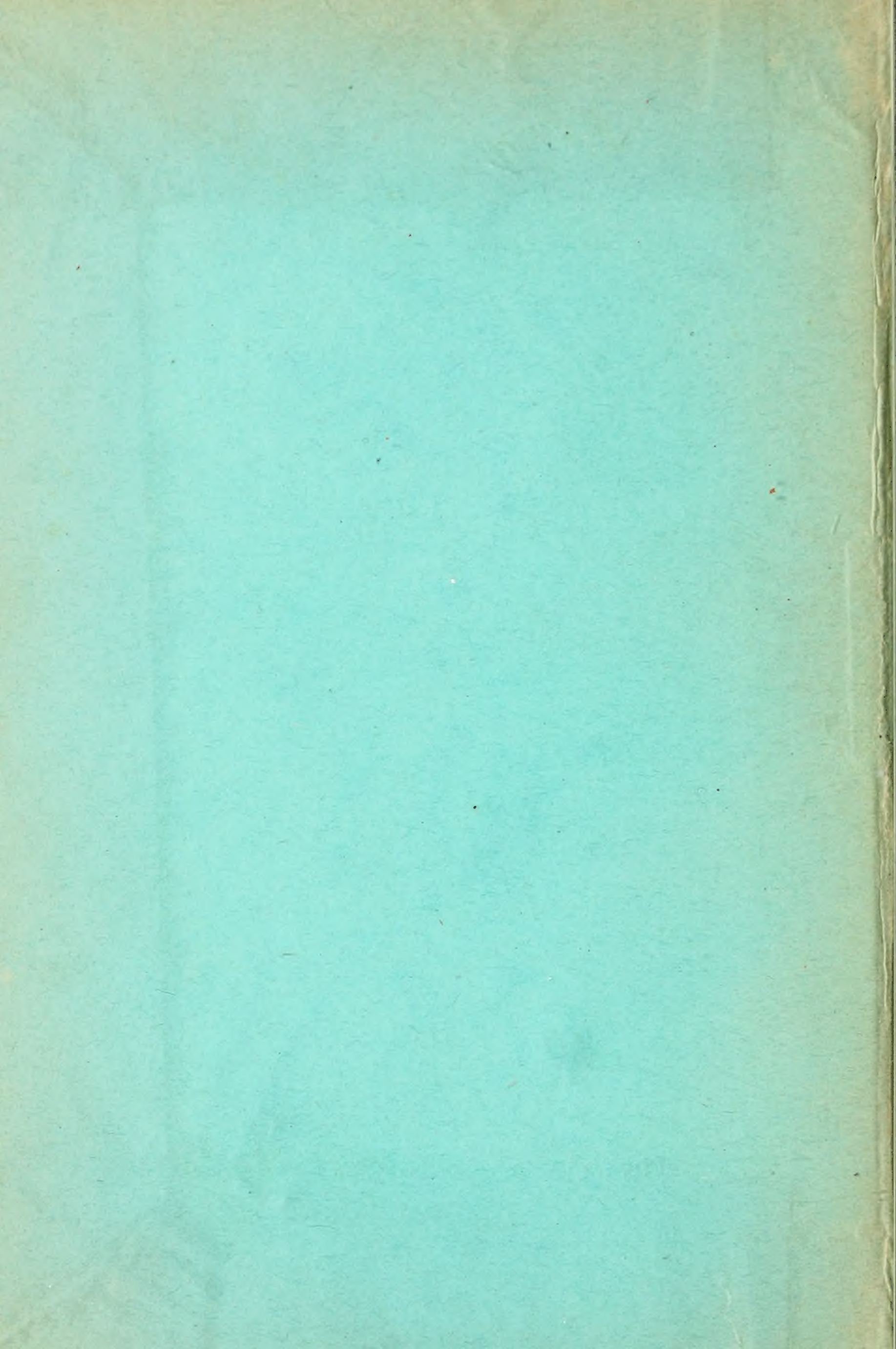
قشله قوماندانی حسنی بکك سؤالمه جواباً سنك ایچون بر تبلیغ یوقدر . فقط غزته‌ك لغو اولنوب سزیده برطرفه اعزام ایده‌جکلری قرار اقتضاسندن بولندیغنی خبرالدم . سن شمدی‌ یلك خانکه کیت تبلیغاته حاضر اول دیوب براقدی . براز مدت صکره قدس شریفه عزیمت ایتدم .

مقصد طرف اشرف حضرت پادشاهیده قریباً بیوك

مکافاته مظهر اوله جغمز حقنده‌کی ادارۀ سنیه‌نك مکافاتی اولمق اوزره ملت ووطنه خدمت ایدرایکن چرحم وخانه‌م خراب اولوب اوتوزیرسنه تحمل اولنماز درجه‌ده فلاکت وسفالتده دوچار اولدیغمی تعریف ایتمکدر (حسبنا الله)

بصیرت غزته‌سی
صاحب امتیازی
علی

3 1761 07130604 7

